

Holy Bible

Aionian Edition®

Kitaaba Wooyuu
Guji Oromo Bible
Gospel Primer

Table of Contents

- Preface
- Genesis 1-4
- John 1-21
- Revelation 19-22
- 66 Verses
- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- History
- Destiny
- Illustrations, Doré

Welcome to the *Gospel Primer*. The Aionian Bible invites you to review popular Christian understanding. Is it possible that the most well-known verse in the Bible is mistranslated, John 3:16? Are the destinies of Heaven and Hell really the whole story? And are misunderstandings of this magnitude even possible? First, know that the Aionian Bible does not abandon Christian heritage. We have much to learn from godly people throughout all ages. Yet, this booklet is a new primer to the truly good news of Jesus Christ, the savior of all mankind.

Holy Bible Aionian Edition ®
Kitaaba Woyyuu
Guji Oromo Bible
Gospel Primer

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 5/1/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Bible Society of Ethiopia, 2025

Formatted by Speedata Publisher 5.1.16 (Pro) on 7/26/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Preface

Guji Oromo at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

Waaqi nama baaseen duuba, eennulle gara muka jiruu akka hin dhikaanneef, addee oorruu
Edenii maddii aduun baatuun ergantoota ifii dada ol-gubba'aa ta koola qadduu fi shallaagaa
akka ibiddaa bobe'u ka gara mara garagaggalu keye.

Dadaa 3:24

Dadaa

- 1** Waaqi jalqaba ol-gubba'aa fi lafa dade. **2** Latti akka hin qadduuyyu; duuwaale'e. Dukkanti qilee abbaaya'aa irra jirtiyyu; Ayyaanni Waaqaalle bisaan irra tatacho'aa ture. **3** Achiin duuba Waaqi, «Ifi te'uu ti» jedhe. Ifille te'e. **4** Waaqi ifi dansaa akka te'e dhagge; inni ifa dukkana irraa gargar baase. **5** Waaqi ifaan «Guyya», dukkanaan «Halkan» jedhee maqaa baase. Kun guyyaa qaraa ti. **6** Waaqi, «Bisaan gad hafee fi bisaan ol hafe akka gargar baasu, gubbaan gombobbittiin teetuu ti» jedhe. **7** Maarre Waaqi gubbaa gombobbitii godhee, bisaan gubbaa gombobbitii tanaan gad jiru, bisaan gubbaa gombobbitii tanaan ol jiruun gargar baase. Akkasuma teete. **8** Waaqi gubbaa gombobbitii «Gubbaa» jedhee maqaa baase. Dhiite, bariitelle'e. Kun guyyaa lammeesso'oo ti. **9** Waaqi, «Latti godduun akka mudhattuuf, bisaan gubba'aan jala jiru wolitti dacha'uun ti» jedhe. Akkasuma teete. **10** Waaqi, lafa goddu'uun, «Lafa», bisaan wolitti dacha'een, «Abbaayaa» jedhee maqaa baase. Tunille dansaa akka teete dhagge. **11** Achiin duuba Waaqi, «Latti biqiltoota adda addaa: mukoota lafa irraa ka akkuma gosa ifiittti midhaan buusuu fi midhaan sanyii ifi keessaa qabu buusu, baachuu ti» jedhe. Akkasuma teete. **12** Maarre latti biqiltoota adda addaa: mukoota lafa irraa ka akkuma gosa ifiittti midhaan buusuu fi midhaan sanyii ifi keessaa qabu buusu baache; Waaqi tunille dansaa akka teete dhagge. **13** Latti dhiite, bariitelle'e; kun guyyaa sadeesso'oo ti. **14** Akkasuma Waaqi, «Guyya'aa fi halkan gargar baasiisaaf gubbaa irratti ifooti jiraatanuu ti! Isaan beessisa yenna'aa, beessisa bonaa-gannaatiif fi woggaa, **15** ifoota gubba'aa te'anee lafa irratti ka ifa kennanu te'anuu ti» jedhe. Tunille akkasuma teete. **16** Waaqi ifa gugurdaa lama godhe; ifi guddichi guyyaa, ifi diqqayyichi halkan akka ifu godhe. Urjootalle dade. **17** Waaqi akka lafa irratti issanuuuf gubbaa irra isaan keye. **18** Guyya'aa fi halkan irratti baallii akka isaan qabatanuuuf, ifa dukkana irraa gargar akka baasanuuuf inni achi isaan keye. Waaqi tunille dansaa akka teete dhagge. **19** Latti dhiite, bariitelle'e; kun guyyaa arfeesso'oo ti. **20** Achiin duuba Waaqi, «Bisaan lubbuu qabeeyyi adda addaatiin ka guutame te'uu ti; sinbirrootille lafaan gubbaa irra kaatuu ti» jedhe. **21** Maarre Waaqi bineensa gugurdaa abbaayaa keessaa, lubbuu qabeeyyi bisaan keessa le'anu mara, sinbirroota gosa adda addaa mara dade. Waaqi Tunille dansaa akka teete dhagge. **22** Waaqi, «Hora'aa heddadha'a; bisaan abbaaya'aa guuta'a; sinbirrootille lafa irra guutuu ti» jedhee isaan eebbise. **23** Latti dhiite, bariitelle'e; kun guyyaa shaneesso'oo ti. **24** Achiin duuba Waaqi, «Latti, dada lubbuu qabanu, gosa adda addaa mara: horii, bineensota lafarr laowanu, bineensa gudda'aa fi diqqaa mara baattuu ti» jedhe. **25** Waaqi bineensota lafaa akka gosa isaaniittti, horii akka gosa isaaniittti, bineensota lafa irra lowanu mara akka gosa isaaniittti dade. Inni tunille dansaa akka teete dhagge. Tunille akkasuma teete. **26** Achiin duuba Waaqi, «Kowa'a, akka bifaa fi akka fakkeenna keennaatiti, nama dannaa ti. Nami qurxummii abbaaya'aa, sinbirroota, horii, bineensota lafa irra maraa fi bineensota lafa irra lowanu mara irratti baallii qabaatuu ti» jedhe. **27** Maarre Waaqi akka bifa ifiittti nama dade. Dhiiraa fi dubartii godhee isaan dade. **28** Waaqi, «Hora'a, heddadha'a, lafa guuta'a, harkatti isii galfadha'a! Qurxummii abbaaya'aa irratti, sinbirrootan irratti, dada lafa irra munyuuqanu mara irratti baallii qabaatanuu ti» jedhee isaan eebbise. **29** Waaqi, «Ani biqiltuu midhaan buuttuu fi midhaan sanyii ifi keessaa qabu buuttu ta lafa irraa duudii akka nyaattanuuuf isinii kenneera. **30** Akkasuma bineensa maraa fi sinbirroota qilleensaa maraaf, akka sagalee isaaniif te'u marraa fi biqiltuu baalaa isaaniif kenneera» jedhe; tunille akkasuma teete. **31** Waaqi waan huje mara ilaale; martinuu guddoo dansaa teete; latti dhiite, bariitelle'e; kun guyyaa jayeesso'oo ti.
- 2** Maarre ol-gubba'aa fi latti, wonni isaan keessa jiranu martille akka kanaan dadamanee muummeffamane. **2** Waaqi hujji huje mara hobbaasee, guyyaa torbeesso'oo foorfate. **3** Waaqi waan dade mara hobbaasee, guyyaa torbeesso'ootitti waan foorfateef, guyyaa torbeesso'oo san eebbise; woyyoonselle'e. **4** Kun dabarsii dadama ol-gubba'aa fi lafaa ti. Yennaa Mootiin Waan Maraa Waaqi ol-gubba'aa fi lafa dade, **5** inni lafa irratti bokkeya waan roobisiisee hin jirreef, nami lafa hujulle waan hin jirreef, biqiltuun lafa irra hin jirtuuyu; wonni tokkolle lattee hin jirtu. **6** Teetu malee, maddi lafa keessaa ol bayee lafa duudii obaasaa ture. **7** Achiin duuba Mootiin Waan Maraa Waaqi biyee lafa irraa fuudhee, nama tolchee, hafuura jiru'uun funnaan

isaatitti baafate; namille dada lubbuu qabaatee jiraatu te'e. 8 Mootiin Waan Maraa Waaqi karaa aduun baatu Edenitti oorruu dhaabe; nama dade sanille fokkifatanuuuyyu.

achi keessa keye. 9 Mootiin Waan Maraa Waaqi muka ilti namaa halchitu ka adda addaa, ka midhaan isaalle nyaatiisaaf dansaa te'e lafa keessaa lachisiise; muki midhaan isaa nyaatanee jiruu namaa kennu, muki dhibiin ka hantu'uu fi dansaa ittiin beekanulle addee oorru'uun san wodhakkaa jiraayyu. 10 Addee oorru'uun san obaasiisaaf Eden keessaa maddi burqe; maddi achii bayee, gargar qoodamee laga afur te'e. 11 Maqaan laga qaraa Phiishon; inni lafa Hawiila'aa duudii lafa worqin jirtutti marsee yaa'a. 12 Worqin lafa sanii dansa'a; uddowa'aa fi dhakaan gatii guddo'olle achi jiran. 13 Maqaan laga lammeesso'oo Giihon; inni lafa Itoophiya'aa marsee yaa'a. 14 Maqaan laga sadeesso'oo Xeegros; innille qachaa Asoorii gara baya adu'uutiin yaa'a. Lagi arfeesso'olle Efraaxii jedhama. 15 Mootiin Waan Maraa Waaqi namicha fuudhee addee oorruu Edenii san akka hujuu fi akka eegu achi keessa keye. 16 Mootiin Waan Maraa Waaqi namicha ajajee, «Midhaan muka addee oorruu Edenii kana keessa jiranu mara irraa hin nyaatta; 17 midhaan muka nyaatanee hantu'uu fi dansaa ittiin beekanu san irraa ammoo hin nyaatin. Gaafa isa irraa nyaatte ammoo dhuguma hin duuta» jedhe. 18 Achiin duuba Mootiin Waan Maraa Waaqi, «Namichi qofii ifii te'uun dansa'aa moti; ani waa'ela qarqaartuu isaa, isaaf hin dada» jedhe. 19 Mootiin Waan Maraa Waaqi biyyee irraa bineensotaa fi sinbirroota dadee, maan jedhee akka inni waamu ilaaliisaaf gara namichaa fide; wonni namichi dada lubbuu qabeeeyii ittiin waame duudiin maqaa te'eef. 20 Maarre namichi horii maraaf, sinbirroota maraaf, bineensota maraafille maqaa baase; namichaaf ammoo waa'elli qarqaaran hin dhagganne. 21 Maarre Mootiin Waan Maraa Waaqi namichatti hirriiba hamaa buusee, adoo inni rafuu, cinaacha isaa keessaa tokkocha fuudhee, addee cinaachaa san fooniin cufe. 22 Mootiin Waan Maraa Waaqi cinaacha namicha keessaa fuudhe san irraa, namittii dadee, gara namichaa fide. 23 Achiin duuba namichi, «Amma reefuu, lafeen isi'li lafee tiyya irraa, foon isi'li foon kiyya irraa dhaggame; isii namicha irraa waan dhagganteef, «Namittii jedhantee waamantuu ti» jedhe. 24 Tanaaf nami abba'aa fi haadha ifii hin lakkisa niitii ifii woliin hin tokoomaa;

isaanille foon tokko hin te'an. 25 Namichaa fi niitiin tana lamaanuu qullaa jiraniyyu, te'uun malee wol hin

3 Bineensa Mootiin Waan Maraa Waaqi dade mara keessaa bofi irra caalaa malte'e. Inni namitti'iin, «Dhuguma Waaqi, «Mukoota oorruu tana keessa jiranu mara irraa hin nyaatin'a» isiniin jedheeraa?» jedhe. 2 Namittiin bofaan, «Nuuti mukoota addee oorru'uun tana keessa jiranu mara nyaatuu hin dandeenna; 3 ammoo muka addee oorru'uun wodhakkaa jiru qofa, Waaqi, «Midhaan isaa hin nyaatin'a, hin tuqinaalle'e! Kana yoo gootane hin duutan» jedheeraa» jette. 4 Bofi deebisee, «Hin duutanu. 5 Isin midhaan muka sanii yennaa nyaattane, ilti teessan akka banantu, hantu'uu fi dansaa beeikiisan akka Waaqaa akka teetanu, Waaqi waan beekuuf» jedheen. 6 Namittiin muki sun nyaatiisaaf dansaa, ilatti ka toluu fi ka nama qaroonsu akka te'e yennaa dhaggite, midhaan isaa fuutee nyaatte; dhirsa isi'li ka isii woliin jirulle'eef kennite; innille nyaate. 7 Achiin duuba ilti lamaaniituu banantee, akka qullaa jiranulle beekane; tanaaf baala harru'uun wolitti hodhanee ifi gollatane. 8 Yennaa galgalootte namichii fi namittiin Mootiin Waan Maraa Waaqi addee oorru'uun keessa ideemuun qoonqoo isaa dhage'ane; isaan Mootiin Waan Maraa Waaqa duraa mukoota addee oorru'uun san odduu dhokatane. 9 Mootiin Waan Maraa Waaqi ammoo namicha waamee, «Eessa jirta?» jedheen. 10 Namichille, «Ani addee oorru'uun keessatti qoonqoo teete dhage'ee, qullaa waan jiruuf, sodaadhee dhokadhe» jedheen. 11 Waaqi, «Qullaa akka jiru eentu sitti hime? Midhaan muka ani «Hin nyaatin» jedhe si ajaje san nyaattee?» jedheen. 12 Namichille deebisee, «Namittii akka na woliin leetuuf ati naaf kennitettuu midhaan muka sanii naaf kenne; anille nyaadhe» jedhe. 13 Achiin duuba Mootiin Waan Maraa Waaqi, namitti'iin, «Wonni ati goote kun maan inni?» jedhe. Namittiin, «Bofi na sobee jennaan nyaadhe» jette. 14 Mootiin Waan Maraa Waaqi bofaan, «Kana waan gooteef, ati horii maraa fi bineensota mara keessaa ka abaarante hin teeta. Gadhaa keettiin lafa irra hin loota; bara jiruu teetii mara biyyee hin nyaatta. 15 Ani si'li fi namittii tana oddu'utti, sanyii isi'liitii fi sanyii teeti oddu'utti diinummaa hin buusa. Sanyii isi'li sun mataa keeti hin butucha; atille jimuu isaa hin iddita» jedhe. 16

Namittiile'een, «Yennaa ulfoottutti gaargala sitti hin qaddal!» jedhe. 8 Achiin duuba Qaayin obboleessa ifii fakkansa; ciniinsu'uun ijoollee hin deetta. Tanuma Abeeliin, «Koy, gara diidaa baanaa» jedhe. Yennaa keessa fedhii dhirsaa keetii hin qabaatta; inni si irratti gara diidaa bayane, Qaayin obboleessa ifii Abeel irratti bulchaa hin te'a» jedhe. 17 Namichalle'een, «Ati dubbi ka'ee ijjeese. 9 Yennaa san Mootiin Waan Mara, niitii teetii waan dhageetteef, midhaan muka ani, «Obboleessi keeti Abeel eessa jira?» jedhee Qaayin «Hin nyaatin» jedhee si ajajelle waan nyaatteef, «Latti gaafate; inni deebisee, «Ani hin beeku, obboleessa sababa keetif ta abaarante hin teeti; atille bara jiruu kiyya ka eegu anaa?» jedhe. 10 Mootiin Waan teetii mara elo guddo'oон irraa hin nyaatta. 18 Latti Maraalle Qaayiniin, «Wonni ati goote kun maan? qore'e fi qumi'uuduu si'iif hin baachi; atille biqiltuu Dhiigi obboleessa keetii lafa irraa gara kiyya iyyata. badda'aan nyaatta. 19 Ati biyye'e, deebitee biyyee hin 11 Lafa dhiiga obboleessa keetii uniisaaf afaan bante teeta. Biyyee irraa waan dadanteef, gara isi'i haga irratti, amma ati abaarantee hin ar'ianta. 12 Yennaa deebitutti, danfitee eloottee sagalee teeti hin nyaatta» lafa qottu, latti midhaan sii hin baachu; biyya lafaa jedhe. 20 Namichi niitii isaa haadha worra jiraata'aan irraa baqataa daaqaleessa hin teeta» jedhe. 13 Qaayin waan teeteef, maqaa isi'i «Heewwan» jedhee baase; deebisee Mootiin Waan Maraatiin, «Adabami kiyya ka 21 Mootiin Waan Mara Waqaqi Addaamii fi niitii ani ba'atuu dande'u caala. 14 Kunoo, ati adha lafa isaatiif gogaa irraa woyaa hujee itti uffise. 22 Achiin qotii irraa na ariiteerta; fuula keeti duraa dhokatuu duuba Mootiin Waan Mara Waqaqi, «Kunoo, nami qaba. Ani biyya lafaa irra baqataa daaqaleessa hin hantu'uu fi dansaa beekiisaan nu keessaa akka te'a; nami na dhagge martinuu na hin ijjeesa» jedhe. tokkoo te'eera. Ammalle harka ifiitiin hiixatee midhaan 15 Mootiin Waan Mara ammoo, «Akkasii moti. Nami muka jiru'uu fuudhee nyaatiisaan, haga bara baraa tokko yoo si ijjeese, ani dachaa torba haluu isa hin le'uu hin qabu!» jedhe. 23 Tanaaf Mootiin Waan Mara baaseen duuba, eennulle gara muka jiru'uu akka duraa bayee, addee oorruu Edeniitii gara aduuun hin dhikaanneef, addee oorruu Edenii maddii aduuun baatu lafa, «Daqaqisa» jedhantu le'e. 17 Qaayin niitii baatuun ergantoota ifii dada ol-gubba'aan ta koola ifii bira geye; isii ulfoottee ilma deette; maqaan qadduu fi shallaagaa akka ibiddaa bobe'u ka gara isaaalle, «Henok» jedhame; Qaayin qachaa tokko mara garagaggalu keye.

4 Namichi niitii ifii Heewwan bira geye; isii ulfoottee ilma deette; «Ani qarqaarsa Waaqaatiin ilma tokko dhaggadheera» jettee maqaa isaa, «Qaayin» baache. 2 Ammalle obboleessa isaa «Abeel» deette. Abeel tissee hoole'ee te'e, Qaayin ammoo qottuu lafaa te'e. 3 Gaafa tokko Qaayin midhaan lafaa irraa Mootiin Waan Maraatiif kennansa dhikesse; 4 Abeelilie buruusota qara dhalatane keessaa qalee, cooma isaanii ciincaa Mootiin Waan Maraatiif dhikesse; Mootiin Waan Mara Abeeliif fi kennansa isaatitti gammade. 5 Qaayiniif fi kennansa isaatitti ammoo hin gammanne. Maarre Qaayin aaree bobe'e, mataa buuse. 6 Yennaa san Mootiin Waan Mara Qaayiniin, «Maaf aartee bobeette? Maaf mataa buutte? 7 Waan dansaa adoo hujee jiraattee, fudhatama dhaggattaayyuu motii? Waan dansaa yoo hin hujin ammoo, cubbuun balbala teeti duratti dhokatteerti; ati ammoo isii injifattuu

18 Henok, Iraad uumate; Iraad, Mahuyaa'el uumate; Mahuyaa'el, Maatushha'el uumate; Maatushha'el ille, Laamek uumate. 19 Laamek dubartoota lama fuudhe; maqaan takkattiili Aada'a, maqaan taanii Xila'a. 20 Adaan, Yaabaal deette; inni abbaa sanyii worra dunkaana keessa le'anee horii horsiisanee ti. 21 Maqaan obboleessa isaaalle Yubaal; inni abbaa sanyii worra kiraara dhowaneetii fi suusullee afuufanee ti. 22 Xillaan, Tubaal-Qaayin deette. Inni sibilila fi sageettuu irraa meya adda addaa mara huje. Obboleettiin Tubaal-Qaayini, Naalima'a. 23 Laamek niitota ifitiin, «Ee Aada'a, ee Xila'a! Na dhage'a'a; niitota Laamekii, waan ani jedhu dhage'a'a. Nami yoo na madeesse, dargaggeessi yoo na dirmammeesse ani hin ijjeesa. 24 Ka Qaayin ijjeesu dachaa torba haluu ka bayanu yoo te'e, ka na ijjeesu dachaa torbaatamii torba haluu bayan» jedhe. 25 Addaam ammalle niitii ifii bira geye; isii ilma deetee, «Nama Qaayin ijjeese, addee

Abeelii Waaqi ilma naa kenne» jettee maqaa isaa,
«Sheeti» jettee baatte. 26 Sheetille ilma uumate;
innille maqaa isaa, «Enoshi» jedhee baase; namooti
bara san maqaa Mootii Waan Maraa waammatiisa
jalqabane.

Yesuus ammoo, «Abba'a, isaan waan godhiisatti jiranu waan hin beenneef, isaaniif araarami!»
jedhe. Isaan carraa buufatiisaan woyaa isaa goodamane.

Luqaasii 23:34

Yohaannisii

1 Biyyi lafaa dadamiisaan duraayyuu, Jechi jira; Jechille Waaqa woliin jira; Jechinuu Waaqumaayyu.

2 Inni jalqabumaa Waaqa woliin jira. **3** Waaqi karaa isaatiin waan maraa dade; dada maraa keessaa tokkolle isaan malee hin dadanne. **4** Isa keessa jiru'utti jira; jiruun sun ifa namootaa ti. **5** Ifi dukkanatti ifa; dukkanji ijjumaa ifa hin injifattu. **6** Nami Waaqa biraa ergame, ka Yohaannis jedhamu tokko jiraayyu. **7** Inni nami martinuu dubbiisaa dhage'ee akka dhugeeffatu, marroo ifa sanii kolba'atti himisaaf dhufe. **8** Inni marroo ifa sanii himisaaf dhufe malee, ifiif ifaa moti. **9** Ifi gara biyya lafaa dhufee nama maraaf issu sun ifa dhuga'a ti. **10** Inni biyya lafaa keessa jiraayyu; Waaqi karaa isaatiin biyya lafaa dade; biyyi lafaa ammoo isa hin beenne. **11** Inni gara biyya ifii dhufe; kolbaan isaa ammoo isa hin fudhanne. **12** Te'uun malee, worra isa fudhatee itti dhugeeffate maraaf, akka ijoollee Waaqaa te'anuu midda kenne. **13** Isaan Waaqa irraa dhalatane malee, fedha dhiiraa irraa yookiin fedha foonii irraa yookiin fedha dhiiggaan irraa hin dhalanne. **14** Jechi nama te'ee, badhaadhaa fi dhuga'aan guutamee, odduu teenna le'e. Nuuti ulfinna inni akka Ilma Abba'aaf tokkochaatitti fudhate dhaggine. **15** Yohaannis, «Ka ana duubaan dhufu, adoo ani hin dhalatinuu waan jiruuf, inni guddoo na caala» jedhee ka ani dubbadhe isa» jedhee iyee dhugaa baye. **16** Guutummaa badhaadhaa ifii irraa inni nu maraa eebbisee, eebba irratti eebba dhibii dabalee nuu kenne. **17** Waaqi karaa Muuse'etiiin seera kenne; badhaadhaa fi dhugaan ammoo karaa Yesuus Kiristoosii dhutte. **18** Ka Waaqa dhaggeeru tokkolle ijjumaa hin jiru. Ilmi tokkochi isaa Waaqi, ka cinaa Abba'aa jirutti isa mudhise. **19** Yihudootti baallii qabunu hayyootaa fi Lewwoota garii, «Ati eennuu?» jedhanee akka isa gaafatanu Yerusaalem irraa gara Yohaannisii ergane. **20** Yohaannis, «Ati Masiihii moti» jedhee dubbatee dhugaa baase malee, deebisiisaaf hin didanne. **21** Isaan, «Ati eennu ree? Ati Eliyaasi» jedhanee isa gaafatane. Yohaannis, «Waawwoo ani isaa moti» jedhee deebisee. Isaan, «Ati Raagichaa ree» jedhanee gaafatane. Inni, «Waawwoo» jedhee deebisee. **22** Isaan, «Ati eennu ree? Worra nu ergeef deebii deebinnee himuu qanna. Ati eennu ifiin jetta?» jedhanee. **23** Yohaannis deebisee, «Ilsaayaasiin raagichi akkuma dubbate, ani Qoonqoo nama daandii Goottaan irra ideemu qajeelcha'a» jedhaa, lafa goomole'ee keessaa iyyuu ti» jedhe. **24** Ergantooti Fariisaayotaan ergamane, **25** «Ati Masiihii yookiin Eliyaas yookiin Raagicha yoo hin te'in maaf cuuxxa ree?» jedhanee Yohaannis gaafatane. **26** Yohaannis, «Ani bisaaniin isin cuupha, jira; ka isin hin beenne ammoo odduu teessan dhaabbata. **27** Inni na duubaan dhufaara; ani hidhaa kophee isaa hiiku'uufille nama malee moti» jedhee deebisee. **28** Wonni kun marti laga Yordaanositiini gama karaa aduu baatu Bittaaniya'atti, addee Yohaannis itti cuuphiisatti jirutti teete. **29** Boruyyaa Yohaannis, Yesuus gara isaa dhufuun dhaggee, «Kunoo! Hooleen Waqaqa, ka cubbuu biyya lafaa balleessu. **30** Ka ani, «Ka ana duubaan dhufu, adoo ani hin dhalatinuu waan jiruuf, inni na caala» ka ani jedhe isaa kana. **31** Aninuu inni eennu akka te'u hin beenne; ammoo akka inni kolbaa Israa'eliitii mudhatuuf, ani bisaaniin cuuphaa dhufe» jedhe. **32** Yohaannis dhugaa bayee, «Ayyaanni Woyyichi akka saphaliisa ol-gubba'aa gad dhufee isa irra bu'ee hafuun dhaggeera. **33** Aninuu isa hin beenne, Waaqi akka ani bisaaniin cuuphuuf na erga ammoo, «Ka Ayyaana Woyyichaan cuupha, Ka Ayyaanni Woyyichi isa irra bu'ee hafuun ati dhaggitu» anaan jedheera. **34** Anille waan kana dhaggeera, inni Ilma Waaqaa akka te'e isinitti hima» jedhe. **35** Guyyaa itti aau Yohaannis ammalle barattoota ifii lamaan woliin dhaabbiisatti jiruun, **36** yennaa Yesuus Yohaannisii tana dhage'anee, Yesuus hordofane. **38** Yesuus garagalee, isaan isa hordofanuun dhaggee, «Maan barbaaddan?» jedhee isaan gaafate. Isaan ammoo, «Rabbii, eessa leeta?» jedhanee; «Rabbii» jechuun, «Barsiisaa» jechu'u. **39** Yesuus, «Kowa'atii ilaala'al» isaaniin jedhe. Maarre isaan dhaqanee addee Yesuus le'u dhagganee, guyyaa san isa bira oolane; yennaa sun saafowa gara saatii kudhanii ti. **40** Barattoota dubbiisaa Yohaannis dubbate dhage'anee Yesuus hordofane keessaa tokkochi, Indiryasii obboleessa Simumon Pheexroosii ti. **41** Indiryasii dursee obboleessa ifii Simumon dhaggee, «Masiihii dhaggineerra» jedhee itti hime; «Masiihii» jechuun, «Kiristoos» jechu'u. **42** Achiin duuba Indiryasii Simumon gara Yesuus geesse. Yesuus isa ilaalee, «Ati Simumonii

ilma Yohaannisii ti; ammoo haganaa achi, «Keefaa» guutane. 8 Achiin duuba inni isaaniin, «Amma jedhantee waamanta» jedheen; «Keefaa» jechuun budduussa'aatii, itti gaafatamaa jilaatitti geessa'a» afaan Giriikitiin, «Pheexroos» jechu'u; Pheexroos jedhe. Isaanille isaaf geessane. 9 Itti gaafatamaan jechuun, «Rassaa» jechu'u. 43 Guyaa itti aanu jilaalle bisaan daadhii woyni'ii te'e san fiixisee Yesuu Galiiila dhagiisaaf murteeffate. Inni Filipoos ilaa. Tajaajiltooti worri bisaan buddusse beekanuu dhaggee, «Ana hordof!» jedheen. 44 Filipoos malee, inni daadhiin woyni'ii tun eessaa akka dhuutte akkuma Indiryasitii fi Pheexroosii, nama qachaa hin beenne; maarre inni waajibicha waamee, 10 Betsayda'aa ti. 45 Filipoos Naataanaa'el dhaggee, «Nami marti dursee daadhii dansaa namaa kennee, «Nuuti ka Muuseen kitaaba seeraa keessatti marroo keessummooti untee quutteen duuba daadhii calcalaa isaa barreesse, ka raagotille marroo isaa barreessane namaa kenna. Ati ammoo daadhii dansittii haga dhaggineerra. Inni nama biyya Naaziretii, Yesuuusii ammaa tursitel!» jedheen. 11 Yesuuus qachaa Qaana'aa ilma Yoseefii ti» jedheen. 46 Naataanaa'el, «Naaziret ka lafa Galiiila'aa keessatti bilbaasa qaraa kana keessaa wonni dansaan dhaggamuun dandeettii?» huje; achitti ulfinna ifii mudhisee, barattootii isaaalle jedhee Filipoos gaafate. Filipoos, «Koyiitii ilaali!» isatti dhugeeffatane. 12 Kanaan duuba, Yesuuus jedhee deebise. 47 Yesuuus yennaa Naataanaa'el gara haadha ifii, obboleeyyanii fi barattoota ifii woliin isaa dhufuu dhagge, «Kunoo, nami dhugumaan gara Qifirnaahoomii dhaqe; isaan guyyoota diqqaa Israa'elichi, ka dharti tokkolle isa keessa hin jirre!» achi turane. 13 Guyyaan Jila Irra Dabaramaa jedhee marroo isaa dubbate. 48 Naataanaa'el, dhikaateeruun, Yesuuus gara Yerusaalemii dhaqe. 14 «Eessatti na beetta?» jedhee gaafate. Yesuuus, Achitti inni Galma Waaqaa keessatti kolbaa loon, «Filipoos adoo si hin waaminuu, muka harru'u hoole'ee fi saphaliisa gurgurattu, worra beesee jala jirtuunuu si dhagge» jedheen. 49 Naataanaa'el, jijiiratulle xarapheessaa isaanii bira tee'iisatti jiranuun «Barsiisa'a, ati Ilma Waaqaa ti! Ati mootii Israa'elii ti!» dhagge. 15 Maarre inni lichee wodaro'oo dhowatee, jedhee deebise. 50 Yesuuus, «Yennaa ati muka harru'u isaan maraa, hoole'ee fi loon, horii maraayyu Galma jala jirtuu si dhagge waan ani jedheef dhugeeffataa? Waqaqa keessaa gad oofe; inni xarapheessaa worra Ati waan guddoo kana caaluu hin dhaggita» jedhe. beesee jijiiratuun garaggaggalchee beesee isaanille 51 Yesuuus itti dabalee, «Dhugaa isinitti hima: Ol- bittinneesse. 16 Worra saphaliisa gurguratu saniin, gubbaan banantee, ergantooti Waaqaa Ilma Namaa irra ol bayaa gad buutuun hin dhaggitan» jedheen. kiyyaa addee dikko'oo hin godhina'al!» jedhee ajaje. 17 Barattootii isaa, «Hinaaffaan mana keetii, akka ibiddaa na guddi» jedhantee ta barreeffante san qaabatanee. 18 Yihudooti baallii qabanu, «Ati waan kana godhiisaaf baallii akka qaddu nu'utti mudhisiisaaf bilbaasa maan godhoo dandeetta?» jedhanee isa gaafatane. 19 Yesuuus, «Galma Waaqaa kana diiga'a! Ani guyyaa sad keessatti deebisee hin ijaaraa» jedhee deebise. 20 Yihudooti baallii qabanu, «Galma kana ijariisaaf woggaa afurtamii jaa fixeera, ati guyyaa sad keessatti deebitteet ijaartaa?» jedhanee isa gaafatane. 21 Galmi Waaqaa ka Yesuuus dubbate sun nafuma Yesuuusii ti. 22 Maarre inni du'aa ka'een duuba, barattootii isaa akka inni tana dubbate qaabatanee, Barreeffama Woyyichaa fi waan Yesuuus dubbate dhugeeffatane. 23 Yennaa Jila Irra Dabaramaa Yesuuus Yerusaalem keessa jiruun, namooti hedduun bilbaasa inni godhe dhagganee isatti dhugeeffatane. 24 Yesuuus ammoo namoota maraa waan beekuuf, isaan hin addanne.

25 Inni ifiifuu waan gadhaa namaa keessa jiru waan muruuf Waaqi Ilma ifii gara biyya lafaa hin ergine. 18 beekuuf, marroo namootaa akka isatti himu nami «Ka Ilma isaatitti dhugeeffatutti hin murantu; ka isati tokkolle hin barbaachinne.

3 Gosa Fariisaayotaa keessaa sooreessi Yihudootaa, ka Niqoodemoos jedhamu tokko jiraayyu. 2 Inni halkan tokko gara Yesuusii dhaqee, «Barsiisa'a, akka ati barsiisaa Waaqa biraa ergame teete beenneerra. Yoo Waaqi isa woliin jiraate malee bilbaasa ati hujattu kana eennulle dande'ee hin huju» jedheen. 3 Yesuus, «Ani dhugaa sitti hima; eennulle yoo lammeessoo hin dhalatin mootummaa Waaqaa dhagguu hin dande'u» jedhee deebise. 4 Niqoodemoos, «Nami guddateen duuba attam dhalatuu dande'a? Lammeessoo gadaamessa haadha ifii seenee dhalatuu hin dande'a?» jedhee Yesuus gaafate. 5 Yesuus deebisee, «Ani dhugaa sitti hima, eennulle bisaanii fi Ayyaana Woyyichaan yoo hin dhalatin, mootummaa Waqaatiti galuu hin dande'u. 6 Nama foonii irraa ka dhalate foon; ka Ayyaana irraa dhalate ammoo Ayyaana. 7 Waan ani, «Lammeessoo dhalatuu qaddan» si'iin jedheef hin masoonfatin. 8 Bubbeen gara feete bubbitti; ati bubbisiisa isi'iin hin dhageetta, ammoo eessaa akka dhuttu yookiin eessa akka deentu hin beettu. Ayyaana irraa ka dhalate maraayyu akkasuma» jedhee deebise. 9 Niqoodemoos, «Kun attam te'u dande'a?» jedhee Yesuus gaafate. 10 Yesuus, «Ati barsiisaa Israa'ellii teetee waan kana hin beettu? 11 Ani dhugaa si'itti hima: Nuuti waan beennu dubbanna; waan dhaggine dhugaa baana; isin ammoo dhugaa bayiisa keenna hin fudhattanu. 12 Yennaa ani marroo waan biyya lafa tanaa isiniti himu yoo hin dhugeeffatin, yennaa ani marroo waan ol-gubba'aa isiniti himu attamiin dhugeeffattan ree? 13 Ilma Namaa ka ol-gubba'aa gad dhufe malee, ka gara ol-gubba'aa ol baye eennulle hin jiru. 14 «Akkuma Muuseen lafa goomole'e keessatti dhudhuufaa sageettuu dongoraa irratti ol fuudhe rarraase, akkasuma Ilmi Namaalle ol fuudhamee rarraafamuu qaba. 15 Kunille ka isatti dhugeeffatu maraa jiruu bara baraa akka qabaatuuf. (aiōnios g166) 16 Nami isatti dhugeeffatu maraa jiruu bara baraa akka qabaatu malee akka hin banneef, Waaqi biyya lafaa guddoo waan jaalatuuf Ilma ifii tokkochuma san kenne. (aiōnios g166) 17 Biyya lafaa karaa isaatiin akka fayisuuf malee, akka itti «Ka Ilma isaatitti dhugeeffatutti hin murantu; ka isati hin dhugeeffanne ammoo, waan inni Ilma Waaqaa tokkochatti hin dhugeeffatiini, ammumaayyu itti muranteerti. 19 Muraalleen kunoo tana: Ifi gara biyya lafaa dhufe, namooti ammoo hujjiin isaanii hantuu waan teeteef, ifa caalaa dukkana jaalatane. 20 Ka waan hantuu godhu marti ifa jibba; hujjiin isaa hantun akka hin mudhanneef gara ifaa hin dhufu. 21 Ka waan dhuga'aa godhu marti ammoo hujjiin inni Waaqaaf ajajamiisaan huje san akka ifi mudhisuuf gara ifaa dhufa» jedheen. 22 Kanaan duuba Yesuusii fi barattooti isaa gara lafa Yihuda'aa dhaqane; inni isaan woliin diqqoo achi bubblee, kolbaalle cuuphe. 23 Addee Enon jedhantu ta Saalemitti dhiko'oo, bisaan guddaa waan jiruuf Yohaannis achille'etti cuuphe. Kolbaalle gara isaa dhaqaa cuuphamaa turte. 24 Yennaa san Yohaannis hidhamee hin jiru. 25 Barattooti Yohaannisii garii marroo aadaa qulqulloomiisaan Yihudicha tokko woliin wol mormiisatti ka'anee. 26 Maarre isaan gara Yohaannisii dhaqanee, «Barsiisa'a, namichi Yordaanosiin gamatti si woliin jiru, ka ati marroo isaa dhugaa baate, kunoo amma cuuphiisatti jira; nami marti gara isaa dhaqisatti jira!» jedhanee itti himane. 27 Yohaannis deebisee, «Waaqi yoo kenneef malee, eennulle waan tokkolle hin qabaatu. 28 «Ani Kiristoosii moti; ammoo isaan dura ergameeraa» akka ani jedhe isinuu dhugaa tiyya. 29 Ka waajibittii qabu waajibicha; jaallii waajibichaa, ka isa bira dhaabbatee qoonqoo isaa caqasu ammoo, yennaa qoonqoo waajibichaa dhage'u hin gammada. Gammadi sun kiyaa; inni amma muummowe. 30 Inni guddaa te'e, ani diqqaa te'u qaba. 31 «Ka ol-gubba'aa dhufu mara caala. Ka lafa tanaa kama lafa tanaa ti; waan lafaalle dubbata; ka ol-gubba'aa dhufu ammoo mara caala. 32 Inni waan dhaggee fi waan dhage'e dhugaa baya; ammoo dhugaa baya isaa ka fudhatu hin jiru. 33 Nami dhugaa baya isaa fudhate ammoo, Waaqi dhugaamnessa akka te'e kanaan mirkaneesse. 34 Waaqi Ayyaana ifii safara male waan kennuuf, ka Waaqi erge dubbi Waaqaa dubbata. 35 Abbaan Ilma jaalata; waan maralle harka isaatitti kenneera. 36 Ka Ilmatti dhugeeffatu mara jiruu bara baraa qaba; ka Ilma Waaqaatiif hin ajajanne ammoo mufii Waaqaa jala jiraata malee, jiruu hin qabaatu» jedhe. (aiōnios g166)

4 Yesuus Yohaannis caalaa barattoota akka Yerusaalem te'uu qaba jettan» jetteen. 21
dabalatiisatti jiruu fi cuuphiisatti jiru worri Yesuus, «Dubartii tana, gaara kana gubba'atti
Fariisaayotaa dhage'ane. 2 Te'uu malee, ka cuuphe yookiin Yerusaalemitti yennaan kolbaan Abbaa hin
barattoota isaa ti malee, Yesuusii moti. 3 Maarre waaqonfanne akka dhufaarto na dhugeeffadhu. 22
Yesuus waan jedhamiisatti jiru yennaan dhage'e, biyya Isin worri Samaariya'aa waan waaqonfattanu hin
Yihuda'aa lakkisee deebi'ee gara Galiila'aa dhaqe. 4 beettanu; nuuti ammoo Yihudooti fayyinni Yihudoota
Inni Yennaan achi dhaqu Samaariyaa keessa dabaruu keessaa waan dhufuuf, waan waaqonfannu beenna.
qabaayyu. 5 Maarre Samaariyaa keessatti inni gara 23 Yennaan worri dhuga'aan waaqonfattu, Ayyaanaa
qachaa Siikaar jedhamuu, ka fichaa Yaaqoob ilma fi dhuga'aan Abbaa waaqonfattu ammoo hin dhutti;
ifii Yoseefifi kennetti dhikaatuu tokko dhufe. 6 Boolli ammumaayyuu dhuteerti. Inni worra akkas dhuga'aan
bisaanii ta Yaaqoobii achi jirtiyyu; Yesuus ideemiisaan isa waaqonfattanu barbaada. 24 Waaqi Ayyaanaa;
dadhabee boolla bisaanii bira tee'e. Yennaan sun worri isa waaqonfatulle Ayyaanaa fi dhuga'aan isa
orraa gara saatii jaa ti. 7 Dubartiin Samaariya'aa waaqonfattu qaba» jedheen. 25 Dubartittiuu isaan,
takka bisaan woraabbiisaaf yennaan dhutte, Yesuus «Masihiin Kiristoos jedhamu akka dhufu hin beeka;
isi'iin, «Bisaan uni'ii naa kennil» jedheen. 8 Yennaan inni yennaan dhufe waan mara nu'utti hima» jetteen.
san barattooti isaa sagalee bitisaaf gara qacha'aa 26 Yesuus deebisee, «Ani ka si woliin dubbatiiisatti
dhaqaneeran. 9 Dubartiin sun, «Ati nama Yihudi'ii jiruuyyuu isa» jedheen. 27 Yennuma san barattooti
teetee ana dubartii samaariya'aa attam bisaan uni'ii Yesuusii deebi'anee dhufane; Yesuus dubartii woliin
gaafatta?» jetteen. Yihudooti muduunu'u fi qorii dubbatiiisatti jiruun dhagganee masoonfatane; ammoo
samaariyooti itti sooratanutti hin sooratanu. 10 Yesuus isaan keessaa nami tokkolle, «Maan barbaadde?»
deebisee, «Kennansa Waaqaatii fi ka bisaan uni'ii si yookiin, «Maaf isii woliin dubbatta?» ka jedhe hin
gaafatiiisatti jiru kun eennu akka te'e adoo beetee jiru. 28 Achiin duuba dubartittiuu okkotee ifii ta bisaanii
jiraatte, atinuu silaa isa gaafattee, inni bisaan jiru'u achitti lakkitee, gara qacha'aa deebitee dhaxxee,
si'iif kennaayyu» jedhe. 11 Dubartittiuu, «Goottaa kiyya, kolba'aan, 29 «Namicha waan ani godhe mara
ati waan ittiin woraabattu hin qaddu; boollille qile'e; natti hime kowa'atii ilaala'a. Inni Masihiit te'linnaa?»
bisaan jiru'u san eessaa fidda ree? 12 Ati abbaa jette. 30 Maarre isaan qachaa keessaa bayanee
keenna Yaaqoob ka boolla tana nu'uuf kenne, ka gara Yesuusii yaa'ane. 31 Yennuma san keessatti
innii fi ijoolleen isaa, horiin isaa maraayyuu keessaa barattooti, «Barsiisa'a, woy nyaadhu!» jedhanee isa
unane, hin caaltaa?» jetteen. 13 Yesuus deebisee, kadhatane. 32 Inni ammoo, «Ani sagalee nyaadhu ta
«Bisaan kana kaunu marti deebi'ee hin dheebootu; isin hin beenne qaba» jedhe. 33 Maarre barattooti,
14 bisaan ani isaaaf kenuu kaunu ammoo ijumaa «Nami woyii sagalee isaa fidee jiraatinna?» jedhanee
deebi'ee hin dheebootu. Bisaan ani isaaaf kenuu sun wol gagaafatane. 34 Yesuus isaanii, «Sagaleen tiyya,
isa keessatti madda jiruu bara baraa burqu te'a» fedhii ka na ergee godhu'u fi hujii isaa muummessu'u.
jedhe. (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Dubartittiuu, «Goottaa 35 Isin, «Ji'a afuriti hafeera; achiin duuba haammaan
kiyya, akka ani ijumaa hin dheebonnee fi bisaan hin geetti» jettanii motii? Ani ammoo isinitti hima; me
woraabiisaaf akka ani as hin deebine, bisaan kana fichaa keessan miidhassa'aa ilaala'a; ammumaayyuu
naaf kenni» jetteen. 16 Yesuus, «Dhaqitii, abbaa midhaan bilchaatee haamma'aaf gyeera! 36 Worri
manaa keeti waamii koy» jedheen. 17 Dubartittiuu, haamu ammumaayyuu gatii fudhatiiisatti jira; midhaalle
«Ani abbaa manaa hin qabu» jetteen. Yesuus, « jiruu bara baraatif wolitti qabiisatti jira; kunille ka
«Abbaa manaa hin qabu» jedhiis keeti dhuga'a. 18 facaasuu fi ka haamu akka woliin gammaduuf
Ati nama shan heerumteerta; namichi ati amma te'a. (aiōnios g166) 37 Maarre mammaassi, «Tokko
woliin jirtu abbaa manaa keetii moti. Wonni ati hin facaasa, kuun hin haama» jedhu dhuga'a. 38
jette dhuga'a» jedheen. 19 Dubartittiuu, «Goottaa Ani waan hin elowin akka haammattanu isin erge;
kiyya, akka ati raagaa teete dhagga. 20 Abbootiin worri dhibiin elowee, isin eloo isaanii irraa bu'aa
teenna gaara kana irratti Waaqa waaqonfatane; isin dhaggattane» isaanii jedhe. 39 Dubartittiuu, «Waan
ammoo Yihudooti addeen Waaqa itti waaqonfannu ani godhe mara natti hime» jettee waan dhugaa

baateef worri Samaariya'aa ka qachaa san keessaan seensuma gaaddisa qabu san keessa irkatanee hedduun isatti dhugeeffatane. **40** Maarre worri [tacho]iisa bisaanii eegatiisatti jiraniyyu. **4** Ergamaan samaariya'aa yennaa gara isaa dhufane, isaan woliin Waqaqa yennaa tokko tokko haroo keessa gad akka turuuf isa gaafatanee, Yesuus guyyaa lamaan bu'ee bisaan tachoosa. Bisaan tacho'eeruu duuba isaan woliin achi ture. **41** Sababa dubbiisaatiif nami dhibamaan dursee haroo keessa gad bu'e, namooti hedduun dhibiille dhugeeffatane; **42** isaan dhukkuba isa qabeeru mara irraa hin fayyaayyu.] dubartitti'iin, «Yoona nuuti wonni dhugeeffannuuf, **5** Namichi woggaa soddomii saddeeti dhibamaa waan ati jette calla'aaf adoo hin te'in, nuutinuu isa tureeru tokko achi jiraayyu. **6** Yesuus isaa achi dhageenneerra; inni dhugumaan fayyisaa biyya lafaa irkatiisatti jiru dhaggee, yennaa hedduu akka inni akka te'e beenneerra» jedhane. **43** Guyyaa lamaan akkas dhibamaa ture beekee, «Fayyuu barbaaddaa?» duuba, Yesuus ka'ee gara Galiila'aa dhaqe. **44** jedhee isa gaafate. **7** Namichi dhibamaan sun, Inninuu, «Raagaan tokko biyya ifiititi hin ulfaatu» «Gootta'a, bisaan yennaa tacho'u nama haroo keessa jedheera. **45** Worri Galiila'aa Jila Irra Dabaramaatiff na buusu hin qabu; adoo ani seeniisaaf wodhaanuu, gara Yerusaalemii dhaqaneeranuun, yennaa jilaa nami dhibiin anaan dura seena» jedhee deebise. **8** sanitti waan inni godhe mara waan dhagganeeranuuf, Yesuus, «Ka'i, itillee teeti fudhadhuu, deemi» jedheen. yennaa inni Galiilaa geye isa fudhatane. **46** Achiin **9** Namichi yoosuma fayyee, itillee ifiille fudhatee duuba Yesuus, addee bisaan gara daadhii woyni'i deeme. Guyyaan wonni sun teete sanbata. **10** Maarre itti jijjiire, gara qachaa Qaana'aa ka lafa Galiila'aa Yihudooti, namicha fayye saniin, «Adhi sanbata; itillee keessaan, deebi'ee dhaqe. Qondaalli mootumma'aa teeti ba'attiisa seerri keenna si dhoogga» jedhane. **11** ka Qifirnaahoomitti ilmi isaa dhibameeru tokko achi Inni deebisee, «Namicha na fayyisetti, itillee teeti jiraayyu. **12** Yesuus Yihudaa irraa gara Galiila'aa akka fudhadhuu deemi!» anaan jedhee» isaaniin jedhe. dhufeeru yennaa dhage'e, gara isaa dhagee akka **13** Isaan, «Namichi, itillee teeti fudhadhuu deemi!» inni Qifirnaahoom deemee, ilmi isaa ka dhibamee siin jedhe eennu inni?» jedhanee isa gaafatane. **14** du'iisa geyeeru fayyisuuf isa gaafate. **48** Yesuus Gumiin addee sanitti waan heddatteertuu fi Yesuuslisaan, «lsin bilbaasaa fi baasa dhaggitanu malee achii waan deemeeruuf, namichi fayye sun Yesuus ijumaa hin dhugeeffattanu» jedheen. **49** Qondaaltichi eennu akka te'e hin beenne. **14** Achiin duuba Yesuus mootumma'aalle, «Goottaa kiyya, ilmi kiyya adoo hin Galma Waqaqa keessatti isa dhaggee, «Kunoo, amma du'in maganne'ee koy!» jedheen. **50** Yesuus isaan, fayyiteerta; maarre wonni kana caalu akka sitti hin «Gali; ilmi keeti hin jiraata!» jedheen. Namichille dhunne, haganaa achi cubbuu hin hujin» jedheen. **15** dubbi Yesuus dubbate dhugeeffatee deeme. **51** Achiin duuba namichi deemee, ka isa fayyise Yesuus Adoo inni galisatti jiruu, tajaajitooti isaa karaa irratti akka te'e, Yihudootatti hime. **16** Maarre sababa dhagganee, ilmi isaa akka jiru itti himane. **52** Inni Yesuus sanbataan fayyiseef, Yihudooti isa miidhiisa saatii muacaan isaa itti goome isaan gaafatee jennaan, jalqabane. **17** Yesuus, «Abbaan kiyya yennaa mara isaan, «Kalee saatii torbatti dhibeen nafa o'ittu sun isa hujisatti jira; anille hujuu qaba» isaaniin jedhe. **18** lakkitte» jedhanee deebisane. **53** Achiin duuba abbaan Yesuus seera sanbataa balleessuu qofaa adoo hin muca'aa saatii Yesuus, «Ilmi keeti hin jiraata» jedhetti te'in, Waaqi abbaan kiyya jedhee Waaqaan waan ifi akka teete hubate. Tanaaf innii fi maatiin isaa maraa qixxeesseef, Yihudooti isa ijjeesiisaaf jabeessane dhugeeffatane. **54** Bilbaasi kun ka Yesuus Yihudaa barbaadane. **19** Maarre Yesuus deebisee, «Ani irraa gara Galiila'aa deebi'ee dhufee, lammeessoo dhugaa isinitti hima, Ilmi ifuma ifiitii womaa godhui hin dande'u; inni woma Abbaan isaa godhui dhagge qofaa godha. Woma Abbaan godhu, Ilmille godha. **20** Abbaan Ilma waan jaalatuuf, waan ifii godhu mara isatti hin mudhisa. Akka isin masoonfattanuuf, waan kana caaluuyyu isatti hin mudhisa. **21** Akkuma Abbaan worra du'anee kaasee jiruu isaanii kennu, akkasuma Ilmille ka ifii fedheef jiruu kenna. **22**

5 Kanaan duuba, Yesuus jila worra Yihudootaatiif gara Yerusaalemii dhaqe. **2** Yerusaalem keessa karra hoolotaa bira haroon seensuma gaaddisa qabu shan qaddu takka jirtiyyu; afaan Hibrootaatiin «Betzataa» jedhanti. **3** Kolbaan hedduun dhibanteertu, ballooleen, naafole'ee fi worri nafa laashowe

Abbaan eennulle'etti hin muru, ammoo akka muruuuf 42 Ammoo akka isin jaalala Waaqaa hin qanne ani baallii guutuu Ilmaaf kenneera; 23 Nami martinuu hin beeka. 43 Ani maqaa Abbaa kiyyatiin dhufee, akkuma abbaa ulfeessu Ilmalle akka ulfeessuuf inni isin ammoo na hin fudhanne; nami dhibiin yoo tana godhe. Ka Ilma hin ulfeessine martinuu, Abbaa maqaa ifitiin dhufe, isin ammoo isa hin fudhattan. 44 Isa ergelle hin ulfeessu. 24 «Ani dhugaa isinitti Isin ulfinna wolii irraa dhaggatuu ka barbaaddanu, hima; nami jecha kiyya dhage'u ka na ergelle'etti ka ulfinna Waaqa tokkocha irraa dhufu ammoo ka hin dhugeeffatu jiruu bara baraa qaba; inni du'a irraa gara barbaanne, attam natti dhugeeffatiisa dandeettan jiruu tareera; isatti hin murantu. (aiōnios g166) 25 Ani ree? 45 Ani Abbaa kiyya duratti waan isin himadhu dhugaa isinitti hima, yennaan worri du'anee qoonqoo hin seyina'a. Muusee isin addii itti godhattanettuu Ilma Waaqaa dhage'anu dhufaarti; ammumaayyu isin himata. 46 Adoo Muuse'etti dhugeeffattanee dhutteerti; worri isii dhage'u jiru'un le'a. 26 Akkuma jiraattane, inni waan marroo tiyyaaf barreesseef Abbaan madda jiru'u te'e, Ilma ifiile madda jiru'u natti hin dhugeeffattaniyyu. 47 Ammoo waan inni akka te'u godheera. 27 Inni Ilma Namaa waan te'eef, barreesse yoo hin dhugeeffatin, waan ani jedhu attam muraa akka kenu, Abbaan baallii isaaaf kenneera. dhugeeffatuu dandeettan?» jedhe.

28 Waan kana hin masoonfatina'a; yennaan worri du'e marti qoonqoo isaa dhage'u hin dhutti; 29 awwala ifii keessaal'e hin bayan; worri dansaa hujeeru jiruu dhaggatiisaaf ka'an; worri hantuu hujeeru akka itti murantuuf ka'an. 30 «Ani baallii tiyyaan womaa godhuu hin dande'u. Akkuma Abbaa kiyya irraa dhage'e mura; waan ka na erge fedhu qofa malee, waan ifii fedhu waan hin gooneef, muraan tiyya dhuga'a. 31 «Ani yoo waan kiyya dhugaa baye, dhugaa bayiisi kiyya akka dhuga'aatitti hin fudhatamu. 32 Ammoo ka anaaf dhugaa bayu ka dhibiin hin jira, wonni inni marroo tiyyaaf dhugaa baye sun dhugaa akka teete ani hin beeka. 33 Isin ergantoota teessan gara Yohaannisii ergitan; inni dhuga'aaf dhugaa baye. 34 Akka isin fayyitanu tana jedhe malee, ani dhugaa bayiisa namaa hin fudhadhu. 35 Yohaannis akka xassaa bobee'ee ifuu ti; isin yenna'aaf ifa isaatitti gammadu'uuf barbaaddane. 36 Ani ammoo dhugaa baya Yohaannisiituu caalaa dhugaa baya qaba; hujjin akka ani muummessuuf Abbaan kiyya naa kennee, hujjisatti jiru tun, akka Abbaan kiyya na erge dhugaa baati. 37 Abbaan kiyya ka na ergeeyyuu dhugaa naaf bayeera. Isin ijumaa qoonqoo isaa hin dhageenne yookiin akka akki isaa jiru ijumaa hin dhaggine; 38 ka inni ergetti waan hin dhugeeffatiif, jecha isaa gadhaa keessanitti hin qabanne. 39 Isin Barreeffama Woyyootaan waan jiruu bara baraa dhaggattanu seetanee, Barreeffama Woyyoota qorqortan. Barreeffam Woyyooti kunuu marroo tiyya dhugaa bayan! (aiōnios g166) 40 Isin ammoo jiruu dhaggatiisaaf gara kiyya dhufiisa hin feetanu! 41 «Ani ulfinna nama irraa hin barbaadu.

6 Achiin duuba Yesuus gara Abbaayaa Galila'aata Xiberiyaas jedhantuun gamatti bu'e. 2 Gumiin hedduun baasa inni worra dhibamaa fayysiisaan tolche waan dhaggiteef isa hordotte. 3 Yesuus gara gaara tokkoo ol bayee, barattoota ifii woliin tee'e. 4 Yennaan san Jilti Irra Dabaramaa ta Yihudootaa dhikaatteertiiyyu. 5 Yesuus adaala ifii ilaalee, gumiin hedduun gara isaa dhufiisatti jirtuun dhaggee, Filipoosiin, «Sagalee kolbaan tun nyaattu eessaa binna?» jedhe. 6 Inni waan Filipoos jedhu ilaaliisaaf tana jedhe malee, maan akka godhu hin beekaayyu. 7 Filipoos, «Daabboon mindaa ji'a saddeetiille diqquma diqqoolle'een isaan mara hin geettu» jedhe. 8 Barattoota isaa keessaa, Indiryasiin obboleessi Simoon Pheexroosii, 9 «Mucaan tokko ka daabboo garbu'uux xaltaa shanii fi qurxummiil lama qabu as jira. Tun ammoo kolbaa tana maraaf hin geettu» jedheen. 10 Yesuus isaaniin, «Kolbaa teessisa'a» jedhe. Marra gudda'atti achi jiraayyu; maarre dhiirti gara kuma shanii gad teteette. 11 Yesuus xaltaa fuudhee, Waaqa galateeffatee, kolbaa achi tee'iisatti jirtuuf haga isaan barbaadane quofe; qurxummiil akkasuma tolche. 12 Isaan mara yennaan quufane, inni barattoota ifitiin, «Hambaraa hatte irraa wonni tokkolle akka hin banne wolitti qaba'a» jedhe. 13 Maarre isaan xaltaa daabboo garbu'uux shanan kolbaan nyaatteertuun, hambaraa hatte wolitti qabanee kollonjoo kudhanii lama guutane. 14 Kolbaan yennaan bilbaasa Yesuus huje kana dhaggite, «Kun dhugumaan raagicha gara biyya lafaa dhufu'u jiruuyyu!» jette. 15 Yesuus akka isaan hunnaan isaa qabanee, mootii isa godhachu'uuf dhufaararu beekee,

qofii ifii ammalle gara gaaraa deeme. 16 Yennaa latti biyya lafaatiif kennu» jedheen. 34 Isaan, «Gootta'a, galgalootte, barattooti Yesusii gara abbaaya'aa gad sagalee tana yennaa mara nu'uuf kennu» jedhaneen. bu'anee, 17 hoboloo takka seenanee, abbaaya'aan 35 Yesus isaanin, «Sagaleen jiru'u ana; ka gara gama gara Qifrinaahomii bu'iisaaf ka'ane. Latti kiyya dhufu ijumaa hin beelotu; ka natti dhugeeffatu dukkanoottelle'een Yesus gara isaanii hin dhunne. ijumaa hin dheebotu. 36 Akkuma ani isinitti hime, 18 Bubbeen waan bubbisiisatti jirtuuf bisaan raafame. isin na dhaggitanertan; ammoo hin dhugeeffanne. 19 Haga kii loomeetira shanii yookiin jaa shaffisa'aan 37 Ka Abbaan kiyya naaf kennu mara gara kiyya laaqaneeranuu, Yesus bisaan gubbaa ideemaa, hin dhufa. Ka gara kiyya dhufu ani ijumaa ifi irraa gara hobolo'oo dhufee dhikaatiisatti jiruun dhagganee hin ari'u. 38 Wonni ani ol-gubbaa irraa gad dhufef, bararaqane. 20 Yesus ammoo, «Wonni anaa, hin fedha ka na ergee godhiisaaf malee, fedha kiyya bararaqina'a!» isaanin jedhe. 21 Achiin duuba isaan godhiisaafii moti. 39 Fedhiin ka na ergee, worri inni gara hobolo'oo isa fudhatiisa barbaadane; hoboloon naaf kenne mara guyyaa muumme'ee akka jiru'uuf ammoo yoosuma lafa dhaqisiisatti jiranu geette. 22 isaan kaasu malee, isaan keessaa tokkolle akka ani Guyyaa lammeesso'oo kolbaan abbaaya'aan gamatti balleessuufii moti. 40 Fedhiin Abbaa kiyyaa, nami Ilma hatte, hoboloon takkattiu callaan akka achi jirtu isaa dhaggee itti dhugeeffatu mara jiruu bara baraa hubatte. Yesus barattoota ifii woliin hobolo'on akka qabaatu. Anille guyyaa muumme'ee jiru'uuf isa akka hin deemin, barattooti ammoo qofuu akka kaasa» jedhe. (aiōnios g166) 41 Worri Yihudootaa waan deemaneranu kolbaan sun beette. 23 Hobolooti inni, «Sagaleen ol-gubbaa irraa gad dhutte ana» dhibiin, Xiberiyaas irraa, gara lafa addee Goottaan jedheef itti gungumiisatti ka'ane. 42 Maare isaan, galata galcheeruun, kolbaan daabboo itti nyaatteen «Namichi kun Yesusii ilma Yoseefitii moti? Abba'aah dhikaattuu dhufane. 24 Kolbaan, Yesusii fi barattooti fi haadha isaa hin beenna. Amma inni attamii, «Oliisaakka achi hin jirre yennaa dhaggite, hoboloota san gubba'aa gad bu'e» jedha ree?» jedhane. 43 Yesus seentee Yesus barbaadiisaaf, gara Qifrinaahomii deebisee, «Wolitti gungumiisa lakkisa'a. 44 Abbaan dhaxxe. 25 Kolbaan abbaaya'aan gamatti yennaa na erge yoo isa harkise malee, eennulla gara kiyya Yesus dhaggite, «Barsiisa'a, yoom as dhutte?» dhufisa hin dande'u; anille guyyaa muumme'ee du'aajetteen. 26 Yesus deebisee, «Ani dhuguma isinitti isa hin kaasa. 45 Raagoleen, «Nami martinuu ka hima; isin waan sagalee nyaattanee quuttaneef Waaqi barsiise hin te'a» jedhanee barreessaneeran. na barbaadiisatti jirtan malee, bilbaasa kiyya waan Ka Abbaa dhage'u fi ka isa irraa baratu marti gara dhaggitaneeffii moti. 27 Sagalee badduuf hin hujina'a; sagalee jiruu bara baraaftiif jiraattuuf ammoo hujia'a. 28 Maare isaan, «Hujii Waaqi akka hunyuuf barbaadu hujiiisaaf maan goona?» jedhaneen. 29 Yesus deebisee, «Wonni 50 Sagaleen nami akka hin duuneef akka nyaatu, ol-akka isin gootanu Waaqi barbaadu, ka inni ergetti gubbaa irraa gad buutu ammoo tana. 51 Sagaleen dhugeeffatiisa» jedhe. 30 Isaan, «Akka dhagginee jiraattuun ol-gubbaa irraa gad buute ana. Eennulle si'itti dhugeeffannu bilbaasa maan goota? Maan hujia? 31 Akkuma Barreeffam Woyyichi, «Inni sagalee Sagaleen akka biyya lafaatiif jiruu teetuuf, ani kenniisa dande'a?» jedhanee wol mormiisatti ka'ane. 32 Yesuus, kenniisa dande'a?» jedhanee wol mormiisatti ka'ane. «Ani dhuguma isinitti hima; ka sagalee ol-gubbaa irraa 53 Yesus isaanin, «Ani dhuguma isinitti hima: isin yoo isiniif kenne Muuse'e moti; ka sagalee dhuga'aa ol-foon Ilma Namaa hin nyaatin, dhiiga isaalle yoo hin gubbaa irraa isiniif kenne Abbaa kiyya. 33 Sagaleen tun, foon kiyya» isaanin jedhe. (aiōn g165) 52 Yihudooti, Waaqi kennu sun, ka ol-gubbaa irraa gad dhufee, jiruu unin, jiruu ifi keessaa hin qaddanu. 54 Nami foon kiyya nyaatuu fi dhiiga kiyya unu jiruu bara baraa qaba;

Ani guyyaa muumme'ee du'a keessaa isa hin kaasa. dhikaatteertuun, 3 obboleeyyan Yesusii isaan, (aiōnios g166) 55 Foon kiyya sagalee dhuga'a ti; dhiigi «Barattoot teeti hujii ati hujisatti jirtu akka dhagganu, kiyalle unii dhuga'a ti. 56 Ka foon kiyya nyaatuu fi addee tana lakkisii gara lafa Yihuda'aa deemi. 4 dhiiga kiyya uno anaan jiraata; Anille isaan jiraadha. Eennulle guddoo beekkamuu yoo barbaade, waan 57 Abbaan jiraataan akkuma na erge, Anille sababa hujatisatti jiru hin dhossu. Ati hujii tana eega hujjee, Abba'aa akkuma jiraadhu, nami na nyaatulle sababa biyya lafaatitti ifi mudhis» jedhaneen. 5 Obboleeyyan kiyya hin jiraata. 58 Sagaleen ol-gubba'aa gad buute isaattu isatti hin dhugeeffanne. 6 Yesuus isaaniin, sun tana ree; isiin ta akka abbootiin teessan nyaattee, «Yennaan tiyya ta anaaf teetu ammalle hin geenne. ammoo achiin duuba duuteetii moti. Sagalee tana Yennaan martinuu isiniif ta teetu. 7 Biyyi lafaa isin ka nyaatuu haga bara baraa hin jiraata» jedhe. (aiōnios g165) 59 Yesuus Qifirnaahoomitti Mana Waaqonfannaakka teete waan himiisatti jiruuf na jibbiti. 8 Isin gara Yihudoottaa keessatti yennaan barsiisiisatti jiru tana jilaa dhaqa'a. Yennaan naaf teetu waan hin geyiniif, dubbate. 60 Barattoot isaa hedduun kana dhage'anee, ani gara jila tanaa hin dhaqu» jedhe. 9 Inni tana «Barsiisi kun guddoo jabaata. Eennutti isa fudhatiisa jedheen duuba lafa Galiila'atittu hafe. 10 Obboleeyyan dande'a?» jedhane. 61 Yesuus akka barattoot marroo isaa gara jilaa deemaneeranuun duuba, Yesuusille waan kanaa gungumiisatti jiranu beekee, «Wonnii mudhi'iin adoo hin te'in dhokaataan dhage. 11 Jila kun isin gufachiisa? 62 Ilmi Namaa addee dur jirutti irratti Yihudootti baallii qabanu isa barbaadanee, «Inni deebi'ee ol bayiisatti jiruun yoo dhaggitane maan eessa jira?» jedhanee gaafatane. 12 Gumii keessatti jettan ree? 63 Ayyaanni Waaqaa jiruu kenna; hunni marroo isaa guddoo hasaasane. Worri gariin, «Inni namaa womaa bu'aa hin qaddu. Jechi ani isinitti nama dansa'a» jedhe. Worri dhibiin, «Waawwo'o, dubbadhe Ayyaana Waaqaa ti; jiruulle'e. 64 Ammoo inni kolbaa dokonkorsiisatti jira» jedhe. 13 Ammoo isin keessaa worri hin dhugeeffanne gariin jiran» Yihudoottaa baallii qabanu waan sodaataneef, eennulle isaaniin jedhe. Yesuus ka isa hin dhugeeffannee fi ka marroo isaa mudhi'iin hin dubbanne. 14 Jilti wodhakkaa isa dabarsee kenuu eennu akka te'e duuru beekeera. geetteertuun, Yesuus gara Galma Waaqaa dhaqee 65 Yesuus ede'ee, «Ani waan kanaaf ka Abbaan kiyya barsiisu jalqabe. 15 Yihudootti baallii qabanu guddoo akka gara kiyya dhufu godhe malee, eennulle gara maalalanee, «Namichi kun adoo hin baratin attam kiyya dhufiisa hin dande'u isiniin jedhe» jedhe. 66 akka malee wo beeka?» jedhane. 16 Yesuus deebisee, Waan kanaaf, barattoota isaa keessaa hedduun gara «Wonnii ani barsiisu ka na erge biraah dhattu malee, duubaa deebi'anee; eega san isa woliin hin deenne. barsiisa kiyyaa moti. 17 Nami fedhii Waaqaa godhiisa 67 Maarre Yesuus barattoota kudhanii lamaaniin, barbaadu marti, wonni ani barsiisu Waaqa irraa «Isinille deemuu barbaaddanii?» jedhee gaafate. 68 akka dhattu yookiin anummaan ifi keessaa fuudhee Simoon Pheexoos, «Gootta'a, gara eennuu deenna? akka dubbadhu hin beeka. 18 Nami ifi keessaa Ati Jecha jiruu bara baraa kenuu qaddu. (aiōnios g166) 69 Ati Woyyicha Tokkocha Waaqaa akka teete fuudhee dubbatu, ulfinna ifii waan barbaaduuf tana godha. Nami ulfinna ka isa ergeetif hujii ammoo dhugeeffanneerra; beenneerralle'e» jedhaneen. 70 dhugaamessa; dharti takkaalle isa keessa hin jirtu. 19 Yesuus deebisee, «Isin kudhanii lamaan ka file anaa Muuseen seera isinii kenneeraa motii? Isin keessaa motii? Te'uun malee isin keessaa tokko Seexana» tokkolle ammoo ka seera eegu hin jiru. Isin maaf na jedhe. 71 Inni marroo Yihudaa ilma Simooniin nama iijeesiisaaf barbaaddan?» jedhe. 20 Gumiin deebithee, biyya keriyootii, ka barattoota kudhanii lamaan «Ati durriisa ifi keessaa qadda! Eentu si iijeesiisaaf keessaa tokko te'ulle, isa dabarsee kennaaruu barbaadiisatti jira?» jetteen. 21 Yesuus, «Ani baasa tokko hujee jennaan, isin maraayyuu maalalfattane. 22 Muuseen akka isin ilmaan teessan haqanqabaa qaddanu isin ajaje; haqanqabaa kana ka jalqabe Muusee adoo hin te'in abbooti teessan teetulle, isin Sanbatalle'en ilma haqanqabaa qaddan. 23 Seerri Muuse'ee akka hin banneef, guyyaa Sanbataatiin ilma

7 Kanaan duuba, Yihudootti baallii qabanu lafa
Yihuda'aa keessa jiranu, isa iijeesiisaaf waan
barbaadaneef, Yesuus Galiila keessa deddeebi'e
malee, Yihudaa keessa deddeebi'uu hin barbaanne.
2 Jilti Yihudoottaa ta jila Gose'ee jedhantu

tokko haqanqabaa yoo ka qabanu te'e, maaf guyyaa dhage'anee, «Namichi kun dhugumaan raagicha» Sanbataatiin ani nama tokko guutuma guutu'utti jedhane. 41 Worri dhibii, «Inni Masihi» jedhane. waan fayyiseef natti aartan? 24 Muraa dhuga'aa Worri dhibii ammoo, «Masihiin Galilaa irraa hin mura'a malee, fuula ilaaltanee muruu lakkisa'a» jedhe. dhufaa? 42 Barreeffam Woyyichi, Masihiin sanyii 25 Kolbaan Yerusaalemii gariin, «Namichi kun ka mooticha Daawitii keessaa, qachaa Daawiti le'e, isaan ijjeesiisaaf barbaadanuu motii? 26 Ilaala'a! Inni Beeteelem keessatti dhalata jedhaa motii?» jedhane. badhinumatti dubbatii satti jira; isaan isa mormanee 43 Maarre sababa Yesuusiitif gumiin gargar qoodante. womaa hin jenne! Worri baallii qabu akka inni Masihi 44 Worri gariin isa qabiisaaf barbaade, ammoo te'e dhugumaan beekanee jiraatanuu? 27 Yennaa eennulla isa harkaan hin tundhe. 45 Eedduun Galma Masihiin dhufu, inni eessaa akka dhufu eennulla hin Waqaqa gara sooreyyii hayyootaatii fi Fariisaayota beeku. Namichi kun ammoo eessaa akka dhufe hin yennaa deebi'anee dhaqane, «Isin maaf isa fidiisa beenna» jedhane. 28 Yesuus adoo Galma Waqaqa dhaddane?» jedhanee eedduun Galma Waqaqa keessatti barsiisuu qoonqoo ol qabatee, «Isin ana gaafatane. 46 Eedduun Galma Waqaqa, «Akka hin beettan; eessaa akka dhufelle hin beettan. Ani namichi kun dubbate eennulla ijumaa dubbattee hin baalluma tiyyaan hin dhunne. Te'uun malee, ka na beeku» jedhanee deebisane. 47 Worri Fariisaayotaa, erge dhugaamessa. Isin isa hin beettanu; 29 ani «Isinille sobantane? 48 Worra baallii qabu yookiin ammoo isa biraa waan dhufee fi inni waan na ergeef Fariisaayota keessaa nami isatti dhugeeffateeru jira? isa hin beeka» jedhe. 30 Achiin duuba isaan isa 49 Gumiin seera Muuse'ee hin beenne tun, abaarsa qabiisaaf barbaadane; ammoo yennaan isaa waan Waqaqa jala jirti!» jedhaneeen. 50 Namichi duraan hin geyiniif eennulla harkaan isa hin tundhe. 31 gara Yesuusii dhaqueeru, ka Fariisaayota keessaa Gumii san keessaa hedduun isatti dhugeeffatanee, tokko te'e Niqoodemoos, 51 «Akka seera keennaatitti «Masihiin yennaa dhufu, bilbaasa namichi kun godhe nama tokko dhage'anee waan inni godheeru adoo hin caalaa inni bilbaasa hin godhaa laati?» jedhane. dhaggin itti muruun hin dande'amaa?» jedhee gaafate. 32 Fariisaayoti gumiin waan kana marroo Yesuusii 52 Isaan, «Atille nama Galilaa'atii? Barreeffama hasaasanuu dhageettee, sooreyyii hayyootaatii fi Woyyicha qorqori ilaali; raagaan Galilaa keessaa Fariisaayoti Yesuus qabiisaaf eedduun Galma Waqaqa akka ijumaa hin kaane hin dhaggita» jedhaneeen. [53 itti ergane. 33 Yesuus, «Ani yennaa gabaadduu Achiin duuba marti isaaniituu gara mana ifii deemanee. calla'aaf isin woliin jiraadhee, achiin duuba gara ka na ergee hin deema. 34 Isin na hin barbaaddan; ammoo na hin dhaggitanu; addee ani jirulle, isin dhufuu hin dandeettanu» jedhe. 35 Yihudooti baallii qabanu, «Addee nuuti isa hin dhaggine inni eessa dhaqaara? Inni addee kolbaan teenna leetu gara qachoota Giriiki'i dhqaee, Giriikoota barsiisiisaafii? 36 Isin na hin barbaaddan; ammoo na hin dhaggitanu; addee ani jirulle, isin dhufuu hin dandeettanu» jechuun maan jechuu isaa ti?» jedhane. 37 Guyyaa muummefata jilaa, guyyaa guddaa Yesuus ol ka'ee qoonqoo guutto'oone, «Nami dheebole yoo jiraate gara kiyya dhufee unuu ti. 38 Akkuma barrreeffam Woyyichi jedhe, «Ka natti dhugeeffatu, maddi bisaan jiru'u isaa keessaa burqa» » jedhe. 39 Yesuus marroo Ayyaana Woyyicha worri isatti dhugeeffatu fudhatuutif tana jedhe; Yesuus gara ulfinnaa ol waan hin fudhataminif, yennaa san Ayyaanni Woyyichi kennamee hin jiru. 40 Gumii san keessaa namooti gariin jecha isaa kana

8 Yesuus ammoo gara gaara Ejersaa deeme. 2

Boruyyaa ganama inni gara Galma Waqaqa deebi'e. Kolbaan marti isa biratti wolitti qabantee, inni gad tee'ee isaan barsiisuu jalqabe. 3 Barsiisoti Seeraatii fi Fariisaayoti dubartii gaarayyeeffata irratti qabante takka ol seensisanee, fuula isaan maraa dura dhaabbachiisanee, 4 Yesuusii, «Barsiisa'a, dubartii tun gaarayyeeffata irratti qabanteerti. 5 Muuseen Seera keessatti dubartiin akkasii tun dhaka'aan tumantee akka duutu ajajeera. Ati amma maan jetta?» jedhane. 6 Isaan sababa ittiin isaa himatanu dhaggatiisaaf, Yesuus xaqariisaaf tana jedhane. Inni ammoo gad jedhee qubaan lafa irratti barreesuu jalqabe. 7 Isaan ittuma deddeebi'anee gaafannaan, inni ol jedhee isaaniin, «Isin keessaa ka cubbuu hin qanne, dursee dhakaa isi'itti qolaansuu ti» jedhe. 8 Achiin duuba inni ammalle gad jedhee lafa irratti barreesse. 9 Isaan yennaa tana

dhage'ane, jaarsole'een jalqabanee, tokko tokkoon, isinitti muru hedduu qaba. Teetuu malee, ka na erge isaan martinuu bayanee deemane. Yesuus dubartitti dhugaamessa; anille waan isa irraa dhage'e qofa achi dhaabbatiisatti jirtu woliin qofuu hafe. 10 Inni ol biyya lafaatitti dubbadha» jedhe. 27 Isaan marroo jedhee isi'iin, «Dubartii tana, meet isaan? Nami sitti Abba'aakka Yesuus isaanitti dubbatiiisatti jiru hin mure tokkolle hin jiruu?» jedhe. 11 Isiin deebittee, hubanne. 28 Maarre inni isaaniin, «Isin yennaa Ilma «Gootta'a, nami tokkolle hin jiru» jette. Yesuus, «Anille Namaa muka irratti ol fuutane, ani eennu akka te'e si'itti hin muru. Deemi; ammoo deebitee cubbuu hin hin beettan; achiin duuba baallii tiyyaan womaa akka hujin» jedhe.] 12 Yesuus ammalle isaaniin, «Ani ifa ani hin goone hin beettan; ammoo waan Abbaan biyya lafaa ti; ka na hordofu marti ifa jiru'u hin akka ani jedhu na barsiise qofaa jedha. 29 Ka qabaata malee, ijumaa dukkana keessa hin ideemu» na erge na woliin jira; ani yennaa mara waan isa jedhee dubbate. 13 Worri Fariisaayotaa, «Ati amma gammachiisu waan hujuf, inni qofii tiyya ana hin ifii keetif dhugaa bayiisatti jirta; dhugaa bayisi keeti lakkinne» jedhe. 30 Akkuma Yesuus tana dubbateen fudhatama hin qabu» jedhaneen. 14 Yesuus deebisee, worri hedduun isatti dhugeeffate. 31 Maarre Yesuus «Ani ifii kiyyaaf yoo dhugaa bayelle, ani eessaa akka Yihudoota worra isatti dhugeeffateen, «Isin barsiisa dhufee fi eessa akka deemu waan beekuuf, dhugaa kiyyaaf yoo ajantane, dhugumaan barattoota tiyya; bayi kiyya dhuga'a. Isin ammoo eessaa akka ani 32 isin dhugaa hin beettan; dhugaalle bilisa isin hin dhufe yookiin eessa akka ani deemu hin beettanu. 15 baatti» jedhe. 33 Isaan deebisanee, «Nuuti sanyii Isin yaada namumma'aatiin murtan; ani nama tokko Abrahaamii ti; ijumaa ennulle'eef garboolee teenee irralle'etti hin muru. 16 Ani ammoo yoo murelle, ka hin beennu. Ati, «Bilisa baatan» jechuun keeti maan na erge Abbaan na woliin jira; qofii tiyya waan hin jechu'u ree?» jedhane. 34 Yesuus deebisee, «Ani murreef, muraan tiyya dhuga'a. 17 Dhugaa bayi nama dhugaa isinitti hima; ka cubbuu huju martinuu garbicha lamaa, fudhatama qaba jedhantee Seera keessan cubbu'u ti. 35 Garbichi yennaa mara maatii goottaa keessatti barreeffanteerti. 18 Ani ifii kiyyaaf dhugaa ifii woliin hin le'u; ilmi ammoo yennaa mara maatii baya; Abbaan na ergelle naaf dhugaa baya» isaaniin san woliin le'a. (aiōn g165) 36 Ilmi yoo bilisa isin jedhe. 19 Achiin duuba isaan, «Abbaan keeti eessa baase, isin dhugumaan bilisa hin baatan. 37 Akka isin jira?» jedhanee isa gaafatane. Yesuus deebisee, sanyii Abrahaamii teetane ani hin beeka. Te'u malee «Isin analle, Abbaa kiyyaalle hin beettanu; adoo na isin jecha kiyya waan hin fudhatiniif, na ijjeesiisaaf beettanee Abbaa kiyyaalle hin beettaniyyu» isaaniin barbaaddan. 38 Ani waan Abbaa kiyya biratti dhagge jedhe. 20 Yesuus Galma Waaqaa keessatti, addee dubbadha; isin ammoo waan abbaa keessan irraa subbi kennasaa keyamuun biratti adoo barsiisuus dhageettane gootan» jedhe. 39 Isaan deebisanee, jecha kana mara dubbate. Te'u malee yennaan isaa «Abbaan keenna Abrahaam» jedhaneen. Yesuus waan hin geyiniif ennulle isa hin qanne. 21 Yesuus deebisee, «Isin dhugumaan ijoollee Abrahaamii ede'eelle, «Ani hin deema; isin na hin barbaaddan; adoo teetanee, hujii Abrahaam huje hin hujjaniyyu. ammoo cubbuu teessaniin hin duutan. Addee ani 40 Isin ana nama dhugaa Waaqa irraa dhage'ee dhaqu isin dhaqiisa hin dandeettanu» isaaniin jedhe. isinitti hime ijjeesiisaaf barbaaddan. Abrahaam waan 22 Maarre Yihudooti, «Inni *«Addee ani dhaqu isinakkanaa hin goone.* 41 Isin waan abbaan keessan dhaqiisa hin dandeettanu» jedha. Wonniakkanaa huju hujatiisatti jirtan» jedhe. Isaan deebisanee, jedhuu inni ifi ijjeesaaraa laati?» jedhane. 23 Yesuus «Nuuti ijoollee abbeera'aati moti; Abbaan nuuti deebisee, «Isin worra jalaa ti; ani ammoo ka gubba'a qannu Waaqa tokkocha qofa» jedhane. 42 Yesuus ti. Isin ka biyya lafa tanaa ti; ani ammoo ka biyya isaaniin, «Waaqi dhugumaan Abbaa keessan adoo lafaatii moti. 24 Ani *«Ana»* akka te'e beettanee yoo te'e, ani waan Waaqa biraam dhufee amma as jiruuf, hin dhugeeffatin, cubbuu teessaniin waan duutanuuf, na hin jaalattaniyyu. Isatti na erge malee, ani baallii isin cubbuu teessaniin hin duutan jedhe» jedheen. 25 tiyyaan hin dhunne. 43 Waan ani jedhu isin maaf Isaan, «Ati eennu?» jedhanee isa gaafatane. Yesuus hin hubanne? Wonni hubatiisa dhaddanuuf, Jecha deebisee, «Kama ani jalqaba irraa kaasee isinitti kiyya dhage'iisaaf hin dandeettanu. 44 Isin ka abbaa hime. 26 Ani marroo teessan waan jedhuu fi waan keessan Seexanaa ti; halchaa isaalle godhiisaaf

barbaaddan. Inni jalqabumaa kaasee ka nama ijeesu; isa irratti akka mudhattuuuf, inni ballaa te'e. 4 Adoo dhugaan isa keessa waan hin jirreef, dhugaa irra guyya'aattu, hujii ka ana ergee hujuu qanna; halkan hin jiru. Inni dharaamessaa fi abbaa dharaa waan nami tokkolle itti hujisa hin dandeenne hin dhufa. te'eef, yennaa dhara dubbatu, dharuma ifi keessaa 5 Ani biyya lafaa keessa haga jiru, ifa biyya lafaa dubbata. 45 Ani ammoo waan dhugaa dubbadhuuf, ti» isaanii jedhe. 6 Yesuus tana jedheen duuba, isin natti hin dhugeeffattanu. 46 Isin keessaa nami lafatti tufee hancufaan dhoqqeesse; dhoqqee san ila yakkaa cubbu'uu natti muru eennu? Ani dhugaa yoo namichaatitti dibee, 7 «Dhaqitii haroo Siilo'aamiiittti dubbadhu, isin maaf ana hin dhugeeffanne ree? dhiqadhu» jedhe; «Siilo'aam» jechuun ka ergame 47 Ka Waaqaa ka te'e, jecha Waaqaa hin dhage'a. jechu'u. Maarre namichi dhaqee, dhiqatee, dhagga Te'uu malee, isin ka Waaqaa waan hin te'iiniif, hin deebee dhufe. 8 Ollooti isaatii fi kolbaan tanaan dhageettanu» jedhe. 48 Yihudootti deebisanee, «Ati dura isaa kadhatuu dhaggiteertu, «Namichi kun ka nama samaariya'aa ti; durriisalle ifi keessaa qadda tee'ee kadhatuu motii?» jedhanee gaafatane. 9 Gariin, jechuun keenna dhuga'aa motii?» Yesuusiin jedhane. «Isuma» jedhane; ka dhibiin ammoo, «Waawwo'o, isa 49 Yesuus deebisee, «Ani durriisa ifi keessaa hin fakkaata malee, isaa moti» jedhane. Namichi ammoo, qabu. Ani abbaa kiyya ulfeessa; isin ammoo na hin «Ani isuma» jedhe. 10 Isaan, «Itti teeti attamiin banante ulfeessitanu. 50 Ani ulfinna ifiif hin barbaadu. Ka ree?» jedhanee isa gaafatane. 11 Inni deebisee, ulfinna naaf barbaadu ammoo hin jira; ka murulle «Namicha Yesuus jedhamutti biyyee dhoqqeessee, isa. 51 Ani dhugumaan isinitti hima; nami jecha kiyya ila tiyyatti dibee, akka ani gara haroo Siilo'aamii eegatu marti ijumaa hin du'u» jedhe. (aiōn g165) 52 dhaqee dhiqadhu natti hime. Maarre anille dhaqee Yihudootti isaan, «Nuuti amma dhugumaan akka ati dhiqadhee, dhagguu dande'e» jedhe. 12 Isaan, «Inni durriisa ifi keessaa qaddu beenneerra! Abrahaam amma eessa jira?» jedhanee isa gaafatane. Inni du'eera; raagotille du'aneeran; ati ammoo, «Nami 53 isaan namicha dur balla'aa kaan gara Fariisaayotaa Ati abbaa keenna Abrahaam hin caaltaa? Inni du'eera; geessane. 14 Guyyaan Yesuus biyyee dhoqqeessee raagotille du'aneeran. Ati eennu ifi seeta?» jedhane. ila namicha balla'aa fayyise sun guyyaa Sanbataa ti. 54 Yesuus deebisee, «Ani yoo ifi ulfeesse, ulfinni sun 15 Fariisaayotille attam akka inni dhagguu dande'e gatii hin qabu. Ka ana ulfeessu Abbaa kiyya, ka isin namicha gaafatane. Namichi deebisee, «Yesuus Waaqa keenna jettanu. 55 Te'uu malee isin isa hin dhoqqee ila tiyya dibe; ani dhiqadhee, amma dhagguu beettanu; ani ammoo isa hin beeka. Ani yoo isa hin dande'e!» jedhe. 16 Fariisaayotii gariin, «Namichi beeku jedhe,akkuma keessan dharaamessa te'a. kun Sanbataa waan hin ulfeessineef, Waaqa biraan Ami ammoo isa beeka, jecha isaa hin eegadha. ka dhufe te'iisa hin dande'u» jedhane. Worri kuun 56 Abbaan keessan Abrahaam guyyaa dhufa tiyyaa ammoo, «Nami cubbaalessi attamiin bilbaasota akkasi dhaggiisaaf gammade; dhaggeelle gammade» jedhe. hujuu dande'a?» jedhanee odduu isaaniittti gargar 57 Yihudootti isaan, «Ati woggaa shantamaayyuu adoo qoqoodam te'e. 17 Maarre Fariisaayotii namicha dur hin geyin, Abrahaam dhaggitee?» jedhane. 58 Yesuus balla'aa kaaniin, «Marroo namicha ila tiyya bane jettu deebisee, «Ani dhugaa isinitti hima; Abrahaam adoo kanaa, maan jettu?» jedhanee gaafatane. Namichi hin dhalatinuu Ani «Ana» jedhe. 59 Maarre isaan deebisee, «Inni raaga'a» jedhe. 18 Yihudootti baallii isa tumiisaaf dhakaa fudhatane; Yesuus ammoo ifi qabuu, namichi kun akka dur ballaa te'eruu fi amma dhossee Galma Waaqaatii bayee deeme.

9 Yesuus adoo ideemaa dabaruu, namicha ballaa te'e dhalateeru tokko dhagge. 2 Barattooti isaa, «Barsiisa'a, akka namichi kun ballaa te'e dhalatu ka cubbuu huje eennu? Isuma mo'o worra isaa ti?» jedhanee isa gaafatane. 3 Yesuus deebisee, «Inni yookiin worri isaa cubbuu hin hunye. Hujiiin Waaqaa

Keessan, ka isin ballaa te'e dhalate jettanu kanaa? Amma inni attam dhagguu dande'e ree?» jedhanee gaafatane. 20 Worri isaa deebisee, «Akka inni ilma keenna te'e, ballaa te'eelle akka dhalate hin beenna. 21 Amma ammoo attamiin akka inni dhagguu dande'e, yookiin eennu ila isaa akka bane nuuti hin beennu. Inni

nama gudda'a, ifumaafuu dubbatuu hin dande'a; isa baloota jechuu keetii ree?» jedhanee isa gaafatane. gaafadha'a!» jedhane. 22 Nami akka Yesuus Masihi 41 Yesuus isaaniin, «Isin baloota adoo teetanee, te'e dhugaa baasee dubbatu, Mana Waaqonfannaa silaa yakkaa hin qaddanuuyyu; amma ammoo hin Yihudoottaa keessaa akka ari'amu Yihudootti baallii dhaggina waan jettuuuf, isin yakkaameyyi'i» jedhe. qabanu waan wolii galaneeranuuf, worri isaa isaan sodaatee tana jedhe. 23 Waan kanaaf worri isaa, «Inni nama gudda'a; isa gaafadha'a!» jedhane. 24 Isaan namicha dur ballaa te'ee dhalate lammeessoo waamanee, «Ati Waaqa ulfeessi dhugaa dubbadhu! Namichi kun akka cubbaalessaa nuuti hin beenna» jedhanee. 25 Namichi deebisee, «Inni cubbaalessa te'uu yookiin te'uu dhabuu ani hin beeku; waan tokko qofaa beeka: Ani ballaa te'ee ture, amma ammoo hin dhagga» jedhe. 26 Isaan, «Inni maan sii godhe? Inni attamiin ila teeti bane?» jedhanee gaafatane. 27 Inni deebisee, «Ani duruu isinitti himeera, isin hin caqanne. Maaf ammaalle dhage'uu barbaaddan? Isinille barattoota isaa te'uu feetanii?» jedhe. 28 Isaan isa arrassanee, «Si'ittuu barataa isaa ti; nuuti ammoo barattoota Muuse'ee ti. 29 Nuuti akka Waaqi Muuse'etti dubbateeru hin beenna; namichi kun ammoo, inni eessaa akka dhufeyyuu hin beennu!» jedhanee. 30 Namichi deebisee, «Wonnii kanciraa, inni eessaa akka dhufe isin hin beettanu! Inni ammoo ila tiyya bane! 31 Waaqi cubbaaleyyi'iif akka hin dhageenne nuuti hin beenna; inni worra isa ulfeessuu fi fedhiis isaa muummessuuf dhage'a. 32 Nama ballaa te'ee dhalate tokko ka ila bane jira jedhamuun, haga biyyi lafaa dadantee ijumaa dhage'antee hin beettu. (aiōn g165) 33 Nami kun Waaqa biraa adoo dhufuu dhabaatee, waan tokkolle godhruu hin dande'uuyyu» isaaniin jedhe. 34 Isaan, «Ati cubbu'uun guutantee dhalattee nu barsiisiisaaf wodhaantaa?» jedhanee gussanee gad isa baasane. 35 Yesuus akka isaan namicha gussanee gad baasane dhage'ee, yennaa isa dhagge, «Ilma Namaatitti hin dhugeeffattaa?» jedhee isa gaafate. 36 Namichi deebisee, «Goottaa kiyya, kam inni? natti himi, itti dhugeeffadha!» jedheen. 37 Yesuus isaan, «Ati duruu isa dhaggiteerta, ka amma si woliin dubbatissatti jiruuyyu isaa» jedhe. 38 Namichi, «Goottaa kiyya! Ani hin dhugeeffadha» jedhee isaa sagade. 39 Yesuus, «Worri ballaan akka dhagguu fi worri dhaggu ballaa akka te'u, muriisaaf ani gara biyya lafaa tana dhufe» jedhe. 40 Worra Fariisaayotaa ka isa woliin achi jiranu keessaa garii isaa tana jedhu dhage'anee, «Dhugumaan nuutilleen

baloota jechuu keetii ree?» jedhanee isa gaafatane. silaa yakkaa hin qaddanuuyyu; amma ammoo hin dhaggina waan jettuuuf, isin yakkaameyyi'i» jedhe.

10 Yesuus, «Ani dhugaa isinitti hima, nami gara gooree hoolotaa balbalaa adoo hin te'in, karaa dhibi'iin yaabee seenu, hattu'uu fi saamtu'u. 2 Nami gara gooree hoolotaa balbalaa seenu ammoo, tissee hoolotaa ti. 3 Ka balbala eegu balbala isaaaf hin bana. Hoolotille qoonqoo isaa hin dhage'an. Inni hoolota ifii maqa'aan waamaa, dura deemaa gad baasa. 4 Inni hoolota ifii mara yennaa gad baase, isaaniin dura deema; hoolotille qoonqoo isaa waan beekanuuf isa hordofan. 5 Isaan qoonqoo ormaa waan hin beenneef, irraa baqatan malee, isa hin hordofanu» jedhe. 6 Yesuus mammaassa kana isaanitti hime, isaan ammoo waan inni jedhe hin hubanne. 7 Yesuus ammalle, «Ani dhugaa isinitti hima: balbalti hoolotaa ana. 8 Worri dhibiin ka anaan dura dhufe marti hattu'uu fi saantu'u, hooloti ammoo isaan hin dhageettu. 9 Balbalti ana. Ka anaan seenu hin fayya; ol hin seena, gad hin baya, dheedalle hin dhaggata. 10 Hattuun hatisaaf, iijeesiisaa fi balleessiisa qofaaf dhutti. Ani ammoo hooloti jiruu akka dhaggattuu fi jiruu firinxixuu akka qabaattuuuf dhufereera» jedhe. 11 Yesuus, «Tisseen dansaan ana. Tisseen dansaan hoolota ifitiif lubbuu ifii dabarsee kenna. 12 Tisseen adoo hin te'in, ka qaxaramee tissu, hooloti ta isaa waan hin te'iniif, yayyiin dhuttuun yennaa dhagge, inni hoolota lakkisee dheeta; maarre yayyiin buttee hoolota bittinneessiti. 13 Namichi qaxaramee tissu, waan qaxaramee tissuuf, hoolotaafille waan hin rakkaneef lakkisee dheeta. 14 Tisseen dansaan ana. Akkuma Abbaan na beeku, anilleen isa beeka; akkuma ani hoolota tiyya beeku, isaanille na beekan. Anille isaaniif lubbuu tiyya dabarsee kenna. 16 Ani hoolota dhibii ta gooree tana keessa hin jirre qaba; ani isaanille fiduu qaba. Isaan qoonqoo tiyya hin dhage'an, gooree takkaa hin te'an, tisseelle tokkocha. 17 «Ani lubbuu tiyya deebisee fudhatu'uuf dabarsee waan kennuuf, Abbaan na jaalata. 18 Ani lubbuu tiyya fedha kiyyaan dabarsee kenna malee eennulle narraa hin fudhatu. Ani lubbuu tiyya dabarsee kenniisaa fi deebisee fudhatisaaf baallii qaba. Ani ajaja kana Abbaa irraa fudhadhe» jedhe. 19 Sababa jecha kanaatiif ammalle

Yihudooti yaadaan gargar qoqoodante. 20 Isaan inni ammoo isaan harkaa miliqe. 40 Achiin duuba keessaa nami hedduun, «Inni durriisa ifi keessaa Yesuus ammalle Yordaanosiin gama addee Yohaannis qaba! Inni maraata'a! Isin maaf isa dhageettan?» duraan itti cuuphaa ture deebi'ee dhafee, achi jedhane. 21 Worri dhibii ammoo, «Tun dubbiif nama bubbule. 41 Namooti hedduun gara isaa dhufane. durriisa ifi keessaa qabuutii moti! Durriisi ballaa Isaan, «Yohaannis bilbaasa tokkolle hin goone, ila banuu dande'aa?» jedhane. 22 Yennaa san jilti ammoo marroo namicha kanaa wonni inni dubbate eeba Galma Waaqaa ka haareffamee Yerusaalem marti dhuga'a» jedhane. 42 Namooti hedduun achi keessatti jilfamiisatti jirtiyyu; yennaan sun ganna. 23 jiranu Yesuusitti dhugeeffatane.

Yesuus dalleya Galma Waaqaa keessatti sissaabii Soloomoon jala deddeebi'u keessa ideemiisatti jiruun, 24 Yihudooti isa marsitee, «Ati haga yoomii gadhaa keenna rarraacha? Ifatti baasii nutti himi: Ati Masihi?» jedhanee gaafatane. 25 Yesuus deebisee, «Ani duruu isinnti himeera, isin ammoo ana hin dhugeeffattanu. Hujjin ani maqaa Abbaa kiyyatiin huju naaf dhugaa baati; 26 isin ammoo hoolee tiyya waan hin te'iniif, hin dhugeeffattanu. 27 Hooloti tiyya qoonqoo tiyya dhageetti; ani isaan beeka, isaanille na hordofan. 28 Ani jiruu bara baraa isaaniif kenna, isaanille ijumaa hin badanu, eennulle harka kiyya keessaa isaan butuu hin dande'u. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Abbaan kiyya, ka isaan naaf kenne waan mara caala, eennulle dande'ee harka Abba'aatii isaan hin butu. 30 Abba'a fi Ani tokko» isaaniin jedhe. 31 Achiin duuba Yihudooti dhaka'aan isa tumiisaaf ammalle dhakaa fudhatte. 32 Yesuus deebisee, «Ani hujji dansaa hedduu Abbaan natti kenne hujee isinnti mudhiseera; isaan kana keessaa kamiif dhaka'aan na tumiisaaf barbaaddan?» jedhe. 33 Yihudooti deebisanee, «Wonni nuuti dhaka'aan si tumiisaaf barbaannuuf, waan ati Waaqa faanshessiteef malee, hujji dansaa keessaa takkaalle'eefii moti, ati addoo namuma teeteertuu Waaqa ifi goota» jedhanee. 34 Yesuus deebisee, «Seera keessan keessatti Waaqi isiniin <isin waaqota> ka jedhe barreeffanteertii motii? 35 Worra jechi Waaqaa isaaniif dhufeen, <isin waaqota> yoo jedhe, Barreeffam Woyyichi ka hin diiganne yoo te'e, 36 <Ani Ilma Waaqaa ti> waan jedheef, ana ka Abbaan na filatee gara biyya lafaa na ergeen, isin <Waaqa faanshessita> attam jettan ree? 37 Yoo ani hujji Abbaa kiyyaa hin hunye te'e, natti hin dhugeeffatina'a. 38 Yoo ani huju te'e ammoo, natti dhugeeffatuu dhaddanulle, Abbaan na keessa, Anille Abbaa keessa akka jiru akka beettanuu fi akka hubattanu, hujji tiyyatti dhugeeffadha'a> isaaniiin jedhe. 39 Isaan ammalle isa qabiisaaf barbaadane;

11 Namichi Alaazar jedhamu tokko, ka Bitaaniyaa keessa le'u dhibame. Bitaaniyaa qachaa Maariyaamii fi obboleettiin isi'i Maartaan le'anu. 2 Maariyaamii tun ta fiqiree miila Gootta'aatitti naxxee, rifeensa mataa ifiitiin miila isaa haxxe; Alaazariin dhibame sunille obboleessa isi'i ti. 3 Obboleettoti Alaazarii: «Gootta'a, nami ati jaalattu dhibameera» jedhanee Yesuusitti ergane. 4 Yesuus yennaa tana dhage'e, «Dhibeen tun, ulfinni Waaqaa akka mudhatuuf, Ilmi Waaqaalle akka ittiin ulfaatuuf teete malee, Alaazar du'ee akka hafuufii moti» jedhe. 5 Yesuus Maartaa, obboleettiin isi'i Maariyaamii fi Alaazar hin jaalataayyu. 6 Akka Alaazar dhibame dhage'ulle, addee jiru san guyyaa lama oole. 7 Achiin duuba inni barattoota ifiitiin, «Me gara biyya Yihuda'aa deebinee dhandha» jedhe. 8 Barattooti isaan, «Barsiisa'a, dhikoo tana Yihudooti dhaka'aan si tumiisaaf barbaadaneeran; ati ammalle achi dhaqiisaaf yaadattaa?» jedhanee. 9 Yesuus deebisee, «Guyyaan tokko saati kudhanii lama qabaa motii? Maarre nami guyya'aan ideemu, ifa biyya lafaa tana waan dhagguuf hin gufatu. 10 Nami halkaniin ideeme ammoo, sababa ifa hin qanneef hin gufata» jedhe. 11 Yesuus tana jedheen duuba dabalee, «Alaazar jaalli keenna rafeera, ani ammoo dhafee isa hin dammassa» jedhe. 12 Barattooti isaan deebisanee, «Gootta'a, inni yoo rafee jiraate, hin fayya» jedhane. 13 Yesuus akka Alaazar du'eeru dubbate; isaan ammoo marroo hirriibaabu seyanee. 14 Maarre Yesuus ifa tolchee, «Alaazar du'eera; 15 ammoo akka isin dhugeeffattanuuf, ani achi waan hin jiraatinif gammadeera. Amma ammoo ka'aa gara isaa dhandhaal» isaaniiin jedhe. 16 Toomaasiin Didimoos jedhamu barattoota dhibi'iin, «Kowaa me nuutille dhandhee, barsiisaa wolii duunaal» jedhe. 17 Yesuus yennaa achi geye, Alaazar haga awwaalamee guyyaa afur akka te'e dhagge.

18 Bitaaniyaan Yerusaalem irraa gara kii loomeetira Yesuuus isi'iin, «Yoo dhugeeffatte ulfinna Waqaqa akka sadii fagaatti; **19** Yihudooti hedduun Maarta'aa fi dhaggitu, ani sitti hin hinnee?» jedhe. **41** Maarre isaan Maariyaam marroo du'a obboleessa isaaniitiif isaan dhakaa irraa kaasane. Achiin duuba Yesuuus ol ilaalee, jajjabeessiisaaf dhufaneeran. **20** Maartaan dhufa «Ee Abba'a, waan na dhageetteef, si galateeffadha. Yesuuusii yennaa dhageette, gad itti baate; Maariyaam **42** Akka ati yennaa mara naa dhageettu ani hin beeka; ammoo manumatti hatte. **21** Maartaan Yesuuusi, ammoo kolbaan as dhaabbattu tun akka ati ana «Gootta'a, adoo ati as jiraattee, obboleessi kiyya silaa ergite akka dhugeeffattuuf tana jedhe» jedhe. **43** Tana hin du'uuyyu! **22** Ammoo, ammalle waan ati gaafatte jedheen duuba, Yesuuus, «Alaazar, as bayil!» jedhee mara Waqaqi akka sii kenuu ani hin beeka» jette. qoonqoo guddo'o'on waame. **44** Alaazarille harkii fi **23** Yesuuus, isi'iin, «Obboleessi keeti du'aa hin ka'a» miili isaa woyaa awwaalaatiin xaxamee, fuulli isaalle jedhe. **24** Maartaan deebittee, «Guyyaa muumme'ee woya'aan maramee, gad baye. Yesuuus, «Hiika'atii yennaa du'aa ka'iisaa, akka inni du'aa ka'u ani hin lakkisa'a, deemuutii» isaaniin jedhe. **45** Yihudoota beeka» jette. **25** Yesuuus, «Du'aa ka'iisaa fi jiruun ana. gara Maariyaamii dhufaneeranu keessaa hedduun Ka natti dhugeeffatu, du'ulle jiru'un hin le'a; **26** Ka waan Yesuuus huje dhagganee, isatti dhugeeffatane. jiru'un le'uun fi natti dhugeeffatu marti hin du'u. Ati **46** Isaan keessaa gariin ammoo gara Fariisaayotaa kana hin dhugeeffattaa?» isi'iin jedhe. (aiōn g165) **27** dhaqanee waan Yesuuus huje itti himane. **47** Maarre Isiin, «Ee Gootta'a, ati Ilma Waqaqa, Masiihii gara sooreyyiin hayyootaatii fi Fariisaayoti kora murtii biyya lafaa dhufaaru akka teete ani hin dhugeeffadha» waamanee, «Bilbaasota namichi kun huijisatti jiru jetteen. **28** Maartaan kana jetteen duuba, dhaxxee mara ilaala'a! Maan goona? **48** Akkanumaan yoo obboleettiif Maariyaam qofuu waantee, «Barsiisaan isa lakinne, nami maraa isatti hin dhugeeffata; as jira, si'ille waamiisatti jira» jetteen. **29** Maariyaamiin worri Rooma'aalle dhufee Galma Waqaqa keennaa yennaa tana dhageette, arifattee isa dhaggiisaaf fi kolbaa teenna hin balleessa» jedhane. **49** Isaan kaatee baatee gara isa dhaxxe. **30** Yesuuus adduma keessaa nami tokko, ka Qayyaaffaa jedhamu, ka Maartaan isa itti dhaggite jiraayyu malee, yennaa woggaan hayyuu guddaa te'eru, «Isin ijumaa wo san ollaa keessa hin seenneeyyu. **31** Yihudooti isii hin beettanu; **50** kolbaan duudiin badu'uun mannaa, jajjabeessiisaaf isii woliin mana keessa jiranu, yennaa nami tokko kolba'aaf du'uun isiniif woyya; isin ijumaa Maariyaamiin arifattee kaatee baatuun dhaggane, tana hin hubattanuu?» isaaniin jedhe. **51** Inni ifi waan addee awwaalaa dhaxxee boottu seyanee, keessaa fuudhee tana hin jenne; woggaan hayyuu isii gula ka'anee. **32** Maariyaam addee Yesuuus jiru guddaa waan te'eef, Yesuuus kolbaa Yihudi'litiif akka geettee, akkuma isa dhaggiteen, miila isaatitti jiddee, du'aaru raage. **52** Isaan qofaaf adoo hin te'in, kolbaa «Gootta'a! Adoo ati as jiraattee, obboleessi kiyya Waqaqa ta bittinnootte maralle wolitti rariisaaf du'a. silaa hin du'u» jetteen. **33** Yesuuus bowiisa isi'iiti fi **53** Guyyaa sanii jalqabanee Yihudooti baallii qabanu kolbaan isii woliin jirtulle attam akka bowiisatti jirtu Yesuuus ijjeesiisaaf mala dhowane. **54** Tanaaf Yesuuus yennaa dhagge, gadhaan isaalle gaddee, guddisee Yihudaa keessa ifaataan deddeemuun hin dandeenne; laaleffatee, **34** «Eessatti awwaaltane?» jedhee isaan ammoo achi lakkisee gara qachaa Efrem jedhamuu, gaafate. Isaan, «Gootta'a, koyii ilaali» jedhanee ka goomole'en dhikoo jiruu dhaqee, barattoota ifii deebisane. **35** Yesuuus bowe. **36** Yihudooti, «Attam woliin achi bubble. **55** Yennaan Jila Irra Dabarama akka inni isa jaalate ilaala'a!» jette. **37** Isaan keessaa Yihudootaa dhikaatteertiyyu; biyya keessaa namooti gariin ammoo, «Inni nama ballaa fayyiseera, silaa akka hedduun jilaan dura akka aadaa dhugeeffannaa Alaazar hin duune dhoogguu hin dande'uuyyu?» isaaniittiti ifi qulqulleessu'uuf gara Yerusaalemii ol jedhane. **38** Yesuuus ammalle guddisee laaleffatee, bayane. **56** Isaan Yesuuus barbaadiisatti waan jiranuuf, gara boolla awwaalaa dhaqe. Boolii awwaalaa sun Galma Waqaqa keessa dhaabbatanee, «Maan isinitti goda dhakaan afaan irra keyameeru. **39** Yesuuus, fakkaatti? Inni gara jilaan hin dhufu, hin dhufaa?» «Dhakaa irraa kaasa'a!» jedhee ajaje. Maartaan, jedhanee wol gaafatane. **57** Sooreyyiin hayyootaatii obboleettiin nama du'ee, «Gootta'a, inni haga du'ee fi Fariisaayoti akka isa qabiisa dande'anu, nami guyyaa afur tureera. Amma ajoweera!» jetteen. **40**

addee Yesuuus jiru beeku yoo jiraate, akka himu ajaja kennaneeran.

12 Jila Irra Dabaramaatif guyyaan jaan hafeeruu, Yesuuus addee Alaazarii inni du'a kaase le'u, Bitaaniyaa dhage. 2 Isaan achitti irbaata isaaf qopheessanee, Maartaan areerte; worra Yesuuus woliin achi addee nyaataa tetee'aneeranu keessaa tokkochi Alaazar. 3 Achiin duuba Maariyaam fiqireen gati guddo'oo ta Naardoos qofa irraa hujante ta litirii takkaa hidha geettu fuutee, miila Yesuuusii lamaanittuu naxxee, rifeensa mataa ifiitiin haxxe. Fiqqeessi fiqire'e mana duudii guute. 4 Barattoota Yesuuusii keessaa tokko ka te'e, Yihudaan nami biyya Keriyotii, ka isa dabarsee kennaaru, 5 «Fiqireen tun mindaa gara woggaa tokkootti dhikaatu gurgurantee maaf hiyyeyyi'iif hin kennamin?» jedhe. 6 Inni waan hattuu te'eef, tana jedhe malee, marroo hiyyeyyi'iitif jedheetii moti. Inni korojoo beese'e ba'ata; beesee korojoo keessaalle fudhataa ture. 7 Yesuuus ammoo, «Isiin guyyaa awwala kiyyaatiif qophii goote waan te'eef, isii dhiisa'a. 8 Namooti Hiyyeyyi'in yennaa maraa isin woliin jiran, ani ammoo yennaa maraa isin woliin hin jiraadhu» jedhe. 9 Worra Yihudootaa keessaa Kolbaan hedduun Yesuuus Bitaaniyaa akka jiru beette; maarre Yesuuus qofaaf adoo hin te'in Alaazarii inni du'a kaaselle dhaggiisaaf achi dhaxxe. 10 Sooreyyi'in hayyootaa ammoo Alaazarille ijjeesiisaaf itti malane; 11 sababille Yihudooti hedduun sababa Alaazariitif isaan lakkisanee Yesuuusitti waan dhugeeffataneef. 12 Boruyyaa Gumiin guddoon Jila Irra Dabaramaatif dhutteertu Yesuuus gara Yerusaalemii akka dhufiisatti jiru dhageette. 13 Maarre dameeleee meexxi'i'i qabattee, qoonqoo guddo'oон, «Hosaa'inaa! Mootiin Israa'elii ka maqaa Gootta'atiin dhufu ka eebbfame!» jedhaa isa fudhatiisaaf baate. 14 Yesuuus ilmayyoo harre'ee tokko dhaggee irra tee'e. Kunille akkuma Barreeffam Woyyichi, 15 «Kolbaa Yerusaalemii, hin sodaatina'a! Mootiin keessan kunoo ilmayyoo harre'ee irra tee'e dhufa» jedhu. 16 Barattooti isaa jalqaba irratti kana hin hubanne; Yesuuus gara ulfinnaa ol fudhatameen duuba ammoo, isaan Barreeffam Woyyichi marroo isaatiif akka kana jedhee fi isaanille kanuma akka isaaf godhane qaabatane. 17 Kolbaan yennaa inni Alaazar awwala keessaa waamee du'a kaasu Yesuuus woliin jirtu waan te'e dhugaa bayaa turtu. 18

Bilbaasa kana akka inni tolche waan dhageetteertuuf gumiin isa fudhatiisaaf baate. 19 Kanaaf Fariisaayoti, «Ilaala'a, nuuti womaa godhuu hin dandeenne! Kunoo, biyyi lafaa duudiin isa hordofaart!» woliin jedhane. 20 Worra yennaa jilaa waqaonfatiisaaf gara Yerusaalemii dhaqaneeranu keessaa gariin Giriikoota. 21 Isaan gara nama Betsayidaa Galilaa keessa jirtuu, gara Filiphooisii dhaqanee, «Gootta'a, nuuti Yesuuus dhaggiisaaf barbaanna» jedhaneen. 22 Filiphoois dhagee Indiryasitti hime; Filiphooisii fi Indiryas lamaaniin dhaqanee Yesuuusitti himane. 23 Yesuuus deebisee, «Yennaan Ilmi Namaa ulfaatu amma geeteerti. 24 Ani dhugaa isiniti hima: Midhaan qamadi'iyo yoo lafa bu'ee du'e malee, tokkochuma te'e hafa. Yoo du'e ammoo, midhaan hedduu buusa. 25 Nami jiruu ifii jaalatu jiruu ifii hin dhaba; nami biyya lafaa tana keessatti jiruu ifii jibbu ammoo jiruu bara baraatiif isii eegata. (aiōnios g166) 26 Nami na tajaajilu barbaadu na hordofuu ti; tanaaf tajaajilaan kiyalle na woliin addee ani jiru hin jiraata. Nama na tajaajilu Abbaan kiyalle hin ulfeessa» jedhe. 27 Yesuuus itti dabalee, «Amma lubbuun tiyya rakkatteerti, ari maan jedha? Abba'a, yennaan tun akka natti hin dhunne oolchi jedha moo?» Akkas akka hin jenne yennaa rakkinnaa tanaaf dhufe. 28 Abba'a, maqaa keeti ulfeessi!» jedhe. Achiin duuba qoonqoon ol gubba'aa dhuttee, «Ulfeesseera, ammallae hin ulfeessa» jette. 29 Gumiin achi dhaabbattee qoonqoo tana dhageette keessaa garii, «Wonni mandiisu'u» jette; worri kuun, «Ergamaa Waqaatitti isatti dubbatte» jedhe. 30 Yesuuus ammoo isaaniin, «Qoonqoon tun isiniif jettee dubbatte malee, anaafii moti. 31 Yennaan biyya lafaa tanatti murantu amma; bulchaan biyya lafa tanaa Seexanni amma hin gatama. 32 Ani Yennaan lafa tana irraa ol kaafame, nama maraa gara kiyya harkisa» jedhe. 33 Yesuuus du'a attamii akka du'uuf jiru mudhisiisaaf tana jedhe. 34 Gumiin deebittee, «Masiihiin haga bara baraa akka jiraatu seera keenna irraa dhageenneerra. Ati attamiin Masiihiin ol kaafamuu qaba jette ree? Ilmi namaa kun eennu inni?» jetteen. (aiōn g165) 35 Yesuuus deebisee, «Ifi yennaa gabaaddu'uuf isin woliin hin jiraata. Dukkanti akka isin hin dhaqqanne, ifa adoo qaddanuu ideema'a; nami dukkanaan deemu eessa akka deemiisatti jiru hin beeku. 36 Ijoollee ifaa akka teetanuuuf, adoo ifa qaddanuu, ifatti dhugeeffadha'a» jedheen. Yesuuus

tana dubbateen duuba, biraa ideemee isaan duralle'ee inni irbaata irraa ka'ee, woyaa lafa keyatee, fooxaa ifi dhosse. 37 Yesuus addee isaan jiranutti bilbaasota ittiin haxowanu hidha ifiititti marate. 5 Achiin duuba inni kana mara hujulle, isaan isatti hin dhugeeffanne. bisaan qorii itti dhiqatanutti cossee, miila barattoota 38 Dubbiin raagichi Isaayaas, «Gootta'a, eennutti ifii dhiquee fooxaa hidha ifiititti marateeruu haxowe. waan nuuti itti hinne dhugeeffate? Hunni Gootta'aa 6 Simumon Pheexroos bira geyee jennaan, Simumon eennutti mudhatte?» ka jedhe akka muummottuuf Pheexroos, «Gootta'a, sitti miila kiyya dhiqaa?» tun teete. 39 Maarre isaan dhugeeffatisa hin jedheen. 7 Yesuus isaan, «Waan ani hujisatti jiru dandeenne, sababille Isaayaas addee dhibiillette, ati amma hin beettu, duubarra ammoo hin hubatta» 40 «Itti isaanii akka hin dhaggine, gadhaan isaaniille jedhe. 8 Phexroos deebisee, «Ati ijumaa miila kiyya akka hin hubanne, gara isaalde debi'anee akka hin dhixxu!» jedheen. Yesuus deebisee, «Yoo ani miila hin fayyine, Waaqi ila isaanii jaamseera; gadhaa keeti hin dhiqin, na biraq qooda hin qaddu» jedheen. isaaniille jabeesseera jedha» jedheera. 41 Isaayaas (aiōn g165) 9 Simumon Pheexroos deebisee, «Gootta'a, ulfinna Yesuusii waan dhaggeef tana jedhee marroo eegasuu, miila kiyya qofaa motii, harkaa fi mataa isaa dubbate. 42 Te'uun malee, Yihudooti worri baallii kiyyalle dhiqi!» jedheen. 10 Yesuus deebisee, «Nami qabanu hedduun Yesuusitti dhugeeffatane; ammoo nafa dhiqate, nafi isaa duudiin qulqullu waan te'eef, Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessaa nu baasan miila ifii malee, nafa dhiqachuu hin barbaachisu. Isin jedhanee, Fariisaayota waan sodaataneef, isatti qulqullu'u; te'uun malee, isin marti qulqullu'u moti» dhugeeffatuu isaanii ifa baasanee hin dubbanne. 43 jedheen. 11 Yesuus duraanuu ka isa dabarsee kennu Isaan ulfinna Waaqa irraa dhaggachuu caalaa ulfinna waan beekeeruuf, «Isin marti qulqullu'u moti» jedhe. nama irraa dhaggachuu jaalatane. 44 Yesuus quoonqoo 12 Yesuus miila isaanii dhiqueen duuba, woyaa fudhatee guddo'on, «Nami natti dhugeeffatu ka na ergelle'etti uffatee, addee ifiititti deebi'ee tee'ee, «Waan ani isinii dhugeeffata malee na qofatti hin dhugeeffatu. 45 godhe hubattane?» jedhee gaafate. 13 Barsiisa'a, Nami na dhaggu ka na ergelle hin dhagga. 46 Ka Goottaalle» jettanee na waantan; akkas jechuun natti dhugeeffatu marti dukkana keessatti akka hin keessan dhuguma; sababilleen aninuu akkuma san. hanneef, ani ifa te'ee gara biyya lafaa dhufereera. 47 14 Ani, Goottaan keessanii fi barsiisaan keessan, Nama jecha kiyya dhage'ee hin eeganetti ka muru miila keessan eega dhiquee, isinille miila wolii dhiquu anaa moti; ani biyya lafaa fayysiisaaf dhufe malee, qaddan. 15 Akkuma ani isinif godhe isinille akka itti muriisaaf hin dhunne. 48 Nama na didee Jecha gootanu, fakkeenna isinii te'eera. 16 Ani dhugaa isinitti kiyya hin fudhannetti ka muru hin jira. Jecha ani hima: Garbichi goottaa ifii hin caalu, ergantichille ka dubbahdettuu gaafa guyyaa dhumaa itti mura. 49 isa erge hin caalu. 17 Isin dhugaa tana beettanee, hujii Ani baallii tiyyaan hin dubbanne; ammoo Abbaa na irra yoo oolchitane ka badhaatane. 18 «Ani marroo ergetti waan ani jedhee dubbahdhu na ajaje. 50 Ajaji isin maraatif dubbatisatti hin jiru; ani worra filadheeru isin akka Ani Isa te'e akka dhugeeffattanuuf, adoo inni hin te'in dura amma ani tana isinitti hima. 20 Ani dhugaa isinitti hima: Nami ka ani erge fudhata na fudhata; nami na fudhatulle ka na erge fudhata» isainiai jedhe. 21 Yesuus tana dubbateeruu duuba, yaada ifiititin rakkatee, «Ani dhugaa isinitti hima: Isin keessaa tokkochi dabarsee na hin kenna» jedhee ifa tolchee dubbate. 22 Barattooti marroo eennuutif akka inni dubbate wollaalanee, wol ilaalanee. 23 Barattoota keessaa tokko, ka Yesuus isa jaalatu, Yesuusitti aaneetee'eraayyu. 24 Simumon Pheexroos,

13 Guyyaa Jila Irra Dabaramatiin dura, Yesuus

biyya lafaa tana lakkisee yennaan gara Abba'aadeemu akka geetteertu beeke. Inni biyya lafaa tana keessatti worra ka isaa te'ane yennaa mara jaalateeraayyu; haga muumme'eetitille isaan jaalate. 2 Yesuusii fi barattooti isaa irbaata irra jiraniiyyu. Seexanni duraanuu Yihudaan ilma Simumonii ka nama biyya Keriyootii, akka Yesuus dabarsee kenuuf, yaada isa keessa keyeera. 3 Yesuus akka Abbaan baallii guutuu isaa kenneeru beeke; akka Waaqa biraah dhufereera fi gara Waqaalle akka deemu beeke. 4 Maarre

barataa sanitti qiphifatee, «Marroo eennuutii akka isiniif qopheesseeruun duuba, addee ani jiru akka Yesuus dubbatissatti jiru gaafadhu» jedheen. 25 leetanuuf, deebi'ee dhufee isin fudhadha. 4 Karaa Maarre tanaaf barataan sun ittuma Yesuusitti hiiqee, addee ani dhaqaaru geessu san isin hin beettan» «Gootta'a, eennu inni?» jedhee gaafate. 26 Yesuus jedhe. 5 Toomaas isaan, «Gootta'a, addee ati deebisee, «Ka ani cassaa daabbo'oo tana unata dhaqaartu nuuti hin beennu; maarre nuuti attamiin keessa cuuphee tuuqachiisiisa» jedheen; maarre inni karaa achi geessu beekuu dandeenna?» jedhe. 6 cassaa daabbo'oo fuudhee, ilma Simumoonee, Yihudaa Yesuus deebisee, «Karaan, dhuga'aa fi jiruun ana; nama biyya keriyootii tuuqachiise. 27 Yihudaan anaan malee, eennulle gara Abba'aa hin dhufu. 7 akkuma cassaa daabbo'oo fudhateen, Seexanni Adoo na beettanee jiraattanee Abbaa kiyalle hin isatti gale; Yesuus isaan, «Waan hujaartu daffi hujil» beettaniyyu. Ammaan jalqaddanee isa hin beettan, jedheen. 28 Worra irbaata irra jiru san keessaa isalle dhaggitaneertan» jedheen. 8 Filipoos isaan, Yesuus maaf tana akka isaan jedhe nami tokkolle ka «Gootta'a, Abbaa nu'utti mudhisi; sun nu geetti» beeke hin jiru. 29 Yihudaan beesee waan qabatuuf, jedheen. 9 Yesuus deebisee, «Isin mara woliin ani barattooti gariin jilaaf waan isaanii barbaachisu yennaa dheertuu tee'eera; Filipoos! Ati haga ammaa dhaqee akka bitu, yookiin hiyyeyyi'iif waan tokko na hin beettuu? Ka ana dhangge Abbaa dhaggeera. Ati akka kennuuf, Yesuus itti hime seyane. 30 Yihudaan maaf, «Abbaa nu'utti mudhisi» jetta ree? 10 Filipoos! cassaa daabbo'oo fudhatee yoosuma gad baye. Akka ani Abba'aan jiru, Abbaalle anaan jiru ati hin Yennaan sun halkan. 31 Yihudaan gad bayeen duuba, dhugeeffattuu? Ani Jecha isinitti dubbashu, baallii Yesuus, «Ilmi Namaa amma ulfaateera; Waaqille tiyyaan hin dubbashu. Abbaa, na keessa jiraatuttu, isaan ulfaateera. 32 Waaqi isaan yoo ulfaate, Waaqille hujii ifii huja. 11 Ani Abba'aan, Abbaalle anaan akka isa hin ulfeessa; ariifateelle isa hin ulfeessa. 33 Ijoollee jiru yennaa ani dubbashu na dhugeeffadha'a. Yookiin tiyya, ani yennaa guddoo isin woliin hin jiraadhu. sababa waan Ani hujeetif natti dhugeeffadha'a. 12 Isin na barbaadu'uuf jirtan; ani ammoo, «Addee Ani dhugaa isinitti hima: Nami natti dhugeeffatu waan ani dhaqisatti jiru isin dhaqisa hin dandeettan» ani huju hin huja; ani gara Abba'aa waan deemuuf jedhee waanuma Yihudoota baallii qabanutti hime inni waan kana caaluuyyu hin huja. 13 Abbaan amma isinitti hima. 34 Ani ajaja haareya isinii kenna: karaa Ilmaatiin akka ulfaatuuf, waan isin maqaa Wol jaaladha'a. Akka ani isin jaaladhe, isinille wol kiyyaan gaafattane mara, ani hin godha. 14 Waan jaaladha'a. 35 Isin wol yoo jaalattane, namooti marti mara maqaa kiyyaan yoo na gaafattane, ani hin akka isin barattoota tiyya teetane hin beekan» jedhe. godha» jedhe. 15 Yesuus deebisee, «Isin yoo na 36 Simumoonee, «Gootta'a, eessa dhaqaarta?» jaalattane, ajaja kiyya hin eeggattan. 16 Ani Abbaa jedhee isa gaafate. Yesuus deebisee, «Addee ani hin gaafadha, innille Jajjabeessaa dhibii, ka haga dhaqaaru amma na hordottee hin dandeettu; duuba bara baraa isin woliin jiraatu isiniif hin kenna. (ai) ammoo ana hin hordotta» jedheen. 37 Pheexroos, 9165 17 Inni Ayyaana dhuga'aa ti. Biyyi lafaa waan «Gootta'a, amma si hordofisa maaf hin dandeenie? isin dhaggineef yookiin isin beenneef, isin Ani lubbuu tiyyalle si'lif dabarsee hin kenna» jedheen. 38 Yesuus deebisee, «Ati dhugumaan lubbuu teeti woliin jiraatuuf, isin beettan. 18 «Akka ijoollee naaf dabarsitee hin kennitaa? Ani dhugaa sitti hima: haadhaa fi abbaa hin qannee qofi isin hin lakkisu; Adoo lukkuun hin iyyin ati yennaa sadiaan na mormatta» ani deebi'ee gara keessan hin dhufa. 19 Yennaan diqqo'on duuba biyyi lafaa deebitee na hin dhaggiti; isin ammoo na hin dhaggitan; ani jiraataa waan te'eef, isinille hin jiraattan. 20 Ani Abbaa kiyyaan, isin anaan, anille isiniin akka jiru, guyyaa san hin beettan. 21 «Nami na jaalatu, nama ajaja kiyya fudhatee eegatu. Abbaan kiyya ka ana jaalatu hin jaalata; anille isa hin jaaladha, ifille isatti hin mudhisa» jedhe. 22 Yihudaan nama biyya Keriyootii adoo hin te'in, Yihudaan dhibiin,

14 Yesuus barattoota ifiitiin, «Gadhaan keessan hin raafamin, Waaqatti dhugeeffadha'a; analle etti dhugeeffadha'a! 2 Mana Abbaa kiyyaa keessa addeen leeto'oo heddu'utti jira; anille addee isiniif qopheessiisaaf deemaara. Adoo isin hin jirre teetee ani silaa tana isinitti hin himuuyyu. 3 Dhaqee addee

«Gootta'a, biyya lafaatitti adoo hin te'in, attamiin yoo gaafattane hin dhaggattan. 8 Midhaan hedduu nu'utti ifi mudhitta?» jedhe. 23 Yesuus deebisee, isin buuttanuu Abbaan kiyya ulfaata; barattoota «Nami na jaalatu Jecha kiyya hin eegata. Abbaan tiyya te'uun keessanille mudhittan. 9 Akkuma Abbaan kiyya isa hin jaalata; anii fi Abbaa kiyya gara isaa kiyya na jaalate anille isin jaaladhe; jaalala kiyyaan dhunnee woliin hin leena. 24 Nami na hin jaalanne jiraadha'a. 10 Akkuma ani ajaja Abbaa kiyyaa eegadhe Jecha kiyya hin eegatu. Jechi isin dhageettanu kun, jaalala isatiin jiraadhu, isinille ajaja kiyya yoo ka Abbaa na ergeeti malee, kiyyaa moti. 25 «Ani eegattane, jaalala kiyyaan hin jiraattan. 11 «Gammadi amma adoo isin woliin jiruu tana isinitti himeera. kiyya isin keessa akka jiraatuuf, gammadi keessanille 26 Jajjabeessaan Ayyaanni Woyyichi, ka Abbaan guutuu akka te'uuf tana dubbadhe. 12 Ajaji kiyya maqaa kiyyaan ergu, waan mara isin hin barsiisa; kana: akkuma ani isin jaaladhe, isinille wol jaaladha'a. waan ani isinitti hime maralle isin hin qaabachiisa. 13 Nami tokko jiruu ifii jaalota ifitiif dabarsee kennisa 27 «Nageya isin bira keya; nageya kiyyalle isiniif irra caalaa, jaalala caalu hin qabu. 14 Waan ani isin hin kenna. Nageenni ani isinii kenuu, nageya akka ajaje yoo gootane isin jaalota tiyya. 15 Haganaa achi biyyi lafaa isinii kenniutti moti. Gadhaan keessan garboota tiyya isiniin hin jedhu, sababille garbichi hin raafamin; hin sodaatinille'e. 28 «Ani deemaara, waan goottaan isaa godhu hin beeku. Ani waan Abbaa ammoo deebi'ee gara keessan hin dhufa» akka isinii kiyya irraa dhage'e Mara waan isinitti himeeruuf, jedhe dhageettaneertan; adoo na jaalattanu teetee, jaalota tiyya isiniin jedheera. 16 Anatti isin filate Abbaan na waan caaluuf, gara Abba'a deemuu malee, isin na hin filanne. Isin dhaxxanee midhaan kiyyatti silaa hin gammaddaniyyu. 29 Tun yennaa jiraatu hedduu akka buuttanu, ani isin muudeera. teete akka dhugeeffattanuuf, duraan dursee adoo Maarre waan maqaa kiyyaan gaafattane mara Abbaan tun mara hin te'in, amma isinitti himeera. 30 Ka kiyya isinii hin kenna. 17 Eegasuu ani akka isin wol biyya lafaa tana bulchu Seexanni waan dhufisatti jaalattanuuf isin ajaja» jedhe. 18 «Biyyi lafaa yoo jiruuf, kanatti dabalee yoona guddoo isin woliin hin isin jibbite, isiniin duraa akka na jibbiteertu beeka'a. dubbadhu. Inni na irratti hunna hin qabu; 31 ammoo 19 Isin ka biyya lafaa adoo teetanee, biyyi lafaa ka akka ani Abbaa jaaladhu biyyi lafaa akka beettuuf, isi'i ka te'e silaa hin jaalattiyyu. Isin ka biyya lafaa waan Abbaan na ajaje Mara huja; ka'aa me addee waan hin te'inii fi waan ani biyya lafaa tana keessaa tanaa deennaa» jedhe.

15 Yesuus, «Muki woyni'lii dhugichi Ana; ka dhaabee guddisu Abbaa kiyya. 2 Damee natti jirtu ta midhaan hin buunne Mara inni muree hin gata; dameen midhaan buuttu ammoo caalchitte akka midhaan buuttuuf, qaccee kutee qulqulleessa. 3 Jecha ani isinitti dubbadheen isin ammumaayyu qulqulloontaneertan. 4 Anaan jiraadha'a, anille isinii hin jiraadha. Dameeleen ifumaan midhaan buuttee hin dandeettu; muka woyni'iititi yoo jiraatte qofa midhaan buutti. Akkasuma isinille yoo anaan hin jiraatin midhaan buusuu hin dandeettanu. 5 «Ani muka woyni'lii ti, isin dameele'e. Ka anaan jiraatu, ka anille isaan jiraadhu, inni midhaan hedduu hin buusa; anaan malee womaa godhuu hin dandeettanu. 6 Ka anaan hin jiraanne Mara akka dameele'e gatamee goga; dameeleen akkasii wolitti qabantee ibiddatti gatantee gubanti. 7 Isin yoo anaan jiraattane, jechi kiyyalle isin keessa yoo jiraate, waan feetane mara isin filadheef biyyi lafaa isin jibbiti. 20 Jecha ani, «Garbichi goottaa ifii hin caalu» jedhee isinitti hime qaabadha'a. Na miidhanee yoo jiraatane, isinille hin miidhan; Jecha kiyyaaf ajajamanee yoo jiraatane, jecha keessanille'eef hin ajajaman. 21 Isaan ka na erge waan hin beenneef, isinille kiyya waan teetaneef, kana mara isin irratti godhan. 22 Adoo ani dhufee isaanitti hin dubbatin te'e, silaa cubbuu isaanitti hin teetuuyyu. Amma ammoo cubbuu ifitiif sababa dhikeeffatanu hin qabanu. 23 Nami na jibbu Abbaa kiyyalle hin jibba. 24 Adoo hujii nami dhibiin ijumaa hujee hin beenne odduu isaanittti hin hujatin te'e, silaa cubbuu isaanitti hin teetuuyyu; amma ammoo isaan waan ani huje adoo dhagganeeranuu, anaa fi Abbaa kiyyalle jibbane. 25 Kunille, «Sababuma malee na jibbane» jedhamee jechi Seera isaanii keessatti barreefame akka muummowuuf te'e. 26 «Ani Ayyaana dhuga'a Jajjabeessaan, ka Abbaa biraa dhufu, isiniif hin erga. Inni naaf dhugaa hin baya. 27

Isinille jalqabaa jalqaddanee na woliin waan jirtanuuuf, deebi'anee, «<Yennaa diqqoo> jechuun kun maan? dhugaa hin baatan» jedhe.

16 Yesuus, «Dhugeeffannaa teessan irraa akka isin hin gufanneeef, ani tana maraa isinitti hime.

2 Mana Waaqonfannaa Yihudoottaa keessaa isin baasan; nami isin ijjees tokko, waan Waaqaaf tajaajilu yennaan itti fakkattu hin dhutti. 3 Isaan waan Abbaa yookiin na hin beenneef waan kana mara isin irratti godhan. 4 Waan kana godhiisaaf yennaan isaanii yoo geette, waan ani isinitti hime akka qaabattanuu tana isinitti hime. «Ani isin woliin waan jiruuf, jalqaba irratti dubbi tana isinitti hin hinne» jedhe. 5 Yesuus, «Ani ammoo amma gara ka ana ergee deemaara; isin keessaa nami tokkolle, <Eessa dhaqaarta?> jedhee na hin gaafatu. 6 Ani waan tana isinitti himeef ammoo, gadhaan keessan gaddaan guutameera. 7 Ani ammoo dhugaa isinitti hima: ani yoo deeme isinii woyya; sababille ani yoo hin deemin, Jajjabeessaan gara keessan hin dhufu. Ani yoo deeme ammoo, isa gara keessan hin erga. 8 Inni yennaan dhufe, marroo cubbu'uu, marroo balchumma'aatii fi marroo mura'aa kolbaa biyya lafaatitti hin mudhisa. 9 Isaan waan natti hin dhugeeffatiniif, marroo cubbu'uu inni isaanitti hin mudhisa; 10 Ani gara Abba'aa waan deemuuf, isinille deebitanee waan na hin dhaggineef, inni marroo balchumma'aa hin mudhisa. 11 Bulchaa lafa tanaatitti waan duruu muranteertuuf, inni marroo mura'aa mudhisa. 12 «Ani waan hedduu isinitti himu qaba, amma ammoo qalbeeffatiisa hin dandeettanu. 13 Ayyaanni dhuga'aa yennaan dhufe, inni gara dhuga'aa mara isin hin geessa. Inni ifirraa fuudhee hin dubbatu, ammoo waan dhage'ee fi waan dhufu'uu jiru dubbata. 14 Inni waanuma ani jedhu fuudhee waan isinitti himuuf, ulfinna naaf hin kenna. 15 Wonni Abbaan qabu martinuu tiyya; tanaaf ani, «Ayyaanni Woyyichi waanuma ani jedhe fuudhee isinitti hima» jedhee isinitti dubbadhe. 16 «Yennaa diqqo'oona duuba na hin dhaggitanu, ammalle yennaan diqqo'oona duuba deebitanee na hin dhaggitan» jedhe. 17 Barattoota isaa keessaa gariin, «<Yennaa diqqo'oona duuba na hin dhaggitanu, ammalle yennaan diqqo'oona duuba deebitanee na hin dhaggitan; akkasuma inni ani gara Abba'aalle waan deemuuf nu'un jechuun isaa kun maan?» jedhanee wol gagaafatane. 18 Ittuma

Marroo maanii akka inni dubbatissati jiru nuuti hin beennu» jedhane. 19 Yesuus akka isaan isa gaafatiisa barbaadane beekee, «<Yennaa diqqo'oona duuba na hin dhaggitanu, ammalle yennaan diqqo'oona duuba deebitanee na hin dhaggitan> waan ani jedheef, isin wol gagaafattanii? 20 Ani dhugaa isinitti hima: isin waacittanee boottan, biyyi lafaa ammoo hin gammaddi; isin hin gadditan, gaddi keessan ammoo gara gammadaa hin jijjiirama. 21 Dubartiin takka yennaan deyiisa geettu, yennaan ciniinsuu waan geetteef hin gadditi; yennaan daa'iimi dhalate ammoo, daa'iimi gara biyya lafaa waan dhufef gammaddee, rakkina ifii deeti. 22 Isin amma gaddiisatti jirtan; ani ammoo deebi'ee isin hin dhagga; gadhaan keessan hin gammada; gammada keessan eennulle isin irraa hin fudhatu. 23 «Guyyaa san, isin womaa na hin gaafattanu. Ani dhugaa isinitti hima: Waan isin maqaa kiyyaan Abbaa gaafattanu mara Abbaan isiniif hin kenna. 24 Haga ammaa maqaa kiyyaan waan tokkolle hin gaafanne; gammadi keessan guutuu akka te'uuf, gaafadha'a hin fudhattan» isaaniin jedhe. 25 Yesuus, «Kana mara isinitti himiisaaf fakkeennaan dubbadheera. Yennaan ani fakkeennaan hin dubbanne hin dhutti; marroo Abba'aa ammoo ifa tolchee isinitti hima. 26 Guyyaa san, isin maqaa kiyyaan hin gaafattan; ani Abbaa isiniif gaafadha isiniin hin jedhu. 27 Isin waan ana jaalattaneef, akka ani Waaqa biraa dhufelle waan dhugeeffattaneef, Abbaanuu isin hin jaalata. 28 Ani Abbaa biraa bayee gara biyya lafaa dhufe; amma biyya lafaa lakkisee deebi'ee gara Abba'aa deemaara» jedhe. 29 Achii duuba barattooti isaa, «Ati amma fakkeenna malee, ifa tolchitee dubbatissati jirta. 30 Amma akka ati waan mara beettu, gaaffii nami qabu adoo inni si hin gaafatinille akka beettu nuuti beenneerra. Tanaaf akka ati Waaqa biraa dhutte nuuti hin dhugeeffanna» jedhanee. 31 Yesuus deebisee, «Isin amma dhugeeffattaneertanii? 32 Yennaan isin qofi na lakkitanee namuu gara mana ifii bittinnowu dhufiisatti jirti; ammaayyuu dhutteerti; ani qofii tiyya hin hafa. Abbaan na woliin waan jiruuf, ani ammoo qofi hin jiru. 33 Anaan nageenni akka isinii te'uuf ani tana isinitti himeera. Biyyi lafaa isin hin rakkitti; ammoo jabaadha'a! Ani biyya lafaa injifadheera» jedhe.

17 Dubbii tana dubbateen duuba, Yesuus gara ol-
gubba'aa ol ilaalee, «Abba'a, yennaan geetteerti.
Ilmi keeti ulfinna akka sii kennuuf, Ilma keeti ulfeessi.

2 Sababille worra ati isaaf kennite maraaf, jiruu bara
baraa akka kennuuf, ati kolbaa mara irratti baallii
isaaf kenniteerta. (aiōnios g166) **3** Jiruu bara baraa
jechuun si Waaqa tokkocha dhugaamessa fi Yesuus
Kiristoosii ati ergite beekiisa. (aiōnios g166) **4** Hujii ati
akka ani hujuu natti kennite muummessiisaan lafa
irratti ani si ulfesseera. **5** Abba'a! Ulfinnuma adoo
biyyi lafaa hin dadamin dura ani si biratti qabu san,
amma ifi biratti naaf kenni. **6** «Biyya lafaa keessaa
worra ati naaf kenniteef maqaa keeti beessiseera.
Isaan keetiyu, ati ammoo naaf kennite. Isaan jecha
keeti eegataneeran; **7** amma isaan wonni ati naaf
kennite maraa si biraakka dhutte beekaneeran. **8** barbaada.
Jecha ati naaf kennite ansiisaanif kenneera; isaanille
nuuti tokko teene, worri ati naaf kennitelle tokko
akka te'anuuf, maqaa keeti ka anaaf kenniteen,
isaan eegi. **12** Yennaa isaan woliin jiru, maqaa keeti
ka ati naaf kenniteen ansiisaan eegeera; ansiisaan
tisseera; Barreeffam Woyyichi akka muummowuuf,
isaan keessaa ilma badilii malee, tokkolle ka bade
hin jiru. **13** Ani amma gara keeti dhufaara; isaan
gammada kiyya guutuu akka qabaatanuuuf, dubbii
tana biyya lafaa keessatti dubbadha. **14** Ani dubbii
teeti isaanii kenneera; akkuma ani ka biyya lafaa hin
tel'in, isaanille ka biyya lafaa waan hin tel'inif, biyyi
lafaalle isaan jibbite. **15** Ani akka ati hamaalessa
irraa isaan eedduuf si gaafadha malee, akka ati
biyya lafaa keessaa isaan baattuuf si hin gaafadhu.
16 Akkuma ani ka biyya lafaa hin tel'in, isaanille ka
biyya lafaatii moti. **17** Jechi keeti dhuga'a; dhuga'aan
isaan woyyoonsi. **18** Akkuma ati gara biyya lafaa
ana ergite, anille gara biyya lafaa isaan ergeera. **19**
Isaan dhuga'aan ka woyyoomane akka te'anu, ansiisaanif
jedhee ifi woyyoonsa. **20** «Worra dubbii isaanii
dhage'ee natti dhugeeffatuufile gaafadha malee,
isaan calla'aaf hin gaafadhu. **21** Ani akka isaan
maraa tokko te'anu daadimadha. Abba'a! Akkuma ati
anaan jirtu anille akkuma si'iin jiru, isaanille nu'uun
akka jiraatanu, akka ati na ergitelle biyyi lafaa akka
dhugeeffatuuf daadimadha. **22** Akkuma ati fi ani
tokko teene, isaanille tokko akka te'anuuf, ulfinnuma
Kiristoosii ati ergite beekiisa. (aiōnios g166) **23** Ani isaanii,
atille anaan akkuma jirtu, isaanille ijumaa tokko akka
biyyi lafaa hin dadamin dura ansiisaanif kenne. **24** «Abba'a! Ati isaan naaf kenniteerta;
worra ati naaf kenniteef maqaa keeti beessiseera. addee ansi jiru na woliin akka isaan jiraatanu, biyyi
Isaan keetiyu, ati ammoo naaf kennite. Isaan jecha lafaa adoo hin dadamin dura waan na jaalatteef,
keeti eegataneeran; **7** amma isaan wonni ati naaf ulfinna ati naaf kennite, akka isaan dhagganuuuf
kennite maraa si biraakka dhutte beekaneeran. **8** barbaada. **25** Abbaa balcha'a! Biyyi lafaa si hin
godheera; jaalalli ati na jaalatte isaan keessa akka
9 «Ani isaanii daadimadha; worri ati naaf kennite
jiraatuuf, anille isaan keessa akka jiraadhu, ammalle
keeti waan te'aneef, isaanii daadimadha malee, biyya
lafaatii hin daadimadhu. **10** Ka ansi qabu maraa keeti,
ka atille qaddu maraa kiyya; ulfinni kiyya isaanii
mudhata. **11** Ani amma gara keeti dhufaara; haganaa
achi biyya lafaa keessa hin jiraadhu; isaan ammoo
biyya lafaa keessa jiran. Abbaa woyyu'u! Akkuma
nuuti tokko teene, worri ati naaf kennitelle tokko
akka te'anuuf, maqaa keeti ka anaaf kenniteen,
isaan eegi. **12** Yennaa isaan woliin jiru, maqaa keeti
ka ati naaf kenniteen ansiisaan eegeera; ansiisaan
tisseera; Barreeffam Woyyichi akka muummowuuf,
isaan keessaa ilma badilii malee, tokkolle ka bade
hin jiru. **13** Ani amma gara keeti dhufaara; isaan
gammada kiyya guutuu akka qabaatanuuuf, dubbii
tana biyya lafaa keessatti dubbadha. **14** Ani dubbii
teeti isaanii kenneera; akkuma ani ka biyya lafaa hin
tel'in, isaanille ka biyya lafaa waan hin tel'inif, biyyi
lafaalle isaan jibbite. **15** Ani akka ati hamaalessa
irraa isaan eedduuf si gaafadha malee, akka ati
biyya lafaa keessaa isaan baattuuf si hin gaafadhu.
16 Akkuma ani ka biyya lafaa hin tel'in, isaanille ka
biyya lafaatii moti. **17** Jechi keeti dhuga'a; dhuga'aan
isaan woyyoonsi. **18** Akkuma ati gara biyya lafaa
ana ergite, anille gara biyya lafaa isaan ergeera. **19**
Isaan dhuga'aan ka woyyoomane akka te'anu, ansiisaanif
jedhee ifi woyyoonsa. **20** «Worra dubbii isaanii
dhage'ee natti dhugeeffatuufile gaafadha malee,
isaan calla'aaf hin gaafadhu. **21** Ani akka isaan
maraa tokko te'anu daadimadha. Abba'a! Akkuma ati
anaan jirtu anille akkuma si'iin jiru, isaanille nu'uun
akka jiraatanu, akka ati na ergitelle biyyi lafaa akka
dhugeeffatuuf daadimadha. **22** Akkuma ati fi ani
tokko teene, isaanille tokko akka te'anuuf, ulfinnuma
Kiristoosii ati ergite beekiisa. (aiōnios g166) **23** Ani isaanii,
atille anaan akkuma jirtu, isaanille ijumaa tokko akka
biyyi lafaa hin dadamin dura ansiisaanif kenne. **24** «Abba'a! Ati isaan naaf kenniteerta;
worra ati naaf kenniteef maqaa keeti beessiseera. addee ansi jiru na woliin akka isaan jiraatanu, biyyi
Isaan keetiyu, ati ammoo naaf kennite. Isaan jecha lafaa adoo hin dadamin dura waan na jaalatteef,
keeti eegataneeran; **7** amma isaan wonni ati naaf ulfinna ati naaf kennite, akka isaan dhagganuuuf
kennite maraa si biraakka dhutte beekaneeran. **8** barbaada. **25** Abbaa balcha'a! Biyyi lafaa si hin
godheera; jaalalli ati na jaalatte isaan keessa akka
9 «Ani isaanii daadimadha; worri ati naaf kennite
jiraatuuf, anille isaan keessa akka jiraadhu, ammalle
keeti waan te'aneef, isaanii daadimadha malee, biyya
ittuma akka beekanu hin godha» jedhee.

18 Yesuus daadimata kana daadimateen duuba,
barattoota ifii woliin dhooga Qedirooniitiin
gama dhaqe. Addee san oorru'utti jira. Yesuusii
fi barattooti isaa oorruu san seenane. **2** Yesuusii
fi barattooti isaa yennaa hedduu achitti waan
wol dhagganuuuf, Yihudaan dabarsee isa kenne
addee san hin beekaayyu. **3** Maarre Yihudaan
loltoota worra Rooma'aa, eeddota Galma Waqaqa
ka sooreyyii hayyootaatiin ergamanee fi Fariisaayota
guuratee gara addee oorru'uun san dhaqe; isaan
meya woraanaa hidhatanee faanosi'ilii fi xassaa
qabataneeran. **4** Yesuus waan itti dhufaaru beekee,
gara duraa itti deemee, «Eennu barbaaddan?»
isananii jedhee. **5** Isaan deebisanee, «Yesuusii biyya
Naaziretti ti» jedhane. Inni, «Aninuu isa» isaanii
jedhee. Yihudaan isa dabarsee kennelle isaan woliin
achi dhaabbateeraayyu. **6** Yennaa Yesuus, «Aninuu
isa» jedhee gara duubaa sissiqanee lafatti jigane.
7 Ammalle Yesuus, «Eennu barbaaddan?» jedhee
isanan gaafate. Isaan, «Yesuusii Naaziretti ti» jedhane.
8 Yesuus deebisee, «Aninuu isa» jedhee isinitti
himeera. Isin, na yoo barbaadiisatti jiraattane, worra
kana lakkisa'a deemanuu ti» jedhee. **9** Dubbiin inni
tanaan dura, «Abba'a, worra ati naaf kennite keessaa
tokkolle hin ganne» jedhee akka muummottuuf tana

dubbate. 10 Simoon Pheexroos, shallaagaa qabateeru isaan, «Atille barattoota isaa keessaa tokkoo motii?» buqqifatee, garbicha hayyicha gudda'aa dhowee, gurra isaan jedhane. Pheexroos ammoo, «Waawwo'o, isaa middicha irraa kute. Maqaan garbicha saniilie anaa moti» jedhee mormate. 26 Garboota hayyicha Maalkoos. 11 Yesuuus Pheexroosiin, «Shallaagaa keeti gudda'aa keessaa tokko, firri namicha Pheexroos gonofa'atti deebisi! Muduunuu rakko'oo ta Abbaan gurra irraa kutee, «Isa woliin oorruu keessatti ani si kiyya akka ani unuuuf naaf kenne ani hin unuu?» hin dhagginee?» jedhee isa gaafate. 27 Pheexroos jedhe. 12 Achiin duuba loltooti worra Rooma'aa worra ammalle mormate; yoosuma lukkuun iyyite. 28 isaan ajajuu fi Yihudoota Galma Waqaqaa eeganu Barii halkaniin Yesuuus mana Qayyaaffaa'tiit gara woliin Yesuuus qabanee, hidhanee, 13 matooma gara galma bulchaa biyyaa geessane. Yihudooti baalli Haannaas isa geessane. Haannaas abbaa-soddaa qabanu nyaata Jila Irra Dabaramaa nyaatiisaaf akka Qayyaaffaa ti; Qayyaaffaan bara san Hayyicha dande'anu, qulqullinna aadaa dhugeeffannaa isaanii Guddaa te'eeraayu. 14 Qayyaaffaan kuniile, nami eegatisaaf waan barbaadaneef, galma bulchaa biyyaa tokko kolbaa maraaf yoo du'e woyya jedhee Yihudoota hin seenne. 29 Tanaaf Philaaxoos gara isaanii gad baallii qabanu ka gorse. 15 Simoon Pheexroosii bayee, «Wonni isin namicha kana ittiin himattanu fi barataan dhibiin Yesuuus hordofane. Barataan maan?» jedheen. 30 Isaan deebisanee, «Adoo dhibiin sun Hayyicha Guddaa biratti beekkamaa waan inni yakkaa tokko hin hujin nuuti gara keeti isa te'eef, Yesuuus woliin gara dalleya mana hayyicha hin finnuuyyu» jedhaneen. 31 Philaaxoos isaanii, gudda'aa seene. 16 Pheexroos ammoo karra duratti «Isinunti isa fuudha'atii, akka seera keessaniiittiti hafe. Barataan dhibiin, Hayyicha Guddaa biratti itti mura'a» jedhe. Isaan, «Nuuti nama tokkolle beekkame sun gad bayee, durritti karra eedduutti ijjees'uuf seeri ruuf hin kenuu» jedhaneen deebisane. himee, Pheexroos ol seensise. 17 Durrittiin karra 32 Dubbiin Yesuuus du'a attamii akka du'uuf jiru eeddu Pheexroosiin, «Ati barattoota namicha sanii dubbate akka muummottuuf tun teete. 33 Philaaxoos keessaa tokkoo motii?» jette. Pheexroos deebisee, gara galma ifii deebi'ee seenee, Yesuuus waamee, «Waawwo'o, anaa moti» jedhe. 18 Boojiin waan «Ati mootii Yihudootaatii?» jedhee isa gaafate. 34 jirtuuf, tajaajiltootaa fi worri eeddotaa ibidda cile'ee Yesuuus deebisee, «Gaaffii tana si'umatti gaafata gabbisanee, naannoo isaa dhaabbatanee, o'ifatiisatti moo yookiin worra dhibi'itti marroo tiyya sitti hime?» jiran. Pheexroosille isaan woliin dhaqee dhaabbatee jedhe. 35 Philaaxoos deebisee, «Ati nama Yihudi'i o'ifate. 19 Hayyichi guddaan marroo barattoota na seetaa? Kolbuma teetii fi sooreyyii hayyootaatitti isaatii fi marroo barsiisa isaa Yesuuus gaafate. 20 gara kiyya dabarsee si kenne. Ati maan gooteerta?» Yesuuus deebisee, «Ani mudhinnatti nama maratti jedhe. 36 Yesuuus deebisee, «Mootummaan tiyya ta dubbadheera; yennaa mara mana Waaqonfannaa biyya lafa tanaatii moti; adoo mootummaan tiyya ta Yihudootaatii fi Galma Waqaqaa keessatti addee biyya lafa tanaa teetee, akka ani worra Yihudoota kolbaan marti wolitti qabantutti barsiiseera. Ani baallii qabanutti dabarfamee hin kennanne, silaa dhossa'atti waan tokkolle hin dubbanne. 21 Ati maaf hordofattootii tiyya naaf hin lolaniiyu. Mootummaan na gaafatta ree? Kolbaa na dhageette gaafadhu. tiyya ammoo ta biyya lafa tanaatii moti» jedhe. 37 Isaan waan ani jedhe hin beekan» jedheen. 22 Yennaa Maarre Philaaxoos, «Ati mootii Yihudootaatii ree?» Yesuuus tana jedhe, worra eeddotaa ka achi jiranu jedhee isa gaafannaan, Yesuuus deebisee, «Akka keessaa tokko, «Hayyicha gudda'atti attam akkas ani mootii'ii atinuu jette. Ani marroo dhuga'atiiif deebittee dubbatta?» jedhee isa kabale. 23 Yesuuus dhugaa bayiisaaf dhaladhee, gara biyya lafaa dhufe. deebisee, «Yoo ani dokonkora dubbadhee jiraadhe, Ka dhuga'aa ka te'e na hin dhage'a» jedhe. 38 dokonkora san nama as jirutti himi. Yoo ani sirrii Philaaxoos, «Dhugaan maan inni?» jedhee gaafate. dubbadhee jiraadhe ammoo ati maaf na dhootta?» Achiin duuba Philaaxoos gara kolba'aa deebi'ee isaan jedhe. 24 Achiin duuba Haannaas, akkuma gad bayee, «Ani yakkaa isa himachiittu tokkolle isa inni hidhamee jiruun, gara Qayyaaffaa hayyicha irratti hin dhaggu. 39 Ammoo ani yennaa Jila Irra gudda'aa isa erge. 25 Simoon Pheexroos adoo Dabaramaa, yennaa mara nama hidhameeru tokko achi dhaabbatee ibidda o'ifatiisatti jiruu, worri dhibiin akka isinii hiiku barattaneertan. Mootii Yihudootaa

akka ani isiniif hiiku barbaaddanii?» isaaniin jedhe. 40 Sooreyyiin hayyootaaalle, «Nuuti mootii moototaa ka Jennaan isaan, «Waawwo'o, isaa moti! Barabbaa nuu biyya Rooma'aa malee, mootii hin qannu!» jedhanee hiiki!» jedhane itti hogisane; Barabbaan nama nama deebisane. 16 Achiin duuba Philaaxoos akka Yesuus saamaa ture.

19 Achiin duuba Philaaxoos Yesuus fuudhee dhaansise. 2 Worri loltootaa dameelee qore'ee irraa kallacha hujanee mataa isaatitti keyane; achiin duuba woyaa dhiilee itti uffisane. 3 Gara isaal dhufaa, «Mootii Yihudootaa jiraadhu!» jedhaa isa kakkabalane. 4 Philaaxoos ammalle gad bayee gumi'iin, «Waan isa himachiisu tokkolle akka ani hin dhaggin akka ilaaltanu, kunoo, gara keessan gad isa hin baasa» jedhe. 5 Maarre Yesuus kallacha qore'ee keyatee, woyaa dhiileelel uffatee gad baye. Philaaxoos, «Kunoo! Namichi!» isaaniin jedhe. 6 Sooreyyiin hayyootatii fi eeddoti Galma Waaqaa yennaa isa dhaggane, «Fannis! Fannisi!» jedhanee hogisane. Philaaxoos isaaniin, «Isin fuudha'aati, fannisa'a. Ani yakkaa tokkolle isa irratti hin dhaggine» jedhe. 7 Gumiin, «Nuuti seera tokko qanna; inni Ilma Waaqaa ifi godheera, akka seera keennaatitti du'u qaba» jette. 8 Philaaxoos yennaa tana dhage'e, ittuma caalchisee sodaate. 9 Philaaxoos gara galma ifii deebi'ee, «Ati eessaa dhuutte?» jedhee Yesuus gaafate. Yesuus ammoo waan tokkolle hin deebinne. 10 Philaaxoos, «Ati natti hin hintuu? Akka ani si hiikiisaa fi si fannisiisaafille baallii qabu hin beettuu?» isaan jedhe. 11 Yesuus deebisee, «Waan Waqaan baalliin sii kennanteef malee, ati silaa baallii na irratti hin qadduuyyu. Tanaaf nami dabarsee sitti na kenne, yakkaamessa cubbuu cubbuu caaltee ti» jedhe. 12 Philaaxoos yennaa tana dhage'e, karaa Yesuus ittiin hiiku dhaggatiisaaf wodhaane. Gumiin ammoo, «Yoo isa hiiite, ati jaala mootii moototaa, ka biyya Rooma'aati moti; nami mootii tokko ifi godhu marti, mootii moototaa, ka biyya Rooma'aatiin mormee isa lolu» jettee ittuma hogitte. 13 Philaaxoos yennaa dubbii tana dhage'e, Yesuus gad baasee, addee dhakaa baxxicha jedhantutti barcumaa mura'a irra tee'e; addeen sun afaan Ibrootaatiin, «Gabataa» jedhanti. 14 Guyyaan sun ka Jila Irra Dabaramaatifi qophowanu, gara saatii jaa ti. Philaaxoos kolba'aan, «Kunoo, mootin keessan» jedhe. 15 Isaan, «Ijjeesi! Ijjeesi! Fannis!» jedhanee ittuma hogisane. Philaaxoos, «Mootii keessan fannisu?» jedhee isaan gaafate.

Sooreyyiin hayyootaaalle, «Nuuti mootii moototaa ka biyya Rooma'aa malee, mootii hin qannu!» jedhanee deebisane. 16 Achiin duuba Philaaxoos akka Yesuus fannifamuuf dabarsee isaanitti isa kenne. Isaanille Yesuus fuudhanee deemanee. 17 Achiin duuba Yesuus fannoo ifii ba'atee, gara addee, «Buqqii mata'aa» yookiin afaan Ibrootaatiin, «Golgootaa» jedhantu dhage. 18 Isaan achitti isa fannisane; namoota dhibiille lamaan, maddii maddi'itti, Yesuus wodhakkaa isaaniittti fannisane. 19 Philaaxoos waan ittiin beessisu tokko barreessee fanno gubbaa keye. Wonni inni barreesse, «Yesuus nama biyya Naazireti, mootii Yihudootaa» jetti. 20 Addeen Yesuus itti fannifame qachaa bira waan teeteef, barreeffama san kolbaa heddu'utti dubbise. Beessisi sun afaan Ibrootaatiin, afaan Rooma'aati fi afaan Giriikiitiin barreeffame. 21 Sooreyyiin hayyootaa Philaaxoosiin, «Namichi kun, «Ani mootii Yihudootaa ti» jedheera jedhi malee, «Mootii Yihudootaa» jettee hin barreessin» jedhane. 22 Philaaxoos deebisee, «Ani waan barreesse barreesseera» jedhe. 23 Loltooti Yesuus fannisaneeen duuba, woyaa isaa addee afuritti qoodanee, tokko tokkoon qooda ifii fudhatane. Isaan ruufalle fuudhane; ruufi isaa ammoo gubba'aaga jalaatitti dhowameera malee, hodhaa hin qabu. 24 Loltooti, «Ruufa kana hin tarzaannu; hixaa itti buufannee, akka eennu gewu ilaalluu ti!» woliin jedhane. Barreeffam Woyyichi, «Woyaa tiyya qoodamane, ruufa kiyyatti hixaa buufatane» jedhu akka muummowuuf kunte'e. Loltootille kanuma godhane. 25 Fannoo Yesuusii cinaa, haati isaa, obboleettiin haadha isaa, Maariyaamiin niitiin Qilopha'aati fi Maariyaamiin Magdalaa dhaabbataneeraniiyu. 26 Yesuus haadha ifiitii fi barataa ifii ka jaalattu achi dhaabbatanuu yennaa dhagge, haadha ifiitii, «Haadha tiyya, inni ilma keeti» jedheen. 27 Achiin duuba barattichaan, «Isiin haadha teeti» jedheen. Yennaa sanii jalqabee barattichi mana isaa akka leetuuuf gara mana ifii isii fudhate. 28 Yesuus amma wonni marti hobba'iisa beekee, akka Barreeffam Woyyichi muummowuuf, «Ani dheebedhe» jedhe. 29 Qoriin daadhiin woyni'lii dhangagoottu'un guutanteertu takka achi jirtiyyu; maarre isaan ispoonjii daadhi woyni'lii dhangagoottuu xuuxachiisanee, damee muka hisoophi jedhamuu irra keyanee, gara afaan isaa ol qabane. 30 Yesuus daadhi dhangagoottuu san unee, «Hobbaate!»

jedhe. Achiin duuba mataa gad qabatee lubbuu nuuti hin beennu» jettee isaanitti hinte. **3** Achiin duuba ifii dabarsee kenne. **31** Guyyaan sun guyyaa itti Pheeeroosii fi barataan kuun gara goda awwaalaa qophowanu guyyaa jimaata waan te'eef, guyyaan itti dhaqane. **4** Isaan lamaanuu woliin rukkisanee, aanulle guyyaa Sanbata jila guddo'oo waan te'eef, barataan kuun ammoo Pheeeroos caalaa ariifatee Yihudooti baallii qabunu reefi namootaa guyyaa rukkisee, dursee goda awwaalaa bira geye. **5** Sanbataatiin fannoo gubbaa akka hin oolleef, miila Inni gad jedhee woyaa qoolaa ta ittiin marante worra fannifameeranuu cassanee, fannoo irraa gad achitti dhadge malee, keessa hin seenne. **6** Simum buusiisaaf, Philaaxoos gaafatane. **32** Maarre loltooti Pheeeroos isa duubaan dhufee, boolla awwaalaa dhaqanee miila worra Yesuus woliin fannifameeruu, keessa seenee, woyaa qoolaati **7** fi woyaa mataa dursanee miila namicha matoomaa, achiin duuba Yesuusiittiti maraneeranulle achitti dhadge. Woyaan miila namicha kaaniille cassane. **33** Isaan yennaa mataa Yesuusiittiti maraneeranu, woyaa qoolaat ta gara Yesuusii dhufane ammoo, inni duraanuu akka ittiin marane woliin adoo hin te'in qofuu marantee du'eeru dhagganee, miila isaa hin cassine. **34** Te'uu achi jirti. **8** Achiin duuba barataan Pheeeroos dursee malee, loltoota keessaa tokkochi, woraana ifitiin goda awwaalaa bira geye kuunille, keessa seenee, cinaacha Yesuusii woraannaan yoosuma dhiigii fi dhaggee dhugeeffate. **9** Isaan Barreffama Woyyichi, bisaan keessaa jige. **35** Kana ka dhadge, akka «Inni du'aa ka'u qaba» jedhuлага ammaa hin isin dhugeeffattanuu dhugaa bayeera; dhugaan hubanne. **10** Achiin duuba barattooti lamaan sun inni bayelle dhuga'a; wonni inni dubbatulle dhugaa gara manaa deebi'anee galane. **11** Maariyaam goda akka teete hin beeka. **36** Kun Barreffam Woyyichi, awwaalaatiin ala dhaabbattee bowiisatti jirtiyyu. Adoo «Lafeen isaa tokkolle hin caddu» ka jedhu akka bowiisatti jirtuu, gad jettee goda awwaalaa keessa muummowuuf te'e. **37** Barreffam Woyyichi dhibaabiin, ilaaltee, **12** ergantooti Waaqaa lamaan uffana adii «Isaan kama woraanane san hin dhaggan» jedha. uffatanee, addee reefi Yesuusii dur jiru, tokkochi **38** Kanaan duuba, Yoseefiin biyya Armaatiya'aa, gara mata'aatiin, kuun gara millaatiin tee'aneeranu ka Yihudoota baallii qaddu sodaatee, dhokaataan dhaggite. **13** Isaan, «Dubartii tana, maaf bootta?» hordofataa Yesuusii te'eru, reefa Yesuusii fannoo jedhanee isii gaafatane. Isiin deebittee, «Goottaa irraa fuudhiisaaf Philaaxoos gaafate. Philaaxoos kiyya fuudhaneeran; eessa akka isa keyaneeranu ani eeyyamee jennaan, Yoseef dhaqee reefa Yesuusii hin beeku!» jette. **14** Achiin duuba isiin garagaltee fuudhe. **39** Nigoodemoos, ka duraanuu halkaniin gara Yesuus achi dhaabbateeruu dhaggite; ammoo akka Yesuusii dhufeeru, qumbii fi hargiisa wolitti makame, inni Yesuus te'e hin beenne. **15** Yesuus, «Dubartii gara kiiloogiraama soddomii afurii qabatee, Yoseef tana, maaf bootta? Ati eennu barbaadda?» jedhee isii woliin addee san dhaqe. **40** Namooti lamaan reefa gaafate. Isiin, nama orruu eegu isa seetee, «Goottaa Yesuusii fuudhanee akka aadaa Yihudooti reefa kiyya, ati yoo isa asii fuuttee jiraatte, eessa akka isa maranutt, fiqiree woliin woyaa qoolaan marane. **41** Keette natti himi, ani dhaqee isa fudhadhaa» jetteen. Addee inni itti fannifame san orruu'utti jira; orruu san **16** Yesuus, «Maariyaam» isii'itiin jedhe. Isiin gara isaa keessa godi awwaalaa haarenni ka nami tokkolle itti garagaltee afaan Ibrootaatiin, «Rabbuni» jetteen; hin awwaalaminitti jira. **42** Guyyaan worri Yihudootaa akkas jechuun, «Barsiisa» jechu'u. **17** Yesuus, «Ana itti qophowanu waan te'eef, godi awwaalaalle dhikoo hin qabin! Sababille ani haga ammaa gara Abba'aa ol waan te'eef, reefa Yesuusii achitti awwaalane.

20 Guyyaan dilbataa ganama, barii halkan, Maariyaamiin qachaa Magdala'aa gara goda awwaalaa dhaxxee, dhakaan afaan goda awwaalaa irraa fuudhameeruu dhaggite. **2** Isiin gara Simum Pheeeroosiit fi barataa kaanii, ka Yesuus isa jaalatee, rukkittee dhaxxee, «Goottaa goda awwaalaa keessaa fuudhaneeran; isaan eessa akka isa keyaneeranu

odduu isaanii dhaabbatee, «Nageenni isiniif te'u!» aduu baatu, Yesuus qarqara bisaanii dhaabbate; jedhe. 20 Tana jedheen duuba, cinaacha ifiitii fi harka barattoot ammoo akka Yesuus te'e hin beenne. 5 ifii lamaan isaanitti mudhise. Barattooti Goottaa waan Achiin duuba inni isaaniin, «Ijoolle! Qurxummii woyii dhagganeef guddoo gammadane. 21 Yesuus ammalle, qaddanii?» jedhee isaan gaafate. Isaan, «Waawwo'o» «Nageenni isiniif te'u. Akkuma Abbaan na erge, anille jedhanee deebisane. 6 Inni isaaniin, «Hobolo'oon gara isin erga» isaaniin jedhe. 22 Achiin duuba inni hafuura middaatitii cacoo teessan buusa'a, hin guurattan» isaanitti baafatee, «Ayyaana Woyyicha fudhadha'a! jedhe. Isaanille cacoo buusanee qurxummii hedduu 23 Isin yoo cubbuu kolba'aa araarantane, isaan waan qabaneef, harkisuu dadhabane. 7 Barataan araara hin dhaggatan; isin yoo hin araaramin, isaan Yesuus isa jaalate, Pheexroosiin, «Gootta'aa bel!» araara hin dhaggatanu» jedhe. 24 Barattoota kudhanii jedhe. Pheexroos akka inni Goottaa te'e yennaa lamaan keessaa, Toomaas, «Lakkuu» ka jedhame, dhage'e, woyaa facaafatu ta ifi irraa baafateeru uffatee yennaa Yesuus dhufe isaan woliin hin jiru. 25 Maarre gara abbaaya'a'aa utaale. 8 Barattooti kuun gara ciqilee barattooti dhibiin, «Nuuti Goottaa dhaggineerra!» dhibba lamaa callaa lafa irraa waan fagaataneeranuuf, jedhanee itti himane. Toomaas isaaniin, «Madaa cacoo qurxummiin guttue harkisaa, hoboloo keessa misimaaraa harka isaa lamaaniiutu dhaggee, quba tee'anee, gara qarqara abbaaya'a aa dhufane. 9 Isaan kiyya yoo keye malee, madaa cinaacha isaa keessalle yennaa qarqaratti bayane, daabbo'oo fi qurxummii harka kiyya yoo keye malee, ani hin dhugeeffadhu» kashila cile'ee irra jirtu achitti dhaggane. 10 Achiin jedhe. 26 Torbaan tokkoon duuba ammalle barattooti duuba Yesuus isaaniin, «Qurxummuma amma isaa wolitti qabamanee mana keessa jiraniiyu; qabattane irraa fid'a'a» jedhe. 11 Simumon Pheexroos Toomaasille isaan woliin jira. Balbalti cufanteertuun, hoboloo yaabee, cacoo qurxummiin gugurdoon Yesuus ammoo dhufee odduu isaanii dhaabbatee, dhibbaa fi shantamii sadii keessa guttue, gara lafaa «Nageenni isiniif te'u» jedhe. 27 Achiin duuba inni harkise; adoo qurxummiin haga kana heddattuu, Toomaasiin, «Quba keeti as fidii irra keyii, harka cacoon hin tarsaane. 12 Yesuus isaaniin, «Kowa'aa kiyya lamaan ilaali; harka keetille diriirsittii madaa diiranteeffadha'a!» jedhe. Isaan Goottaa te'u isaa cinaacha kiyyaa keessa keyi. Dhugeeffadhu malee, waan beekaneef, barattoota keessaa tokkolle, «Ati hin mamin!» jedhe. 28 Toomaas deebisee, «Goottaa eennu?» jedhee gaafatiisaaf ka itti game hin jiru. 13 kiyya, Waaqa kiyyal!» jedhe. 29 Yesuus isaan, «Waan Maarre Yesuus dhufee, daabboo fuudhee, isaaniiif na dhaggiteef dhugeeffattee? Worri adoo ana hin kenne; qurxummiilie akkasuma godhe. 14 Yesuus eega dhaggin dhugeeffatu ka badhaadhel!» jedhe. 30 du'aa ka'e, barattootattu mudhatuun isaa tun yennaa Yesuus bilbaasota hedduu, ka kitaaba kana keessatti sadeesso'oo ti. 15 Diiranteeffatanee ka'aneeranuun hin barreeffamin, barattoota ifii durattu hujeera. 31 duuba, Yesuus Simumon Pheexroosiin, «Simumonii Bilbaasoti kun ammoo akka Yesuus Masiinii te'ee ilma Yohaannisii, worra kana caalaa na jaalattaa?» fi Ilma Waaqaalle te'e, itti dhugeeffatiisaan maqaa jedhe. Inni, «Ee, Goottaa, akka si jaaladhu atuu hin isaatiin jiruu akka dhaggattanu barreeffamane. beetta» jedhee deebise. Yesuus isaan, «Ilmoolee tiyya dheedisiisi» jedhe. 16 Yesuus lammeessoo, «Simumonii ilma Yohaannisii, na jaalattaa?» jedheen. Inni, «Ee, Gootta'a, akka si jaaladhu atuu hin beetta» jedhee deebise. Yesuus, «Buruusoo tiyya tissi» jedheen. 17 Yesuus yennaa sadeesso'oo, «Simumonii ilma Yohaannisii, na jaalatta?» jedhe. Pheexroos waan inni sadeesso, «Ana jaalattaa?» jedhee isa gaafateef gaddee, «Gootta'a, ati waan mara beetta; akka si jaaladhu atuu hin beetta» jedheen; Yesuus, «Hoolee tiyya bobbaasi. 18 Ani dhugaa si'iin jedha: Ati yennaa dargaggeessaa, hidhattee gara barbaadde deentaayyu; yennaa dulloonte ammoo,

21 Kanaan duuba, Yesuus qarqara abbaayaa

Xiberiyaasiittti ammalle barattoota ifiitii mudhate. Akki inni itti mudhatelle akkas: 2 Simumon Pheexroos, Toomaas, «Lakkuu» ka jedhame, Naataanaa'el nami qachaa Qaana'aa ka lafa Galiila'aa, ilmaan Zabdewoosittii fi barattooti Yesuusii ta dhibiin lamaan woliin jiraniiyu. 3 Simumon Pheexroos, «Ani qurxummii guuriisa dhaqaara» isaaniin jedhe. Isaanille, «Nuutille si woliin dhandhaa» jedhanee. Maarre isaan gad bayanee hoboloo yaabane. Halkan san ammoo waan tokko hin qabanne. 4 Yennaa

Inni, «Ee, Gootta'a, akka si jaaladhu atuu hin beetta» jedhee deebise. Yesuus, «Buruusoo tiyya tissi» jedheen. 17 Yesuus yennaa sadeesso'oo, «Simumonii ilma Yohaannisii, na jaalatta?» jedhe. Pheexroos waan inni sadeesso, «Ana jaalattaa?» jedhee isa gaafateef gaddee, «Gootta'a, ati waan mara beetta; akka si jaaladhu atuu hin beetta» jedheen; Yesuus, «Hoolee tiyya bobbaasi. 18 Ani dhugaa si'iin jedha: Ati yennaa dargaggeessaa, hidhattee gara barbaadde deentaayyu; yennaa dulloonte ammoo,

harka keeti diriifatteen, nami dhibiin sitti hidhee gara ati hin jaalanne si geessa» jedheen. 19 Yesuus tana jedhiisaan, Pheexroos du'a attamii du'ee Waaqa akka ulfeessu'uuf jiru mudhise. Achiin duuba Yesuus, «Na hordofil!» isaan jedhe. 20 Pheexroos garagalee barataan Yesuus isa jaalatu kuun Yesuus hordofuun dhagge; barataan kun ka irbaata irratti gara Yesuusii ittuma hiiqee, «Gootta'a, ka dabarsee si kennaaru eennu inni?» jedhee gaafate. 21 Pheexroos yennaa isa dhagge, «Gootta'a, namichi kun maan te'a ree?» jedhee Yesuus gaafate. 22 Yesuus, «Haga ani dhufutti akka inni le'u ani yoo fedhe maanti si dhibe? Na hordofi» jedheen. 23 Maarre oduun, «Barataan kun hin du'u» jettu worra Yesuus hordofu oddu'utti odeeaffante. Yesuus ammoo, «Haga ani dhufutti akka inni le'u ani yoo fedhe maanti si dhibe?» jedhe malee, inni hin du'u hin jenne. 24 Ka waan kana dhugaa bayee fi ka waan kanalle barreesse baratuma kana; nuutille wonni inni dhugaa baye dhugaa akka teete hin beenna. 25 Wonni Yesuus huje dhibiin heddu'utti jira. Marti isi'iituu tokko tokkoon adoo barreeffantee jiraattee, silaafuu biyyi lafaa duudiin kitaabota barreeffamanu kana dandeetee hin ba'attuuyyuu jedhee herrega.

Qachaan woyyichi, Yerusaalemiin haaretti, akka waajibittii dhirsa ifiitiififi seefattee, qophoottee ol-gubbaa irraa Waaqa biraa gadi buutuun dhagge. Ani qoonqoo guddoo takkalle dhage'e; isiiin barcumaa mootumma'aa san biraa, «Kunoo, bultumi Waqaalaa ulfaataan odduu kolba'aa jira; kolbaa wolille'een hin jiraata; isaanille kolbaa isaa hin te'an.

Waaqinuu isaan woliin le'a; Waaqa isaaniilte'a.»

Mudhii Yohaannisii 21:2-3

Mudhii Yohaannisii

19 Kanaan duuba qoonqoo, qoonqoo kolbaa bindilla'aa fakkattu, qoonqoo guddoo ol-gubbaa irraa dhage'e; isiilie, «Halle luuyyaa! Fayysiis, ulfinni fi hunni ta Waaqa keennaa ti! 2 Muraan isaa dhuga'aa fi sirrii waan teeteef, inni sagaagaltuu gudditti sagaagalummaa ifiiti lafa balleessite sanitti mureera; dhiiga tajaajiltoota ifi ti dhangalaattelle baaseera» ta jettu. 3 Ammalle itti dabalanee, «Halle luuyyaa! Arrii qachaa gubatu sanii, bara baraa haga bara baraa ol ka'a» jedhane. (aion g165) 4 Maanguddooti diddamii afurii fi dadi lubbuu qaddu arfan gadi lafatti jiganee, Waaqa barcumaa mootummaa ifii irra tee'eeruu sagadanee, «Ameen, halle luuyyaa! jedhane. 5 Qoonqoon takka barcumaa mootummaa'aa biraa baatee, «Isin tajaajiltooti isaa marti, isin worri isa sodaattanu, diqqa'aa fi guddaan, Waaqa keenna leellisa'a!» jette. 6 Kanaan duuballe waan akka qoonqoo kolbaa bindilla'aa, ta akka shookkessa bisaan yaa'uutii fi gikkeessa mandiisuu jaddu'uu fakkaattu takka dhage'e, isiilie, «Halle luuyyaa! Goottaan keenna Waaqi, ka waan mara dande'u mooti'i. 7 Guyyaan jila fuudha Hoolichaa waan geyee fi waajibittiisaalle waan ifi qopheeffattee, kowa'a gammannnee iillinnaa! Ulfinnalle isaaf kennina! 8 Woyaan quncee talba'aa irraa hujante, ta calalaxuu fi qulquillittiin, akka isiini uffattuu isol'i'i kennante» ta jettu; woyaan quncee talba'aa irraa hujante sunille hujii balchittii kolbaa Waaqaa ti. 9 Ergamaan Waaqaa sun anaan, «Worri gara jila fuudha Hoolichaa waamame worra badhaadhe» jedhii barreessi» jedhe. Itti aanseelle, «Kun jecha Waaqaa dhugicha» naan jedhe. 10 Anille isaaf sagadiisaaf miila isaatitti jige; inni ammoo, «Lakkisi! Tana hin godhin! Anille, si'i fi obboleeyyan teeti ta dhugaa bayu Yesuusii fudhatte woliin tajaajila'; dhugaa bayi Yesuusii Ayyaana raagaa waan te'eef, Waaqaaf sagadi» naan jedhe. 11 Achiin duuba ol-gubbaan banantee, fardi adiin tokkolle achi jiruun dhagge. Farda san irralle, «Addatama'aa fi dhugaamessa» ka jedhamu tee'eeraayyu; inni balchumma'aan mura, hin lolalle'e. 12 Itti isaa akka bobe'a ibiddaa ti; mataa ifiirralle'etti kallacha bacaa qaba. Maqaan isa malee nami tokkolle hin beenne isa irratti barreessi. 13 Inni woyaa dhiiga keessa cuuphanteertu uffateera; maqaan isaaalle

Jecha Waaqaa ti. 14 Loltooti ol-gubba'aa woyaa quncee talba'aa irraa hujante adi'i fi qulquillitti uffatanee, fardoo adaadii irra tetee'anee isa gula deemiisatti jiraniiyyu. 15 Shallaagaan qara qabu ka inni ittiin gosa biyya adda addaa dhowu afaan isaa keessa baye; ulee bokku'uun sibiilaatiille'een isaan hin bulcha. Inni addee daadhiin woynii ta mufii hantuu Waaqa waan mara dande'uun itti cunfantu hin dhiita. 16 Woya'aa fi gudeeda isaa irratti maqaan, «Mootii moototaati fi Goottaa goottotaa» jedhu barreefameera. 17 Achiin duuba ergamaan Waaqaa tokko aduu keessa dhaabbateeruun dhagge. Innile allaattotta wodhakkaa gubba'aa keessa koolaan kaatu mara qoonqoo guddo'oona waamee, «Kowa'a, irbaata guddaa Waaqi isinii qopheesseeif wolitti qabama'a! 18 Foon moototaa, foon abbootii duula, foon hunnaameyyi'i, foon fardo'ootii fi worra fardoo irra tee'uun, akkasuma foon nama maraa, ka garbaatii fi ka garba hin te'inii, ka diqqa'aatiif fi gudda'aa kowa'aatiif nyaadha'al» jedhe. 19 Achiin duuba bineensii fi moototi lafa irraa loltoota ifi woliin, ka farda irra tee'eeruu fi loltoota isaa lolisaaf wolitti qabamaneeranuun dhagge. 20 Bineensi sun ammoo qabame; raagichi dharaamessi fuula isaa duratti bilbaasota godhaa ture sunille isa woliin qabame. Inni, worra beessisa bineensaa ifi irraa qabuu fi worra fakkii isaatifi sagade, bilbaasota kanaan dokonkorise. Lamaanuu, akkuma lubbu'uun jiranuun abbaayaa dhakaa bobe'uun gubattutti qolaanfamane. (Limne Pyrg3041 g4442) 21 Worri hafanelle, shallaagaa afaan ka farda irra tee'eeruu keessa bayuun ijjeefamane; allaattiin sun marti foon isaamii nyaattee quitte.

20 Achiin duuba ergamaan Waaqaa dhibiin, ka furtuu boolla qile'eetii fi wodaroo sibiilaat harkaa qabu tokko ol-gubbaa irraa gadi bu'uun dhagge. (Abysos g12) 2 Inni jawwee qabee woggaa kumaaf hidhe; jawween tun ta Diyaabiloos yookiin Seexana jedhantu, dhudhuufaa durii ti. 3 Haga woggaa kum tokko sun muummottutti, akka jawween deebitee gosa biyya adda addaa hin dokonkorsineef qile'etti isii qolaansee, itti cufee chaappaa itti dhowe. Achiin duuba yennaa diqqa'oof hiikamuu qaddi. (Abysos g12) 4 Kanaan duuba barcumoota mootumma'aad dhagge; barcumoota mootumma'aan san irra worri akka muruuf baalliin kennanteertu tetee'eeraayyu.

Akkasuma lubboota worra marroo dhugaa bayaa dabaraneeeran, abbaayaan guddoolle deebitee hin Yesuujiit fi Jecha Waaqaatiif mormi kutamee dhagge. jiraattu. 2 Qachaan woyyichi, Yerusaalemiin haaretti, Isaan bineensaaf yookiin fakkii bineensatiif hin akka waajibitti dhirsa ifiitiif ifi seefattee, qophoottee saganne; adda yookiin harka ifii irratti beessisa ol-gubbaa irraa Waaqa biraan gadi buutuun dhagge. 3 bineensa sanii hin godhanne. Isaanille du'aa ka'anee Ani qoonqoo guddoo takkalle dhage'e; isiiin barcumaa Kiristoos woliin woggaa kuma tokkoof mowan. 5 Worri mootumma'aa san biraan, «Kunoo, bultumi Waaqaa du'e ka hafe ammoo, haga woggaaan kum tokko sun ulfaataan odduu kolba'aa jira; kolbaa wolilieen hin muummotutti du'aa hin kaane. Kun du'aa ka'a qaraa jiraata; isaanille kolbaa isaa hin te'an. Waaqinuu isaan ti. 6 Worri du'aa ka'a qaraa kana keessatti qooda woliin le'a; Waaqa isaaniille te'a. 4 Imimmaan duudii qabu worra badhaadhee fi worra woyyu'u. Duuti ila isaanii irraa haqa; wonni durii waan dabarteertuuf, lammeesso'oo isaan irratti baallii hin qaddu; isaan haganaa achi duuti, yookiin gaddi, yookiin bootti, hayyoota Waaqaatiif fi Kiristoosii te'an; isa wolilieen yookiin farri hin jiraattu» jedhe. 5 Ka barcumaa woggaa kuma tokkoof mowan. 7 Yennaa woggaaan mootumma'aa irra tee'eeru sunille, «Kunoo, ani kum tokko sun muummotte, Seexanni addee itti waan mara haareya godhal!» jedhe; itti dabaleelle, hidhame sanii hin hiiikama; 8 gosa biyya adda addaa «Jechi kun addatama'aa fi dhugaa waan te'eef ta maddii lafaa arfanuu keessa jirtu: Gosa Googiitii fi barreessi» naan jedhe. 6 Akkasuma, «Muummotte! Maagoogii dokonkorsaa, lolaaf wolitti isaan qabiisaaf Alfa'aa fi Omeegaan, jalqabaa fi muummeen ana; ka hin baya; laakkossi isaaniille akka maansa cinaa dheeboteef madda bisaan jiruu irraa toluma kenna. abbaaya'aati. 9 Isaan gara lafa maraa bayanee, addee 7 Ka injifatu, kana duudii hin dhaala; anille Waaqa kolbaan Waaqaa jirtuu fi qachaa Waaqaan jaalatame isaaft te'a, innille ilma naaf te'e. 8 Qoodi worra yara'aa, marsane; te'u malee ibiddi ol-gubba'aa irraa bu'ee isaan nyaate. 10 Seexanni isaan dokonkorselle, addee 9 Ergantoota bineensi fi raagichi dharaamessi jiranu, abbaayaan 7 Ka injifatu, kana duudii hin dhaala; anille Waaqa ibiddaa fi dhakaa bobe'uutitti qolaanfame. Isaanille 10 Ayyaanalleen farran. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 Achiin duuba barcumaa mootumma'aa adii fi ka isa irra te'eeru 11 Qachaan dhagge. Ol-gubba'aa fi latti isa duraa baqatanee; addeelle isaaniif hin dhagganne. 12 Worri du'e tokkochi dhufee, «Koy; haadha manaa ta Hoolichaa, diqqa'aa fi guddaan, barcumaa mootumma'aa san waajibitti sitti mudhisa» naan jedhe. 10 Ayyaanalleen dura dhaabbateerun dhagge; kitaabotille banamane. gara gaara gudda'aa fi dheera'aa tokko na geessee, Kitaab dhibiilie kitaab jiruu baname; akkuma qachaan woyyichi Yerusaalem, ol-gubbaa keessaan kitaabota san keessatti barreffamee jirutti, worra 12 Dalleya dhaka'aa sun ulfinna Waaqaatiif ifiisatti jiraayyu; calalaqi fi adddeen worri du'e jiru worra du'anee ka isaan keessa jiranu kennane; tokko tokkottuu akkuma hujji isaatitti 13 Karaa aduuun baatuun karra sad, karaa oliitiin murame. (Hadēs g86) 14 Achiin duuba du'aa fi adddeen worri du'e jiru abbaayaa ibiddaattiti qolaanfamee; abbaayaan ibiddaa sun du'a lammeesso'oo ti. (Hadēs 13 Karaa aduuun baatuun karra sad, karaa oliitiin g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Nami maqaan isaa kitaaba jiruu keessatti bareffamee hin dhaggamin marti abbaayaa ibiddaattiti qolaanfamee. (Limnē Pyr g3041 14 Dalleenni dhaka'aa g4442)

21 Achiin duuba ol-gubbaa haareyaa fi lafa haareya dhagge; ol-gubbaan duriittii fi latti durii

Waaqaa ka na woliin dubbatii satti jiru sun mikii ulee gamaa fi gamana muki jiru'uu jira; muki kun wogga'atti worqi'i ta ittiin qachaa, karrootaa fi dalleya dhaka'aa yennaan kudha lama waan midhaan buusuuf, ji'uma miku qabaayyu. 16 Dheerinnii fi badhinni qachaa ji'aan midhaan irraa dhaggama. Baalli muka kanaalle sanii haguma tokko te'e, maddii arfanii nuu wol ka gosi biyya adda addaa ittiin fayyitu. 3 Haganaa qixxe'e; ergamaan Waaqaa qachaa san ulee ittiin achi wonni Waaqaan abaaramu tokkolle achitti hin mikanuun mikee, dheerinni isaa staadiya kuma dhaggamu. Barcumaan Waaqaatii fi Hoolichaa qachaa kudhanii lama te'e; badhinnaa fi ol dheerinni isaaalle san keessa jiraata; tajaajiltooti isaaalle isa waaqonfatan. haguma san te'e. 17 Ergamaan Waaqaa dalleya 4 Isaan fulu isaa hin dhaggen, maqaan isaaalle adda dhaka'aa san mike; yennaan ergamaan Waaqaa isaanii irratti hin jiraata. 5 Haganaa achi halkan hin mike, waan ittiin mikanu ka beekkameen ciqilee jiraatu; Waaqi Goottaan ifa isaanii waan te'uuf, ifi dhibba tokkoo fi afurtamii afur te'e. 18 Dalleenni issa'aa, yookiin ifi adu'uu isaanii hin barbaachisu. dhaka'aa sun dhakaa Yaasphisitiin hujameera; Isaan bara baraa haga bara baraatiitii hin mowan. qachaa sunille worqii qulloontee akka daaw'itii ca'a (aiōn g165) 6 Ergamaan Waaqaalle, «Jechootii kun ka jetteen hujameera. 19 Hundeen dalleya qacha'aa addatamanee fi dhugaammeyyi'i. Waaqi Goottaan dhakaa gatii guddo'oo ka adda addaatiin seefameera. Ayyaanota raagotaaf kennu, waan dhiko'otti te'u, Dhakaan gatii guddo'oo ka hundeen irra dhaabbate tajaajiltoota ifiititi mudhisiisaaf, ergamaa ifii ergeera» sunille: ka qaraa Yaasphis, ka lammeesso'oo anaan jedhe. 7 Yesuusille, «Kunoo, ani dafee hin Safiiros, ka sadeesso'oo Kaalqedon, ka arfeesso'oo dhufa; nami jecha raagaa, ka Kitaaba kanaa eeggatu, Simaaragidos, 20 ka shaneesso'oo sardonikis, ka ka badhaadhe» jedhe. 8 Ka waan kana dhage'ee fi jayeesso'oo saardiyon, ka torbeesso'oo kirisoliihos, dhagge, ana Yohaannis. Yennaan waan kana dhaggee ka saddeetesso'oo beerilos, ka sagaleesso'oo fi dhage'e, ergamaa Waaqaa ka waan kana natti tophaaziyon, ka kudhaneesso'oo kirisophiraasos, mudhiseef sagadiisaaf, miila isaatitti gadi jige. 9 Inni ka kudha tokkeesso'oo Hiyyakinbos, ka kudha ammoo, «Lakkii! Waan akkasii godhuu hin qaddu! Ani lammeesso'oo ametiisxos. 21 Karri kudha lamaanuu si'i fi obboleeyyan teeti raagotaaf fi worra jecha Kitaaba dooqa kudha lama qaddi; karri sunille tokko tokkonuu kanaa eeggatu maraa woliin tajaajila'a; Waaqaaf dooqa irraa hujameera; karaan qachaa sanii worqii sagadi» naan jedhe. 10 Itti dabaleelle, «Yennaan qulqulluu akka daaw'itii ifa ifi keessa dabarsituutii waan geetteertuuf, jecha raagaa, ka Kitaaba kanaa hujameera. 22 Waaqi Goottaan waan mara dande'uu chaappa'aan hin cufin. 11 Ka hantuu huju, ittuma fi Hoolichi Galma Waaqaa ka qachaa sanii waan hujuu ti; battichille ittuma battowuu ti; balchaalle te'aneef, qachaa san keessatti Galma Waaqaa ani hin ittuma balchoomuu ti; woyyichille ittuma woyyoomuu dhaggine. 23 Ulfinni Waaqaa, qachaa saniif ifa waan ti» jedhe. 12 «Kunoo, ani dafee hin dhufa! Nama kennuu fi Hoolichille ifa isaa waan te'eef, qachaa tokko tokkoofuu gatii akkuma hujii isaatitti kennulle saniif aduun yookiin jiin akka issuuuf hin barbaachisu. qabahdeera. 13 Alfa'aa fi Oomeegaan, ka duraatii fi 24 Gosi biyya adda addaa ifa qachaa sanii keessa ka duubaa, ka jalqabaatii fi ka muumme'ee ana.» deddeeman; moototi lafaalle karra ifii ta ulfinnaa 14 Muka jiru'uu irraa midhaan nyaatiisaa fi karaa gara qachaa sanii fidan. 25 Halkan achi waan hin karraatiin gara qachaa sanii seeniisaaf, akka haqa jirreef, karri qachaa sanii guyaa tokkolle hin cufantu. qabaatu, worri woyaa ifii dhiqatu ka badhaadhe. 15 26 Ulfinnii fi guiddinni gosa biyya adda addaa gara Worri sareeleen, worri xanu, sagaagaltooti, worri qachaa kanaa galan. 27 Worra kitaaba jiru'uu, ka nama ijjeesu, worri waaqa dharaa waqaonsu, worri Hoolichaa keessatti barreeffame malee, worri battii dhara jaalatuu fi sobu mara ammoo alatti hafa. 16 hujuu fi worri dhara dubbatu duudiin itti hin galu.

22 Achiin duuba ergamaan Waaqaa laga bisaan jiru'uu, ka akka cabbi'i calalaqu, barcumaa mootummaa Waaqaatii fi Hoolichaa irraa yaa'uun natti mudhise. 2 Lagi sunille hodhicha guddicha qachaa sanii wodhakkaa lola'iisatti jiraayyu. Laga san

fudhatuu ti. **18** Ani nama jecha raagaa, ka Kitaaba kanaa dhage'u mara ifi eeggachiisa; eennulle jecha kana irratti waan tokkolle yoo ede'e, Waaqi balaa Kitaaba kana keessatti barreeffame isatti ede'a; **19** eennulle jecha raagaa ka Kitaaba kana keessatti bareeffame keessaa waan tokkolle yoo dhidhise, Waaqille muka jiru'uutii fi qachaa woyyicha kitaaba kana keessatti barreeffamane keessaa qooda isaa dhidhisa. **20** Ka waan kana dhugaa bawu, «Ee, dafee hin dhufa» jedha. Ameen! Goottaa Yesuus, koy. **21** Badhaadhi Goottaa Yesuusii, kolbaa Waaqaa woliin jiraatu. Ameen!

66 Verses

Gujii Oromo at AionianBible.org

The Bible is a library of 66 books in the Protestant Canon written by 40 different men over a span of 1,500 years from 1435 BC to 65 AD with one consistent message. From the first page through the last, Jesus. Genesis promised our deliverer is coming, Jesus. Moses said our better prophet is coming, Jesus. Isaiah prophesied our Messiah will be a suffering servant, Jesus. John announced our Anointed One is here, Jesus. Jesus himself testified he is our Lord God, Yahweh. The gospels agree our conqueror of death has risen, Jesus. The Apostles witnessed our victor ascend to his throne in Heaven, Jesus. And Revelation promises Jesus' return for our final judgment. Are you ready? Read the Bible cover to cover at AionianBible.org and answer these questions. How did I get here? Why am I here? How do I determine right or wrong? How can I escape condemnation? What is my destiny? Begin with the primer verses below.

Dadaa 9:8 Achiin duuba Waaqi Nohii fi ilmaan isaa ta isa woliin jirtuun, 9:9 «Kunoo ani isinii fi sanyii teessan worra isiniin duubaa woliin gondooro tiyya hin gondoora; 9:10 akkasuma dada lubbuu qabu ka isin woliin jiru mara, sinbirroota mara, horii mara, bineensota mara, waan isin woliin hoboloo guddittii san keessaa bayane mara woliin gondooro tiyya hin gondoora. 9:11 Ani ijumaa dada lubbuu qabu bisaan badil'iitii lafa irraa deebi'ee akka hin balleessineef, bisaan badil'iijumaa deebi'ee lafa akka hin balleessine, ani isin woliin gondooro tiyya hin gondoora. 9:12 Gondooro an iisnii fi dada lubbuu qabu ka isin woliin jiruuf, dhaloota dhufu maralle'ee gondoore tanaaf beessisa kana kenna: 9:13 ani hiiituu tiyya duumensa keessa keya; hiiituun tunille beessisa Gondooro anaa fi biyaa lafaa oddu'utti te'e hin teeti.

Bayiisaa 14:13 Muuseelle deebisee, «Worra Gibxi'i ka adha dhaggitanu kana deebitanee lammeessoo waan hin dhaggineef, hin sodaatina'a; jabaadha'atii dhaabbadha'a; adha Mootiin Waan Maraa isin baasiisaaf, waan inni tolchu ilaala'a. 14:14 Mootiin Waan Maraa isiniif waan loluuf itita'a» jedhe.

Lewwootaa 20:26 Ani Mootiin Waan Maraa woyyicha waan te'eef, isin kiyya akka teetanu gosa biyya adda addaa keessaa waan isin adda baaseef, isinille naaf woyyuu te'a'a.

Laakkossaa 6:24 «Mootiin Waan Maraa isin eebbisu, isin eegu! 6:25 «Mootiin Waan Maraa fuula ifii isiniif issu, isin mararu! 6:26 «Mootiin Waan Maraa fuula ifii gara keessan deebifatu, nageya isiniif kennu! jedhiin.

Keessa Deebii 18:18 Ani raagicha akka keetii kolbaa isaanii oddu'uun isaaniif hin kaasa; jecha kiyya afaan isaa keessa hin keya; inni waan an aajuu mara isaanitti hin hima. 18:19 Nama jecha kiyya ka inni maqaa kiyyaan dubbatu caqasuu didu mara an hi adaba.

Iyaasu'u 1:7 Atummaan jabaadhuu, jajjabaadhu! Seera Muuseen tajaajilaan kiyya si ajaje duudi'iif ajajamuu keeti mirkaneeffadhu. Addee dhaxsu maratti wonni marti qajeelaan akka sii teetu Seera kana irraa gara middaatitti yookiin gara bita'atitti hin gorin. 1:8 Kitaab Seeraa kun afaan keeti keessaa hin dhabamin. Waan isa keessatti barreefame duudii akka muummessitu, halkanii fi guyyaa isa yaadadhu; yoo tana goote, wonni marti qajeelaan sii teeti. 1:9 Ani Mootiin Waan Maraa Waaqi keeti, «Addee ati dhaxsu maratti si woliin waan jiruuf jabaadhuu, jajjabaadhu, hin sodaatin, hin nayinille'e!» jedhee si ajajee hin jiruu?» jedhe.

Abbootii Mura'aa 2:7 Bara Iyaasu'uutii fi bara jaarsolee isaan duuba le'anee, waan gugurdo Mootiin Waan Maraa kolbaa Israa'elitiif godhe mara dhagganeetitti, kolbaan Waaqa waaqonfatte.

Ruutii 1:16 Ruuti ammoo, «Si biraa akka deemu yookiin duubatti akka deebi'u na hin uttisin! Addee ati deentu, anille hin deema; addee ati leetu, anille hin le'a; kolbaan teeti kolbaa tiyya, Waaqi keeti Waaqa kiyya

naa hin te'a. 1:17 Addee ati itti duututti, anille hin du'a; achitti hin awwaalama, du'a malee wonni si iraa gargar na baasu yoo jiraatte, Mootin Waan Maraa natti muruu til» jette.

1 Saamu'elii 16:7 Mootin Waan Maraa ammoo Saamu'elii, «Ani waan isa tuffadheef bifa isaa yookiin dheerinna hojjaa isaa hin ilaalin; Mootin Waan Maraa akka nami ilaalu hin ilaalu; nami fuula ilaala; Mootin Waan Maraa ammoo qalbii ilaala» jedhe.

2 Saamu'elii 7:22 Ee, Goottaa Mootii Waan Maraa, ati attam attam gudda'a! Ka akka keetii tokkolle hin jiru; akkuma gurra keennaan dhageenne, si malee Waaqi dhibiin hin jiru.

1 Moototaa 2:3 Addee ati dhaxxu maratti, wonni ati gootu duudiin akka si'iif milkottu, waan Mootin Waan Maraa Waaqi keeti si iraa barbaadu muummessi; karaa isaa irra ideemi; akkuma Seera Muuse'ee keessatti barreffante, sirna, ajaja, seeraa fi seerata isaa eegadhu.

2 Moototaa 22:19 biyyi tunii fi kolbaan biyya tanaa akka badduu fi akka abaarantu ta ani dubbadhe yennaa dhageette, gadhaan keeti tuqamee Mootii Waan Maraa duratt ifi gad qaddee, gadditee woyaa teeti tarsaattee, na duratt waan bootteef, anille si'iif dhage'eera.

1 Dabarsi'i 29:17 Waaqa kiyya, ati gadhaa namaa akka qorqortuu fi yaada qajeela'atti akka ati gammaddu ani hin beeka. Tanaaf, ani waan kana maraayyu fedha kiyyaan, yaada qajeela'aan kenneera; kolbaan teeti ta asitti dachaateertulle fedha ifitiin kennansa sii kennisaaf attam akka gammadelle ani dhaggeera.

2 Dabarsi'i 7:14 kolbaan tiyya ta maqaa kiyyaan waammantu yoo gad ifi qaddee, daadimattee fuula kiyyaa yoo barbaaddee, karaa ifii hamaa irraa yoo deebite, ani ol-gubbaa irraa isaaniif hin dhage'a; cubbuu isaaniilie isaaniif araaramee, lafa isaanii hin fayyisa.

Izra'aa 7:10 Izraan seera Waaqaa qorqoree hujji irra oolchiisaaf, akkasuma ajaja Waaqaa, seeraa fi sirna Waaqaa kolbaa Israa'elii duudii barsiisiisaaf jiruu ifii duudii kenneera.

Nahimiya'aa 6:3 Maarre anille ergantoota isaanitti ergee, «Ani hujji guddoo waan hujjisatti jiruuf, gad dhufuu hin dande'u; haga ani dhiisee gara keessan gad dhufutti, hujjiin maaf dhaabbatti ree?» jedheen.

Asteerii 4:14 Yennaaakkanaa tana ati cadhitte yoo ilaalte, Yihudoota ka qarqaaruu fi ka baasu addee dhibi'iin hin dhufa; atii fi maatiin abbaa keetii ammoo hin dhumattan. Giittii te'iis keeti yennaaakkanaa tanaaf te'uun maanti beeka?» jedhee Asteeritti erge.

Iyoobii 19:25 Ka na wodu jiraataa akka te'e, muummee irralle'etti, dhugaa bayiisaaf lafa irra akka dhaabbatu hin beeka.

Faaaru'u 23:1 Mootin Waan Maraa tissee kiyya; ani womaa hin dhabu. 23:2 Inni marra bisilee keessatti akka ani foorfadhu godha; gara bisaan dansa'aa na geessa. 23:3 Inni jabeenna haareya naa kenna; maqaa ifiitiif jedhee daandii balchaa irra na sooreessa. 23:4 Ani dhooga gaaddisa du'aa keessa yoo ideemelle, ati waan na woliin jirtuuf, Ani waan hantuu natti dhuttu hin sodaadhu. Uleen teetii fi borjoon teeti na jajjabeessan. 23:5 Adoo diinoti kiyya dhagganuu, ati nyaata naaf qopheessita. Mataa kiyya zayitii ejersaa muudda; muduunuun tiyalle guuttee irraa dhangalaati. 23:6 Dhugumaan, bara jiruu tiyyaa mara, dansummaan teetii fi marartiin teeti na gula deeman; bara le'ii tiyyaa mara mana Mootii Waan Maraa keessa hin le'a.

Fakkeennaa 3:5 Gadhaa tokkochaan Mootii Waan Maraatitti addadhu; hubantii teetitti hin irkatin. 3:6 Karaa keeti maraan isa beeki; inni daandii teeti si'iif hin qajeelcha.

Lallabaa 3:10 Ani hujji ulfaattuu Waaqi namootatti fe'e dhaggeera. 3:11 Waaqi waan mara yennaa isi'iittti miidhassee dadeera. Inni halchaa yennaa dhuma hin qannee yaada namootaa keessa keyeera; te'uun malee isaan waan Waaqi jalqabaa haga dhumaatitti godhu beekuu hin dande'anu.

Faaruu Soloomoonii 2:4 Inni gara mana gammadaa na geesse; beessisi jaalala isaa na irra jira.

Isaayaasii 9:6 Annuun nuuf dhalateera; ilmi nuuf kennameera; Baalliin gurmuu isaa irra hin jiraatti; maqaan isaa, «Gorsaa maade'e, Waaqa hunnaamessa, abbaa bara baraa, qondaala nageyaa» hin jedhama. 9:7 Baalliin isaatti fi nageenni isaa dhuma hin qabanu; inni barcumaa mootummaa Daawitii irra tee'ee, mootummaa isaa hin bulcha; haqqa fi balchumma'aan dhaabee, ammaan jalqabee haga bara baraatitti isii hin jabeessa; hinaffaan Mootii Waan Mara Ka Waan Mara Dadee, tana hin gooti.

Ermiyaasii 1:4 Jechi Mootii Waan Mara gara kiyya dhufee, 1:5 «Ani gadhaa haadha teetii keessatti adoo si hin dadin si beeke; adoo ati hin dhalatin adda si baafadhee, gosa biyya adda addaatif, raagaa akka teetu si filadhe» naan jedhe. 1:6 Anille deebisee, «Maalo'o, Goottaa Mootii Waan Mara, ani ijlolle waan te'eef attam akka dubbadhu hin beeku» jedhe. 1:7 Mootii Waan Mara ammoo anaan, «Gara ani si ergu mara dhaqittii, waan ani si ajaju mara godhi malee, «Ani ijlolle'e» hin jedhin. 1:8 Ani si baasiisaaf si woliin waan jiruuf, isaan hin sodaatin» jedhe. 1:9 Achiin duuba Mootiin Waan Mara harka ifii dirirsee hidhii tiyya tuqee, anaan, «Kunoo ani jecha kiyya ka ati dubbattu afaan keetti keessa keyeera; 1:10 akka buqqituu fi akka diiddu, akka balleessituu fi akka garagalchitu, akka ijaartuu fi akka dhaaddu, gosa biyya adda addaatii fi mootota irratti si muudeera» jedhe.

Gadda Ermiyaasii 3:21 Teetulle yennaa waan tokko qaabadhu, addii qaba: 3:22 Jaalalli Waaqaa ka bara baraa waan te'eef, marartii isaa ta dhuma hin qanne irraa ta kaate nuuti badiisa dhanne. 3:23 Jaalallii fi marartiin isaa barii mara haareya; addatamummaan isaa guddo'o.

Hizqi'elii 36:26 Ani qalbii haareya isiniif hin kenna; ayyaana haareya isin keessa hin keya. Ani mataa jabeenna keessan ka akka dhaka'aa isin keessaa baasee, qalbii ajajantu isiniif hin kenna. 36:27 Ani ayyaana kiyya isin keessa hin keya; akka seerata kiyyaatitti akka isin ideentuu fi ajaja kiyya miidhassitanee akka eegattanu hin godha.

Daani'elii 3:16 Shaadraak, Meshaakii fi Abed-neegoon mootichaan, «Ee Nebukadnezaar, waan kana irratti nuuti deebii falmataa siif kennuu hin barbaachisu. 3:17 Ee mooticha, nuuti bobe'a ibiddaa keessatti yoo darbatanelle, Waaqi nuuti tajaajillu nu baasuu hin dande'a; harka keetti keessalle'ee nu hin baasa. 3:18 Yoo nu baasuu dhabelle, nuuti waaqota keetti akka hin tajaajille, fakkii worqi'i ta dhaaddelle akka hin waaqonfanne beeki» jedhane.

Hose'aa 6:6 Ani ciincaa caalaa jaalala bara baraa, kennansa gubamu caalaa ana Waaqa beekiisa keessan barbaada.

Yo'elii 2:28 Ani Mootiin Waan Mara, «Kanaan duuba, Ayyaana kiyya nama mara irratti hin dhangalaasa; ilmaanii fi ijlolleen durraa teessan raaga hin dubbatan; jaarsoleelle oojuu hin oojjatan; dargaggootille mudhii hin dhaggan. 2:29 Yennaa san, ani tajaajiltoota tiyya dhiiraa fi dubartii irratti Ayyaana kiyya hin dhangalaasa. 2:30 «Gubba'aa fi lafa irratti, waan baasaa, dhiigaa fi ibidda, duumensa aaraalle hin mudhisa. 2:31 Guyyaan Mootii Waan Mara gudda'aa fi sodaachisaan adoo hin dhufiniin dura, aduun hin dukkanotti; jin dhiiga hin uffata. 2:32 Worri maqaa Mootii Waan Mara waamu marti hin fayya; akkuma ani Mootiin Waan Mara jedhe, worri ani waame gaara Xiyoonii irratti, Yerusaalem keessalle'etti hafee hin fayya» jedhe.

Amosii 5:24 Ammoo haqi akka bisaan lagaa, balchummaalle akka madda hin gonnee lolaatuu ti.

Obaadiyaa 1:15 «Guyyaan ani Mootiin Waan Mara gosa biyya adda addaa maratti muru dhikaateera; Edoom, akkuma ati nama irratti goote si'i irralle'etti hin godhama; hujjin teeti hantuun mataa keetitti hin deebiti.

Yoonaasii 2:6 Ani gaarota jalatti, lafa balbali haga bara baraa natti cufantetti gad bu'e. Mootii Waan Mara Waaqa kiyya ati ammoo, jiru'un qilee keessaa na baatte. 2:7 Yennaa jiruun tiyya na dadhaddetti, Mootii

Waan Maraa kiyya, ani gara keeti daadimadhe; Galma woyyicha keeti keessalle'ee daadimata kiyya naa dhageette. 2:8 Worri waaqota dharaa waqaonsu badhaadha dhaggatisaaf malane hin dhaban. 2:9 Ani ammoo faaruu leellsaatiin; ciincaa si'lif hin dhikeessa. Waan waadaa si'lif galelle hin godha. Fayyinni Mootii Waan Maraa irraa dhufa» jedhe.

Miikiyaasii 6:8 Ee nama, Mootiiin Waan Maraa waan dansaa sitti mudhiseera. Mootiiin Waan Maraa maan si irraa barbaada? Haqa akka hujjuuf, marartii akka jaalattuuf, gad ifi qabiisaan Waaqa keeti woliin akka ideentuufii motii ree?

Naahomii 1:2 Waaqi hinaatticha; Mootii Waan Maraa ka haluulle bawu; inni mufii jadduu ifiitiin diinota ifii irratti balaa buusa. 1:3 Waaqi hunnaa guddoo qaba, ammoo ariifatee hin aaru; Yakkaamessa adabu male hin lakkisu. Karaan isaa bubblee fi danbalii keessa; duumensi bukuu miila isaa ti.

Anbaaqoomii 3:17 Mukti harru'u midhaan buusuu dhabulle, muki woyni'li midhaan buusuu dhabulle, muki ejersaalle midhaan kennuu dhabulle, fichaan midhaan baasuu dhabulle, hooleen gooree keessaa dhabantulle duwwaa hattulle loon moonaa keessaa dhabamanulle, 3:18 tun marti teetulle ani Mootii Waan Maraatiitii hin gammada; Waaqa fayyisaa kiyyatti gammadee firinxiixa. 3:19 Mootiiin Waan Maraa Waaqi hunnaa tiyya. Inni miila kiyya akka miila gadansaa hin jabeessa; gaara irralle akka deemu na hin godha. Sooressitoota faarsitootaatifi: Meya ribu'uutiin ta faarfatantu.

Sefaaniyaa 3:17 Mootiiin Waan Maraa Waaqi keeti si woliin jira; hunni isaa injifannoo sii kenniti; inni guddoo sitti hin gammada; jaalala ifiitiin jiruu teeti hin haareessa; inni faaru'uun si'itti hin gammada» hin jedhan.

Haagee 1:4 «Kolbaa tiyya! Manni kiyya diigameeruuun, isin ifiif mana keessan ka seefamee ijaarameero keessa le'uun yenna'aa ree? 1:5 Me haala keessa jirtanu ilaala'a! 1:6 Bacaa facaafattanee, diqqaal galhattane; hin nyaattan, ammoo hin quuttanu; hin untan, ammoo dheebeeu hin baatanu; woli irratti uffattan, ammoo boojjii hin baatanu; mindaan isin hujjanee dhaggattanulle akka waan subba urata qabu keessa keyanee ti. 1:7 Kun maaf akka isin irra geye ilaala'a!

Zakaariyaasii 12:10 «Ani ayyaana mararti'iitii fi ayyaana daadimataa sanyii Daawititii fi worra Yerusaalem keessa le'u irratti hin dhangalaasa. Isaan ka woraanane san na hin ilaalan; akka nama mucaa tokkochaaf bowuutitti hin bowan; akka nama du'a ilma angafichaatiif guddoo gadduulle hin gaddan.

Milkiyaasii 4:2 Isin worra maqaa kiyya sodaattanuuf ammoo aduun balchummaa isiniif fidduu fi ta koolli isi'ii fayyinna ifi keessaa qabu isiniif hin baati; isin akka waatolee gooree keessaa gad baatee hin burraaxsan. 4:3 Isin yennaa san worra hamoota san irra hin sirbitan; guyyaa ani waan kana godhu san faana teessan jalatti daadhaa hin te'an.

Maatewoosii 28:18 Yesuuus gara isaanii dhufee, «Baalliiin duudiin ol-gubba'aa fi lafa irratti naaf kennanteerti. 28:19 Tanaaf gara gosa biyya adda addaa deema'atii maqaa Abba'aa, maqaa Ilmaatiif fi maqaa Ayyaana Woyyichaatiin isaan cuuphaa, barattoota tiyya godha'a. 28:20 Waan ani isin ajaje maralle akka eegatanu barsiisa'a. Anille yennaa mara haga muummee biyya lafaa isin woliin jira» isaaniin jedhe. (aiōn g165)

Maarqoosii 1:14 Yohaannisiin cuuphaan gara mana hidha'aa dabarfamee kennameen duuba, Yesuuus gara Galiila'aa dhufee, Oduu Gammadaa ta Waaqa irraa dhutte lallabe. 1:15 Inni, «Barri muummaweeda, mootummaan waqaqa dhikaatteerti, cubbuu irraa deebi'atii Oduu Gammadaatitti dhugeeffadha'a!» jedhe. 1:16 Yesuuus Abbaayaa Galiila'aa qarqaraan addoo dabaruu, guurtuu qruxummi'ii ka te'ane Simoonii fi Indiryasiin obboleessi Simoonii cacoo tiyyoo Abbaaya'atti afanuu dhagge. 1:17 Inni isaaniin, «Ana faana kowa'a! Ani guurtuu namaa isin tolcha» jedhe. 1:18 Isaanille yennuma san caccoota ifii achitti dhiisanee, isa faana deemane.

Luqaasii 4:18 «Ayyaanni Gootta'aa ana irra jira, worra hiyyeeyyi'iif Oduu Gammadaa akka himuuf na muudeera. Worra booji'ameef bilisummaa akka lassuuf, worra ballaa akka dhaggisiisuuf, worra miicame akka baasuuf,

Yohaannisii 3:16 Nami isatti dhugeeffatu maraa jiruu bara baraa akka qabaatu malee akka hin banneef, Waaqi biyya lafaa guddoo waan jaalatuuf ilma ifii tokkochuma san kenne. (aiōnios g166) 3:17 Biyya lafaa karaa isaatiin akka fayyisuuf malee, akka itti muruuf Waaqi ilma ifii gara biyya lafaa hin ergine.

Huji Ergantootaa 1:7 Yesuus isaaniin, «Yenna'aa fi bara Abbaan kiyya baallii ifitiin murteesse beekuu hin dandeettanu; 1:8 ammoo yennaa Ayyaanni Woyyichi isin irratti bu'u, hunna hin dhaggattan; yennaa san Yerusaalemitti, lafa Yihuda'aa duudi'itti, Samaariya'aa fi biyya lafaa duudi'itti dhugaa bayota tiyya hin teetan» jedhe.

Rooma'aa 11:32 Waaqi nama maraaf marartii mudhisiisaaf jedhee, ajajamuu diduu jalatti kolbaan mara ta hidhante akka teetu godhe. (eleesē g1653) 11:33 Durummaan Waaqaa attam attam guddo'o! Beekkumaa fi qarummaan isaa attam attam gad fagaatti! Muraa isaa qorqoriisa eentu dande'a? Karaa isaa eentu hubatiisa dande'a? 11:34 Barreeffam Woyyichi, «Yaada Gootta'aa eentu beeka? Yookiin eentu gorsa isaaf kennu'uun dande'a ree? 11:35 Yookiin akka inni deebisee isaaf kennuuf, eentu kennansa Waaqaaf kenneera ree?» jedha. 11:36 Sababille wonni maraa isaan dadamee, karaa isaatii fi isaaf jiraata. Ulfinni haga bara baraa isaafteu! Ameen! (aiōn g165)

1 Qorontoosii 6:9 Jallaameyyiin Mootummaa Waaqaa akka hin dhaalle hin beettanuu? Hin sobamina'a! Sagaagaltooti yookiin worri waaqota dharaa waaqonsu, yookiin gaarayyeffattoot, yookiin dhiirti dhiira bukkoonsitu, 6:10 yookiin hattooti yookiin joljoltooti, yookiin ka machowu yookiin worri maqaa namaa balleessu, yookiin worri saamu Mootummaa Waaqaa hin dhaalu. 6:11 Isin keessaa gariin worra akkanaa turtane. Isin ammoo maqaa Goottaa Yesuus Kiristoosiitii fi Ayyaana Waqa keennaatiin cubbuu dhiqattanee, kolbaa Waaqaa teetanee balchoontaneertan.

2 Qorontoosii 5:17 Tanaaf eennulle Kiristoosiin yoo jiraate inni dada haareya; dadi dullattiin tartee, dadi haaretti dhuutteerti. 5:18 Tun duudiin Waaqa karaa Kiristoosiitii ifi woliin nu araarsee fi tajaajila araarsiisaan nu'uun kenneen teete. 5:19 Tunille Waaqi Kiristoosiin kolbaa biyya lafaa duudii ifi woliin araarsiisatti jiraayyu jechu'u; yakkaa namootaalle itti hin laakkonne; nu'ulle'eef jecha namoota Goottaa woliin araarsinu kenne. 5:20 Waaqi karaa keennaan namoota waan yaamuuf, nuuti bakka bu'ootta Kiristoosiitii ti; tanaaf, «Waqa woliin araarama'a» jennee maqaa Kiristoosiitii isin kadhanna. 5:21 Akka nuuti worra karaa Kiristoosiin tokkummaa dhugaamettii Waaqaa woliin qoodamu teenu, Waaqi Kiristoosi cubbuu hin qanne, akka cubbuu teenna mara ba'atu godhe.

Galaatiya'aa 1:6 Badhaadha Kiristoosiitii ka isin waame irraa garagaltanee, gara oduu gammadaa ta biraan ariifattanee deebi'uun keessan na baaseffachiitteerti. 1:7 Worri isin kem'i godhiisaa fi Oduu Gammadaa ta Kiristoosiitii daddasiisaaf barbaadu waan jiruuf tana jedhe malee, dhugumaan Oduun Gammadaa ta biraan hin jirtu.

Efesooni 2:1 Isin sababa yakka'aa fi cubbuu teessaniitif duutaneertaniiyuu. 2:2 Yennaa san isin karaa hamaa biyya lafaa gula deentane; ayyaana amma kolbaa Waaqaaf hin ajajanne toowatu, bulchaa hunnoota ayyaanota qilleensa keessaatifi ajajantane. (aiōn g165) 2:3 Dhugumaan marti keennaayyu akkuma isaanii halchaa foon keennaatii fi qalbi' teennaa waan guutu mara hujataa, akkuma halchaa teennaatitti jiraanne. Nuuti akka dadama keennaatitti, akkuma namoota kaanii, mufii Waaqaa jala jirraayyu. 2:4 Waaqi marartiin dureessaa ammoo, jaalala guddaa nu jaalate irraa ka ka'e, 2:5 yakkaa teennaan yennaa nuuti duuneerruuyyu, inni Kiristoosiin gara jiru'uun fide. Isin badhaadha Waaqaatiin fayyitaneertan. 2:6 Waaqi karaa Kiristoos Yesuusiiitii isa woliin du'a keessaa nu kaasee, isuma woliin addee ol-gubba'aa keessa

nu teessise. **2:7** Durummaa badhaadha ifii ta hagana hin jedhanne, ta arjummaa ifiitiin karaa Kiristoos Yesuusitiin nutti mudhise, baroota dhufulle mudhisiisaaf inni tana godhe. (**aiōn g165**) **2:8** Isin badhaadha Waaqaatiin karaa dhugeeffanna'aatiin fayyitane malee, hujii teessaniinii moti; isiin tun kennaa Waaqaa ti. **2:9** Akka nami tokkolle ittiin ifi hin jajne, hujii'ini moti. **2:10** Nuuti hujii harka isaa waan teeneef, hujii inni duraan dursee qopheesesse akka hunyuuf, Waaqi karaa Kiristoos Yesuusitiin hujii dansa'aaf nu dade.

Filiphisiyyusii **3:7** Amma ammoo Kiristoosiif jedhee, waan bu'aa naaf qabu maraa akka waan bu'aa hin qanneetitti laakkoweera. **3:8** Kana calla'aa moti; Goottaa kiyya Yesuus Kiristoos beekuun, waan mara waan caaluuf, ani waan maraa akka waan bu'aa hin qanneetitti hin laakkowa; Kiristoos bu'aa kiyya godhatiisaaf kun maraa naaf waan bu'aa hin qanne te'eera; akka kosi'ille laakkoweera. **3:9** Akkisiin ani ka Kiristoosii te'ee dhaggome. Maarre balchummaan tiyya ta seera eeggatiisaan dhaggante adoo hin te'in, Kiristoositti dhugeeffatiisaan ta dhaggante; balchummaan tun Waaqa irraa dhutti; dhugeeffanna irralleetti hundootti.

Qolosaayisii **1:15** Kiristoos Waaqa ilaan hin dhagganneef fakkeenna dhugaamessa. Inni angafa waan dadame maraa ti. **1:16** Sababilleen wonni ol-gubba'aa fi lafa irra jiru, wonni mudhatuu fi hin mudhanne, hunnootii fi bulchitooti ol-gubba'aa, dura aantole'ee fi worri baallii qabanu duudiinuu isaan dadamane. Waaqi waan duudii karaa isaatii fi isaaf dade. **1:17** Inni waan duudi'iin duraa jira; wonni duudiin isaan wol qaqqabatee dhaabbate. **1:18** Inni wolde'a kiristaanaa ka nafa isaa te'eef mata'a; waan maraan ka durse te'iisaaf, du'aa ka'iisalle'een ka qaraatii fi ka jalqabaa ti. **1:19** Guutummaa waaqumma'a Ilma isaa keessa akka jiraattu, fedha Waaqa Abba'aa waan te'eef tun teete. **1:20** Waaqi waan ol-gubbaa jirulle te'ee, waan lafa irra jiru mara ifi woliin araarse; dhiiga Ilma ifii ka fannoo irratti jigeen nageya buuseera.

1 Tasalonqe'ee **4:1** Muumimee irratti, obboleeyyan tiyya, Waaqa gammachiisiisaaf attam akka leetanu nu irraa barattaneertan. Ammaa tana dhugumaan akka san le'iisatti jirtan; tana caalaalle akka gootanu, maqaa Goottaa Yesuusitiin isin gaafataa isin gorsina. **4:2** Nuuti baallii Goottaa Yesuusitiin ajaja isinii kennine hin beettan. **4:3** Waaqi akka isin sagaagalummaa irraa fagaattanee woyyoontanu fedha. **4:4** Nami duudiin haadha manaa woyyumma'a fi ulfinnaan qabatee eegatiisaan beekuu ti. **4:5** Akka worra Yihudoota hin te'inii, ka Waaqa hin beennee halchaa foonii badduu hin qabaatin.

2 Tasalonqe'ee **3:6** Obboleeyyan teenna! Kiristaana harka maratee tee'u fi akka barsiisa nu'u irraa fudhatetti hin leene irraa akka fagaattanu, maqaa Goottaa Yesuus Kiristoositiin isin ajanya. **3:7** Nuuti yennaa isin bira turre harka marannee hin teenne. Fakkeenna keenna fudhatiisa akka maltane isinuu miidhaassitanee hin beettan. **3:8** Nuuti nama tokkolle'etti ba'aa akka hin teene, halkanii fi guyyaa eloonnee hunye malee, sagalee nama tokkoolle akkasumaan hin nyaanne. **3:9** Wonni nuuti tana gooneef fakkeenna keenna akka fudhattanuu malee, waan nu'uuf barbaachisu isin irraa dhaggatiisaaf baallii dhanneetii moti. **3:10** Nuuti yennaa isin bira jirru, «Nami hujisa jibbu hin nyaatin» jennee ajaja isiniif kennineerra.

1 Ximootewoos **2:1** Amma waan duudi'iin dura, iyyannoona, daadimannaan, worra dhibi'iif daadimatuu fi galata dhikeessuu Waaqa duratti nama duudi'iif akka godhamuuf gorsa. **2:2** Nageyaa fi sarmiisaan, Waaqa soda'aa fi adaba dans'a'an akka leenu, moototaa fi worra baallii ol aantuu qabu duudi'iif daadimatadha'a. **2:3** Daadimatii akkasii Waaqa fayyisaa keenna duratti dans'a'aa fi ka fudhatama qabu. **2:4** Inni nami duudiin akka fayyuu fi dhugaa akka beeku barbaada. **2:5** Waaqi tokkocha; wodhakkaa jiraatee Waaqaa fi nama ka wolitti araarsu tokkocha; inni nama te'ee ka mudhate Yesuus Kiristoos.

2 Ximootewoos **2:8** Akkuma ani Oduu Gammadaa keessatti lallabe, Yesuus Kiristoosii du'a keessaa ka'e, ka sanyii Daawitii keessaa dhalate, qaabadhu. **2:9** Ani Oduu Gammadaa waan lallabeef akka yakkaamessa hidhameelle rakkataa jira. Jechi Waaqaa ammoo hin hidhamu. **2:10** Tanaaf, worri fooyame fayyinnaa fi ulfinna bara baraa ka karaa Yesuus Kiristoositiin dhufu akka dhaggatuuf jedhee waan duuchii hin ossadha.

Tiitoos 2:11 Waaqi badhaadha ifii ka nama maraaf fayyinna kenu mudhiseera. 2:12 Badhaadhi kun cubbu'un jiraatissa fi halchaa badduu biyya lafaa akka lakkinne, bara kana keessatti ifi qabannee, qajeellee, akka nama Waqaatitti akka jiraannu barsiisa. (aiōn g165) 2:13 Addii gammachiittu fi ulfinnaan mudhatiisa Waaqa guddaa fayyisaa keenna Yesuus Kiristoosii hin eeganna. 2:14 Kiristoos hammeenna duudii irraa akka nu fayyisu fi waan dansaa hujisaaf akka dharraanu, kolbaa ifii qulleeffatiisaaf mataa ifii dabarsee nuu kenneera.

Fileemoon 1:3 Abbaa keenna Waaqaa fi Goottaa Yesuus Kiristoos biraan badhaadhii fi nageenni isiniif te'u! 1:4 Daadimata kiyya keessatti yennaa si qaabadhu, yennaa mara Waaqa galateeffadha. 1:5 Sababille dhugeeffannaa ati Goottaa Yesuusitti qadduu fi jaalala ati kolbaa Waaqaa maraaf qaddu dhage'eera. 1:6 Hubantii guutuu waan dans'a ka nu Kiristoosiin qannuu maraa akka qabaattuuf, dhugeeffannaa teeti worra dhibi'iif qoodisatti akka jabaattu hin daadimadha. 1:7 Obboleessa kiyya, gadhaa kolbaa Waaqaa waan jajjabeessiteef jaalala keeti irraa ani gammadaa fi jajjabeenna guddaa dhaggadheera.

Ibroota 1:1 Bara durii Waaqi karaa adda addaatiin, yennaa hedduu karaa raagotaatiin abbootii teennatti dubbateera. 1:2 Ammaa ammoo bara duubaa kanatti karaa Ilma ifii ka waan mara akka dhaalu godheetiin nutti dubbate; biyya lafaa duudiilie isumaan dade. (aiōn g165) 1:3 Inni calalaqa ulfinna Waaqaa ti; akka isaa guutumatti Waaqaan wol qixxe'e. Jecha ifii hunna qabeessaan waan dadame duudii utubeera. Kolbaalle cubbuu irraa qulqulleesseen duuba, ol gubba'atti midda Waaqa hunnaamessaa tee'eera.

Yaaqoobii 1:16 Obboleeyyan tiyya ta jaalatantane, hin sobamina'a. 1:17 Arjummaa dansa'aa fi kennansi mijuu mara abbaa ifa ol-gubba'aa dade, ka akka gaaddisaa garagaggaliis yookiin jijiiramiis bira hin jirre biraan dhufa. 1:18 Nuuti dada isaa maraaf angafa akka teenuuf, Waaqi fedhii ifitiin jecha dhuga'aatiin nu uume.

1 Pheexroosii 3:18 Kiristoos gara Waaqaa nu dhikeessisaaf jedhee, adoo balchaa te'ee jiruu, nu worra balchummaa hin qanneef sababa cubbuu teennaatiif, yennaa maraaf yennaa takkattuu du'e. Inni fooniin du'ee ayyaanaan ammoo jiraataa te'e.

2 Pheexroosii 1:3 Waaqa ulfinnaa fi dansummaa ifitiin nu waame beekiisaan, hunni Waaqummaa isaa, waan jiruu teennaa fi ayyaantummaa dhuga'aatiif nuu barbaachisu duudii kenniteerti. 1:4 Ulfonnaa fi dansummaa isaatiin, waadaa isaa ka akka malee gudda'aatiif fi ka gatii gudda'aa dhagganneerra; karaa waan kanaatiin, sababa halchaa baddu'uutiin ta kaate, badii biyya lafaa keessa jirtu jalaa baatanee, amala Waaqumma'a worra qoodamu teetaneertan.

1 Yohaannisii 2:1 Ijoollee, akka isin cubbuu hin hunyeef tana isiniif barreessa; eennulle cubbuu yoo huje ammoo, wobii Abbaa biraa qanna; innile Yesuus Kiristoosii balchicha. 2:2 Inni woreega gumaa cubbuu teennaa ti; cubbuu biyya lafaa duudi'iif malee, cubbuu teenna calla'aaf moti.

2 Yohaannisii 1:7 Akka Yesuus Kiristoos fooniin gara biyya lafaa dhufe worri dhugaa hin baanne, worri nama dokonkorsanu hedduun gara biyya lafaa bayaneeran. Eennulle nami akkasii nama nama dokonkorsuu fi nama Kiristoos mormu.

3 Yohaannisii 1:4 Ijoolleen tiyya dhuga'aan jiraachuu isi'ii dhage'iisaan irra wonni na gammachiisu hin jiru.

Yihuda'aa 1:3 Jaalota tiyya! Marroo fayyinna woliin qoodannu isiniif barreessisaaf ani guddoo barbaadeeraayyu; amma ammoo marroo dhugeeffannaa yennaa takka'atti yennaa maraaf Waaqi kolbaa ifiitiif kennee, jabaattanee akka falmattanu isin gorsiisaaf barreessuun, barbaachisaa te'ee natti dhage'ameera. 1:4 Worri Waaqa hin sodaanne gariin, dhokaataan luuxanee wodhakkaa teenna seenaneeran. Isaan worra badhaadha Waaqa keennaa akka fedhane le'iisatti jijiiranuu fi Yesuus Kiristoos callaan bulcha'aa fi Goottaa akka te'e mormanu. Akka isaanitti muramu yennaa heddu'un duraa barreeffameera.

Mudhii Yohaannisii 3:19 Ani worra jaaladhu duudii hin xixa, hin adaballe'e. Tanaaf jabaadhu, cubbuu irralle'ee deebi'i. 3:20 Kunoo, ani balbala dura dhaabbadhee balbala dhodhowa; eennulle qoonqoo tiyya dhage'ee yoo balbala naaf bane, ani seenee isa woliin nyaadha, innille na woliin nyaata. 3:21 Akkuma ani injifadhee Abbaa kiyya woliin barcumaa mootummaa isaa irra tee'e, nami injifatulle na woliin barcumaa mootummaa tiyyaa irra akka tee'u hin tolcha. 3:22 «Nami gurra dhage'u qabu, waan Ayyaanni Waqaan wolde'oota kiristaanaatiin jedhu dhage'uut!» jedha.

Reader's Guide

Gujii Oromo at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, "*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*" Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, "*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*" So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, "*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*" 2 Timothy 2:15. "*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*" 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Guji Oromo at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

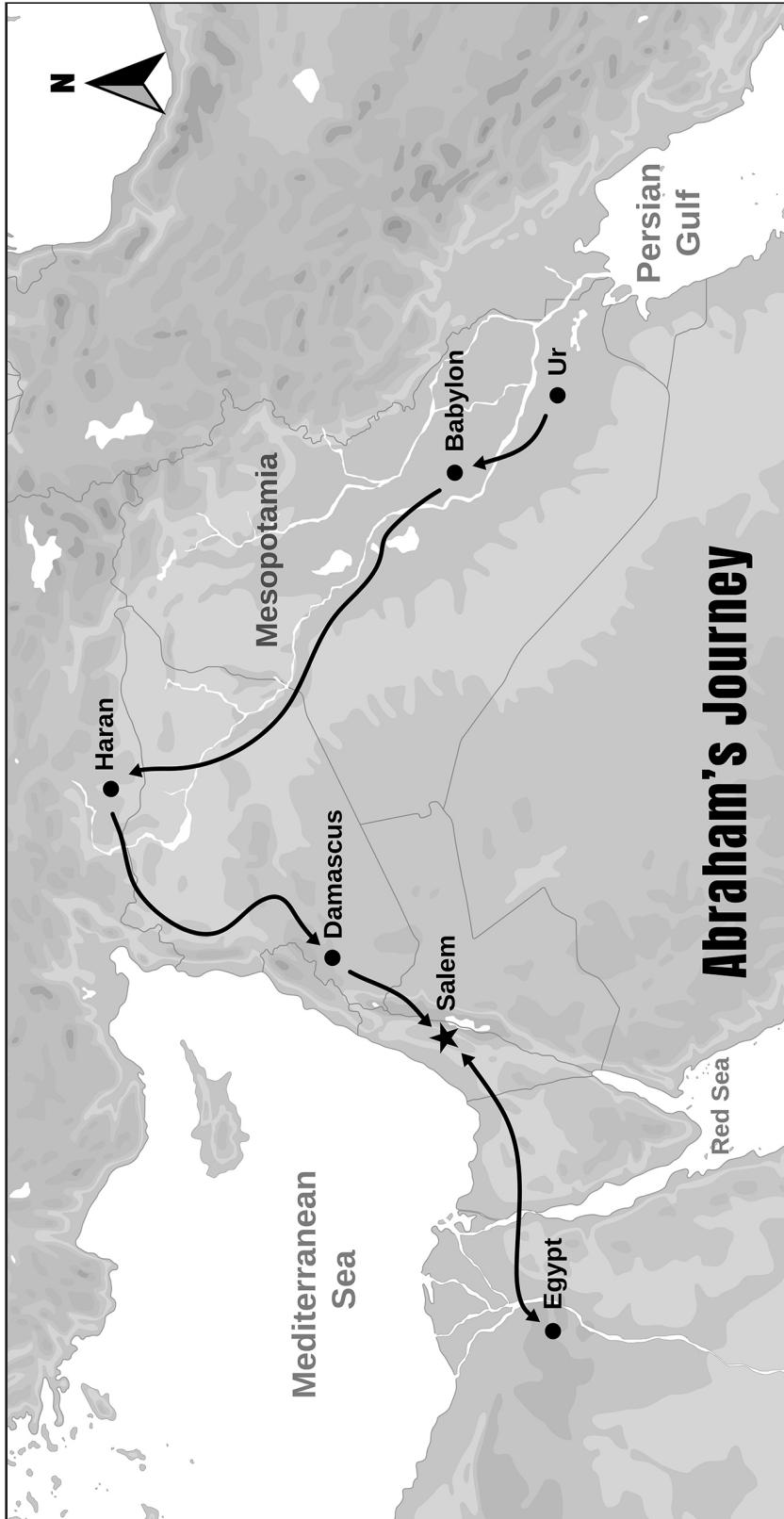
Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Abrahaam biyya fitii bayee, addee akka dhaquuf yennaa waamame gara itti dhaqaaru beekuu dhabulle, dhaqiqsaaf dhugeeffanna'aan ajajame. - Ibroota 11:8

Israel's Exodus

Mootichi biyya Gibxii kolbaan akka deentuuf yennaad gad fakkise, Waaqi, «Loll yoo issaamiti kae kolbaan tun yaada ifii jjijiirattee, gara biyya Gibxii deebitti» jedhee waan yaadeef, karaa lata Filixxeemotaatiin issaan hin sooreesine. - Bayissa 13:17

Mediterranean
Sea

Sidon
Tyre
Caesarea-
Philippi

Galilee
Capernaum
Bethsaida

Cana
Nazareth

Sychar

Samaria

Ephraim

Jerusalem ★

Bethany

Bethlehem

Judea

► Egypt

Syria

Decapolis

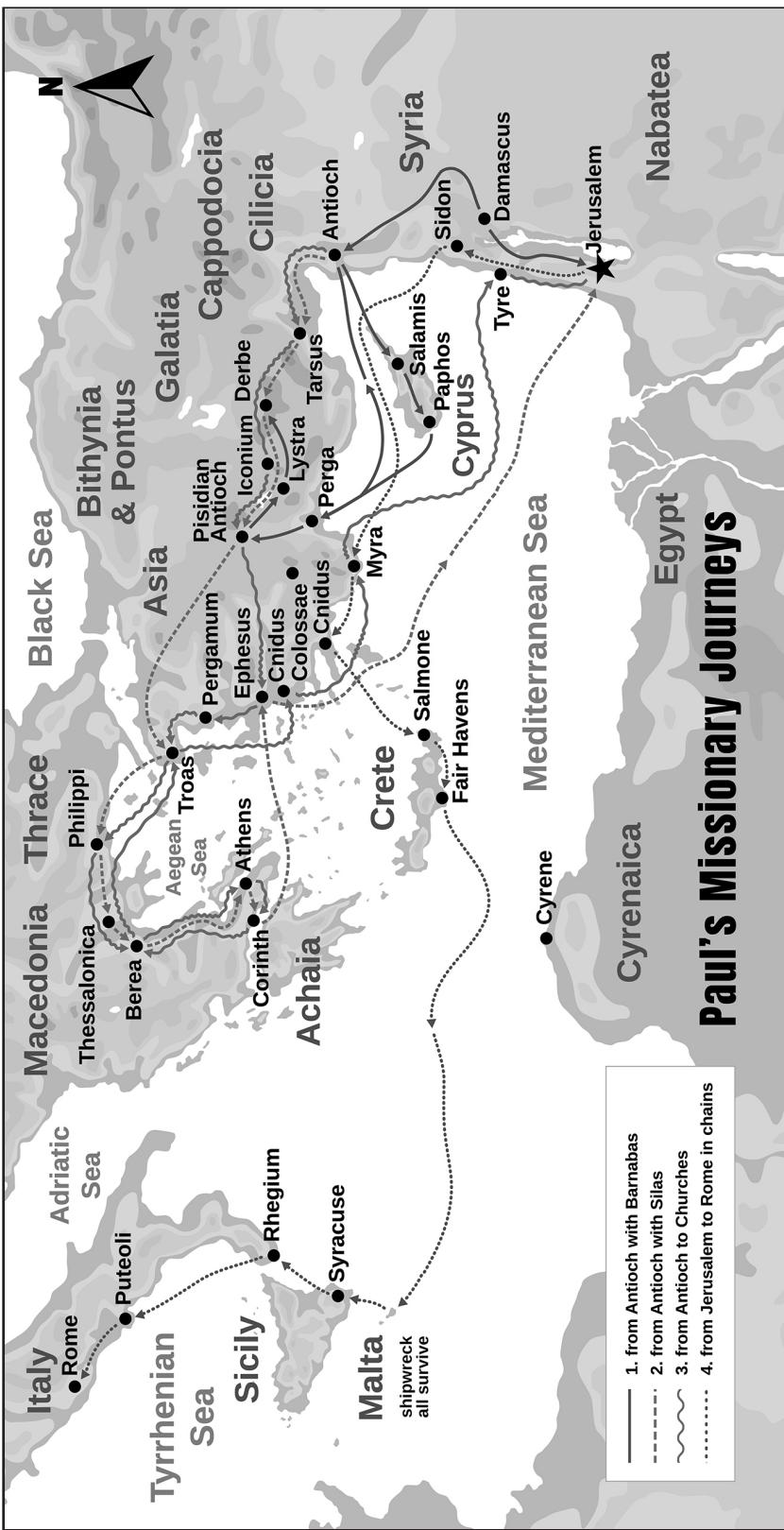
Peraea

Jericho

Jesus' Journeys

«lmi namaă tajaaļiisaaf, namoata hedduule wodiisaaf lubuu iffi kennisaaf dhufe malee, tajaajilamisaaf hin dhunne» jedhe. - Maarrqosii 10:45

Paul's Missionary Journeys

Ana Phawuloosii tajajjilaas Yesuus Kiristooسى ئىگامىا ئىساaf waamamee, Oduu Gammadaa ta Waqqaa akka lalabuuf Waqqi file irraa: - Roomataa 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we? ►	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3
John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise		
Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers			
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				Matthew 25:41 Revelation 20:10
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
		Revelation 20:13 Thalaasa		
		Revelation 19:20 Lake of Fire		
		Revelation 20:2 Abyss		

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Guji Oromo at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Tanaaf gara gosa biyya adda addaa deema'aati' maqaa Abbataa, maqaa ilmaatii fi maqaa Ayyaana Woyyichaatiin Isaan cuuphaa, baratoota tiyya goolla a. - Maateewoosii 28:19

